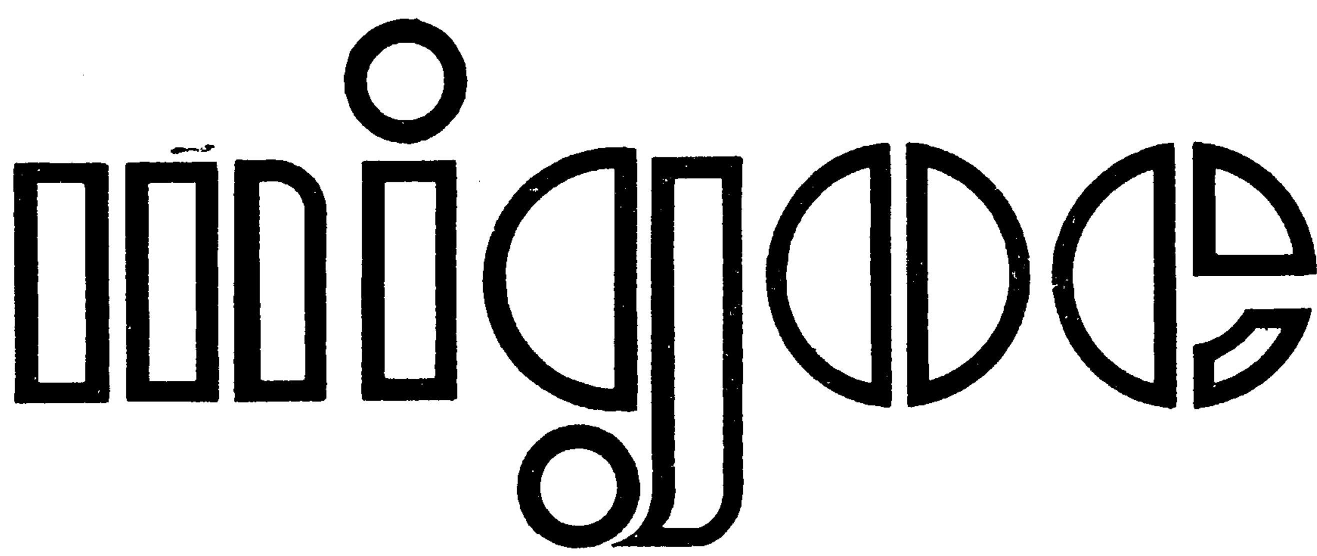

100STE JAARGANG – No.: 96

VRIJDAG 29 APRIL 1983

FLIP CROES (NA VAM)
.....sociale verplichting.....

Vandaag

Illegalen beinvloeden weddenschappen

Geheimzinnige moord op renpaarden in Caracas

CARACAS — In een poging de weddenschappen van het paardenrennen te beinvloeden, is een illegale organisatie bezig de races te saboteren. Dit is de mening van diverse kranten in Venezuela, naar aanleiding van de plotselinge dood van drie volbloed-paarden. Een vierde is heel ernstig ziek en een vijfde viel plotseling half-bewusteloos ineen. Alle paarden behoren tot de stal van de Rinconada.

De drie dure exemplaren, die geheimzinnig de dood vonden, zijn: "September Ten", "Forzudo" en "Misky Chumacera". Het eerstgenoemde renpaard werd beschouwd als de tweede beste, die in een generatie in Venezuela is geboren.

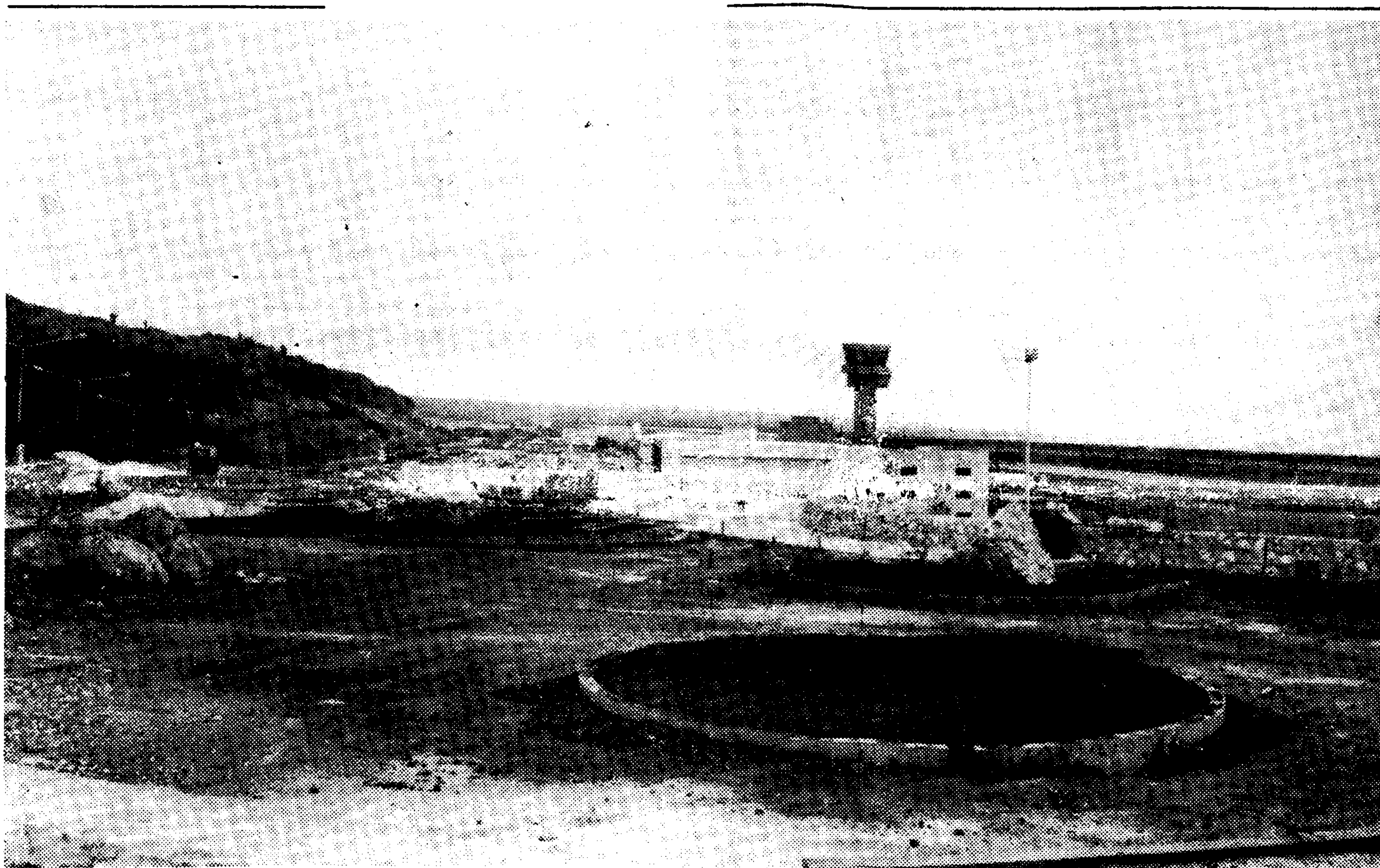
Politie en vee-artsen zijn inmiddels een onderzoek begonnen. Veel aandacht is hierbij besteed aan de merrie "La Tibia", die in ernstige toestand is opgenomen in het veterinaire hospitaal.

Ook is medisch onderzoek verricht op "Toluqueño", een hengst die zondag vlak voor de renwedstrijden ineenstortte. Het is gebleken, dat dit paard is geïnjecteerd. Hij was één van de favorieten om een wedstrijd te winnen.

Volgens berichten in de Venezolaanse pers moet een organisatie, die illegale weddenschappen organiseert, voor de acties verantwoordelijk worden gesteld. De resultaten van de sectie op de drie overleden volbloeden zijn nog niet bekendgemaakt.

De Venezolaanse pers heeft grote aandacht aan deze kwestie besteed. Gezien de enorme belangstelling, die in Venezuela voor het paardenrennen bestaat, heeft de hoofd-commissaris van politie, Fermin Marmol, hoogst persoonlijk de leiding van het onderzoek op zich genomen.

WILLEMSTAD — Binnen enkele maanden moet dit uitkijkterras op Hato aan het eilandgebied worden opgeleverd. Het is ontworpen door een Dominicaanse architect die door het Bestuurscollege is aangetrokken in het kader van de verschillende landschapsproyecten op Curaçao.

Koning Juan Carlos gaat op bezoek

Spanje wenst grotere export naar Brazilie

BRASILIA — Het Spaanse vorsten-echtpaar, Juan Carlos en koningin Sophia, zal de volgende maand een officieel staatsbezoek brengen aan Brazilie. De betrekkingen en handelsrelaties tussen deze twee landen zijn de laatste jaren steeds hechter geworden. Het bezoek van de Spaanse koning stijgt in belangrijkheid daarom ook uit boven de normale staatsvisites, die worden gepleegd.

Bewijs hiervan is het 35 man tellende gezelschap, dat Juan Carlos naar Brazilie meeneemt. Onder hen bevinden zich tal van regeringsfunctionarissen, zoals de minister van Buitenlandse Zaken Fernando Moran.

Een uitgebreid programma is samengesteld om de hoge bezoekers zoveel mogelijk van Brazilie te laten zien. Op 14 mei komen de gasten aan in Salvador, de hoofdstad van de staat Bahia, twee dagen later zijn ze in Brasilia voor gesprekken met president Figueiredo. In de Braziliaanse hoofdstad zal Juan Carlos ook het Congres toespreken en een bezoek brengen aan het Hooggerechtshof. Er staan verder tochten op het programma naar Rio de Janeiro en Sao Paulo.

Het bezoek had reeds verleden jaar moeten plaatshebben. De koning brak toen echter een been bij het skien en moest toen afzeggen.

Op een gisteren in Brasilia gehouden persconferentie legde de Spaanse ambassadeur Aldasoro het belang van dit bezoek uit. En bracht tevens de Spaanse wens naar voren de handelspositie ten opzichte van Brazilie te verbeteren. De diplomaat zei, dat Spanje het vorig jaar 154,3 miljoen dollar aan koffie, soja en tabak uit Brazilie had geïmporteerd, maar dat Brazilie maar voor 41,9 miljoen van Spanje had aangekocht. "Wij kunnen en moeten onze onderlinge handel verbeteren", zo zei de ambassadeur.

Juan Carlos heeft overigens al eerder bezoeken gebracht aan Latijns-Amerika. In 1976 ging hij naar Colombia en het daaropvolgende jaar naar Midden-Amerika, Mexico, Perú en Argentinie.

Thatcher: nooit onderhandelingen over Malvinas

NEW YORK — In een vraaggesprek met het in de Verenigde Staten verschijnende maandblad "Fortune" is de Britse premier Margaret Thatcher fel uitgevaren toen haar werd gevraagd of ze ooit zou willen onderhandelen over de Malvinas-eilanden. Ze antwoordde: "Niet eens met een wettige en democratisch gekozen regering van Argentinie zullen we onderhandelen. Wij hebben de eilanden ontdekt. Wij hebben ze bevolkt. Er woonde niemand. Enkele van onze mensen zijn er al zeven generaties gevestigd, langer dan er Spanjaarden en Italianen in Argentinie wonen. De eilanders willen Engelsen blijven. En wij geloven in het recht van zelfbeschikking".

Elf Europese landen schaffen doodstraf af

STRAATSBURG — Nederland en een aantal andere lidstaten van de Raad van Europa hebben in Straatsburg hun handtekening gezet onder een conventie die de doodstraf verbiedt.

Namens Nederland ondertekende de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken, Hans van den Broek, een protocol waarin de afschaffing van de doodstraf als beginsel wordt aanvaard. Het protocol zal worden toegevoegd aan de Europese conventie over de rechten van de mens. Nog 11 andere lidstaten van de Raad van Europa, die in totaal 21 landen omvat, hebben het protocol onderschreven. De andere ondertekenaars zijn Oostenrijk, België, Denemarken, Frankrijk, West-Duitsland, Luxemburg, Noorwegen, Portugal, Spanje, Zweden en Zwitserland.

Landen die het protocol ondertekenen, zijn verplicht de doodstraf af te schaffen. Het protocol is daarmee het eerste instrument in het internationale recht dat de afschaffing van de doodstraf als wettelijke verplichting oplegt aan de ondertekende landen.

De verplichting beperkt zich tot vredestijd. Landen die willen toetreden tot het protocol mogen wetten hebben die voorzien in de doodstraf voor daden gepleegd in tijd van oorlog of bij een onmiddellijke oorlogsdreiging. Voorwaarde is echter wel dat de doodstraf in dat geval uitsluitend wordt toegepast volgens de in de wet vastgelegde regels.

De assemblee van de Raad van Europa heeft de aanzet gegeven tot het protocol. In 1973 en 1980 nam ze resoluties aan waarin werd opgeroepen tot de afschaffing van de doodstraf in de lidstaten. In april 1980 nam ze een aanbeveling aan waarin het comité van ministers werd gevraagd de Europese conventie over de rechten van de mens in deze zin te amenderen.

Drug-moord op landgenoot

Colombiaan zal in VS worden terechtgesteld

MIAMI — De onder-minister van Justitie van de staat Florida, Roy Kahn, heeft de Colombiaanse ambassadeur in de Verenigde Staten gezegd, dat de Verenigde Staten het recht hebben een ter dood veroordeelde Colombiaan te executeren. De Colombiaan is tot de electrische stoel veroordeeld wegens een wrede moord op een landgenoot in de strijd tussen twee rivaliserende drug-bendes, in maart 1980.

De executie moet op 7 mei worden voltrokken. De vorige week heeft een gerechtshof het verzoek afgewezen tot uitstel van de terechtstelling.

Verwacht wordt dat de advocaat van de Colombiaan opnieuw in beroep zal gaan, hetgeen de executie waarschijnlijk toch zou kunnen ophouden.

De Colombiaan, Luis Carlos Arango, werd drie jaar geleden aangehouden na de moord op zijn landgenoot, Jairo Arrango, een man die dezelfde achternaam draagt. De twee zijn echter geen familie van elkaar.

Toen de zaak voorging, had de jury maar twee uur nodig om het "schuldig" uit te spreken. De bloedsporen op het hemd van de aangeklaagde aangetroffen, bleken overeen te stemmen met de bloedgroep van het slachtoffer. Er waren overigens nog meer bewijzen, vond de jury. Die heeft de rechter toen aangeraden de doodstraf toe te passen, hetgeen ook gebeurde.

Op dit moment zijn er meer dan tweehonderd personen, die in gevangenissen in Florida wachten op hun terechtstelling. Maar de laatste executie heeft in 1979 plaatsgehad. Toen werd de wegens moord ter dood veroordeelde John Spenkeling via de electrische stoel om het leven gebracht.

Marathon

CARACAS — Meer dan veertigduizend leerlingen van lagere scholen zijn gisteren in Caracas begonnen aan een "wiskunde-marathon". Die beoogt de scholieren meer technieken bij te brengen voor het begrijpen van dit moeilijke vak en de practische toepassing ervan aan te tonen.

De marathon wordt gehouden onder auspicien van het departement van Onderwijs. Het is een initiatief van de stichting ter bevordering van de studie van de wetenschappen.

Het is de achtste keer dat deze wiskunde-marathon plaatsheeft. De eerste werd in 1976 gehouden en toen namen nog geen 2.500 scholieren eraan deel.

Derde wereld eist een nieuw monetair bestel

WASHINGTON — De ontwikkelingslanden, vertegenwoordigd door de "groep van 24", hebben opgeroepen tot het houden van een conferentie over hervorming van het monetaire wereldbestel met het oogmerk de welvaart terug te brengen. De in 1972 gestichte groep bestaat uit telkens acht vertegenwoordigers van ontwikkelingslanden in Afrika, Latijns-Amerika en Azie. Zij heeft als taak de belangen en de economische omstandigheden van de Derde wereld onder de aandacht van het Internationale Monetaire Fonds en de Wereldbank te brengen.

Na haar vergadering in Washington heeft de groep vandaag verklaard dat het tegenwoordige monetaire en financiele stelsel veel tekortkomingen en onbillijkheden bevat, in het bijzonder wat betreft het aandeel van de ontwikkelingslanden in de besluitvorming. Haar besprekingen vormden de voorbereiding voor de bijeenkomst van het ontwikkelingscomite van IMF en Wereldbank van vandaag en morgen in Washington.

Blijkens het communiqué maken de ontwikkelingslanden zich zorgen over de grote wisselkoersbewegingen, het gebrek aan eensgezindheid in het toezicht op de wisselmarkt, de buitensporige afhankelijkheid van slechts enkele sleutelvaluta's voor de reserves, het uitblijven van uitbreiding van de internationale liquiditeit in overeenstemming met de groei van de wereldhandel en de steeds onvoldoender wordende omvang van de kapitaalbronnen voor internationale instellingen.

De ontwikkelingslanden wensen dat het IMF een deel van zijn goudbezit verkoopt om meer liquide middelen te krijgen ter ondersteuning van in moeilijkheden verkerende landen. Andere landen zijn daar tegen omdat, aldus de financiele basis van het IMF zou worden verzwakt en zijn rol van hoeder van het economische wereldstelsel zou bemoeilijken.

Paus in 1985 naar Nederland

ROME — Paus Johannes Paulus II zal in het begin van 1985 Nederland bezoeken op uitnodiging van de Nederlandse bisschoppen. De pausreis zal mogelijk plaatshebben in het kader van een bezoek aan de rooms-katholieke wereld in de Benelux. Het nieuws over de pausreis is donderdagavond laat gemeld vanuit Rome, waar momenteel kardinaal Willebrands gedurende een week op bezoek is. De paus is sinds enige tijd bezig om de Nederlandse taal te leren. De exacte datum en het programma van de pausreis zijn nog niet bekend.

BEZWAREN SENAAT TEGEN BENOEMING

Intermediair à la Habib afgewezen

Afgezant Reagan niet welkom in El Salvador

WASHINGTON — Het plan van president Reagan om voor Midden-Amerika een speciale afgezant te benoemen, die moet trachten via onderhandelingen vrede te bewerkstelligen, lijkt — net als het Midden-Oostenplan van het Amerikaanse staatshoofd — te zijn mislukt voordat de pogingen zelfs van start zijn gegaan. Allereerst maakt de Amerikaanse Senaat bezwaar tegen de benoeming van de diplomaat Richard Stone tot speciale afgezant voor Midden-Amerika, maar ook de regering van El Salvador heeft een tussenpersoon bij onderhandelingen met de lokale rebellen, falikant van de hand gewezen.

De 54-jarige Stone is oud-lid van de Amerikaanse Senaat. Tegen zijn aanwijzing door Reagan wordt kritiek verwacht, omdat Stone indertijd enigszins dubieuze contacten onderhield met de regering van Guatemala. Reagan is er evenwel van overtuigd, dat de Senaat de aanwijzing zal bekrachtigen. "Hij weet wat hij daar moet doen, hij is goed uitgerust op zijn taak", zo zei Reagan.

In een vraaggesprek met de pers klonk Richard Stone alsof hij de benoeming al op zak had: "Ik zal mijn best doen zowel binnen de afzonderlijke landen als tussen de Midden-Amerikaanse naties onderling de heersende problemen langs de weg van onderhandelen op te lossen.

Veel ernstiger dan een eventueel afwijzen van Reagan's kandidaat, is de verklaring, die in Washington is afgelegd door de ambassadeur van El Salvador. Die zei onomwonden, dat zijn regering "een Midden-Amerikaanse equivalent van Philip Habib zonder meer afwijst. Elk intermediair tussen de Salvadoriaanse regering en de linkse rebellen is voor ons onaanvaardbaar, aldus de ambassadeur. "Laat me het zeggen hoe het is: de heer Stone is in deze hoedanigheid niet welkom", zo zei de vertegenwoordiger van de Salvadoriaanse regering. Hij verklaarde, dat de pogingen van de Verenigde Staten het democratisch bestel in El Salvador te helpen uitbouwen, wel dankbaar aanvaard worden.

In ander opzicht lijkt de Amerikaanse president wel succes te hebben geboekt met zijn sterke rede, die hij woensdagavond hield tijdens een zeldzame, gezamenlijke zitting van het huis van afgevaardigden en de senaat. De veiligheidscommissie van het huis van afgevaardigden besloot namelijk, na een vergadering achter gesloten deuren, de stemming uit te stellen over een wetsontwerp, dat de bedekte steun van de Verenigde Staten aan anti-Sandinistische strijders beoogt te verbieden.

De stemming is verschoven naar dinsdag. De republikeinen, die in de commissie in de minderheid zijn, hadden uitstel voorgesteld. Pas na anderhalf uur vergaderen stemden de democraten ermee in de stemming te verdagen.

De algemene mening van neutrale ingewijden is, dat Reagan met vaart en vervé zijn beleidspositie heeft verdedigd en wat tijd heeft gewonnen, maar uiteindelijk wellicht zal moeten zwichten voor de pressie, die op zijn Midden-Amerikaans beleid wordt uitgeoefend, en zich op een andere koers zal moeten richten.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directie: F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van
7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie). Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor, tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel: 2222

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v. tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000 Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Urba Pourier: onderwijs is in stroomversnelling

KRALENDIJK — De eerste vrouwelijke kandidaat op de UPB-lijst voor de verkiezingen van de komende eilandsraad is Urba Pourier, speciaal belast met onderwijszaken naast de tweede uit het Onderwijs voortkomende gedeputeerde Ramoncito Booi. Volgens mej Pourier zijn er de laatste tijd veel veranderingen te constateren in het onderwijs, die echter niet allemaal ten goede van dit onderwijs zijn gekomen. Het onderwijs, aldus Urba Pourier, is in een stroomversnelling geraakt en van kleuterschool tot universiteit is er een streven naar verbetering, hetgeen echter wel in goede banden geleid dient te worden.

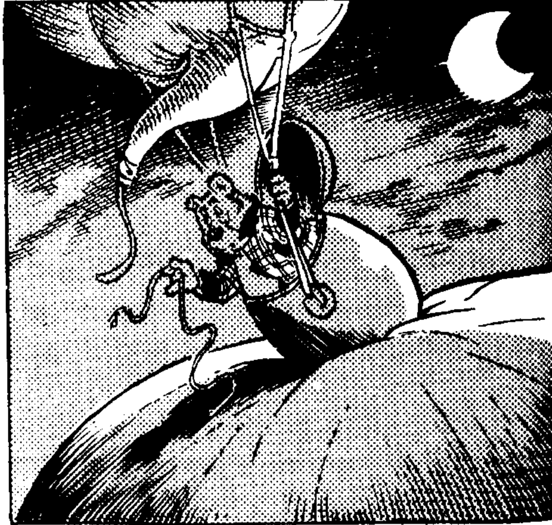
Negatieve zaken geven een verkeerd beeld van ons onderwijs aan de buitenstaanders, aldus de nummer 5 van de UPB-lijst en er moeten verbeteringen komen langs de weg van de geleidelijkheid. Papiamento in het onderwijs vindt Urba Pourier een goed streven, maar er dient wel een behoorlijke studie aan vooraf te gaan, terwijl er bovendien gezorgd moet worden voor voldoende leerkrachten die in de landstaal les kunnen geven. In het Antilliaans onderwijs al dus Urba Pourier, maar meer nog in het Bonaireaans onderwijs werken vele leerkrachten uit Suriname en Nederland. Het is een feit dat ondanks de voorgenomen Antillianisering het aantrekken van contractanten nog nodig blijkt. Deze contracten zoals ze nu gegeven worden, bevredigen weinig leerkrachten.

Een goede leerkracht die het onderwijs wil dienen moet gewaardeerd worden en zolang er een beroep op anderen gedaan moet worden ten behoeve van ons onderwijs, moet er gezegd worden, dat beide partijen aan hun trekken komen. Urba Pourier wil zich voor dit onderwijs volledig inzetten, aldus een door de UPB uitgegeven communiqué.

Heer Bommel en de Spalt

01311 — De stadsopzichter marcheerde naar de ballon, en toen hij Alexander Pieps met de brander aan het werk zag, trokken zijn verzakte wangen goedkeurend omhoog.

"Heel goed," knorde hij. "Dat is echte warmte, wat? Beter dan handverhitting. Op deze manier gaat het zwellen vlugger. Groeien moet hij. Rommeldam moet plat."

Tom Poes kwam door deze woorden uit zijn versuffing bij en richtte zich voorzichtig op.

"Morgenochtend heeft onze voorganger een top-bespreking met de burgemeester van die stad," hoorde hij de opzichter zeggen. "We zullen hem klein krijgen. Hoe meer wind in de ballon, hoe kleiner hij zal zijn. Wind is macht, en macht zal een mug van die burgemeester maken."

"Macht en aanzien!" riep Pulver klappertandend uit. "Maar zonder spalt blijft het koud. Ik weet niet wat ik doen moet."

"Jij moet je mond houden," sprak de gewichtige Akelaar. "Schei uit met je spalt. Die ruikt naar bijgeloof, en daar houden we hier niet van."

Heer Bommel hoorde het gepraat beneden zich, want de Luna was door een neerdrukkende windstilte op de top van de balg terecht gekomen.

"Hoe komen we nu weer naar boven?" vroeg hij zich af, terwijl hij besluiteloos naar Pulvers spalt keek. "Dit touw wordt steeds heter, en als ik bijgelovig was zou ik zeggen, dat het betoverd is, terwijl ik weet dat ik het nodig heb om de jonge vriend weer aan boord te krijgen. Maar hoe? Wacht eens; als ik dit touw aan het andere knoop, dat onder mijn voeten ligt te schroeien, zal het misschien lang genoeg zijn."

Bijna helft verkeersdoden is nog jong

Bij VVV project in maak verkeersvorming jongeren

WILLEMSTAD — Er wordt gewerkt aan het opzetten van een project Verkeerseducatie, dat ter financiering kan worden voorgedragen aan Cede Antiyas. Eind verleden jaar al heeft de vereniging voor Veilig verkeer (VVV) van Curacao wat men zelf noemt "een goed verzorgd project" aangeboden, dat bestond uit een zestal quizzes.

Cede Antiyas echter heeft terecht geeft de VVV zelf toe - laten weten, dat men het doel om een betere verkeersmentaliteit aan te kweken niet bereikt met zes van deze tv-spelletjes. Men vond de kosten trouwens ook "uitermate hoog" vooral die voor de prijzenpot. Aan de VVV werd toen de suggestie gedaan om het project uit te bouwen tot verkeersonderwijs of vorming. Daarbij zou de quizz dan een onderdeel kunnen vormen. Zo blijkt uit het dezer dagen verschenen jaarverslag van de VVV. De commissie welke zich voor het bij Cede Antiyas in te dienen project inzette bestond uit de heren K. van Haren, B. Abeelen, R. Candelario en P. Smetsers. Doel was het aankweken van een betere verkeersmentaliteit bij de jongeren, het bijbrengen van een betere verkeerskennis onder dezelfde groep van de bevolking en het bewust maken van hen als verkeersdeelnemers. Men kwam tot de conclusie dat zes quizzes van drie kwartier het project goed tot zijn recht kunnen laten komen. De Cede Antiyas had dus een andere mening.

Men moet in dit verband niet vergeten, aldus de VVV, dat het verkeer juist onder de jeugd een hoge tol eist: in 1980 waren er 34 verkeersdoden; hiervan behoorde 45 procent tot de jongeren; in 1981 liep dit percentage zelfs tot 60 procent, verleden jaar was het weer 45%. Dat wil zeggen, dat bijna de helft van de verkeersdoden jongelui zijn op Curacao. Vandaar het plan om een op deze groep gericht project op te zetten.

Voor het eerst zal dit jaar de al jarenlang bestaande samenwerking tussen VVV en de Curacaose Lionsclub uitgebreid worden en wel door de medewerking welke de Lions gaan verlenen aan de jaarlijkse verkeersexamens. Het diploma wordt namelijk voorzien van het Lionsembleem. De Lions gaven al medewerking aan bv de jaarlijkse december actie- en de oprichting indertijd van de VVV. Deze ging bv min of meer uit van de VVV. Bij deze organisatie hoopt men dat de samenwerking nog vele jaren voortduurt.

In 1982 heeft men de in 81 toegezegde Sticusa-subsidie aangewend om een langgekoesterde wens te realiseren: het aanschaffen van een 8 mm filmprojector en video apparatuur. Een en ander wordt gebruikt bij de theoretische lessen in het eigen verkeerslesIokaal.

In het verslag wordt melding gemaakt van de bekende activiteiten van de VVV zoals in het verkeerspark, de verkeersexamens op school, het eigen leslokaal om maar wat te noemen. Ook maakt men melding van de in oktober en november in samenwerking met de Verkeerspolitie gehouden cursus voor hulpchauffeur, aan het examen waarvoor werd deelgenomen door 106 kandidaten; één verscheen niet, zestien werden er afgewezen. Na de cursus werd een studiedag gehouden over het toerisme, voor taxi en buschauffeurs een waardevolle zaak, zo meent de VVV.

VERKIEZINGEN EILANDSRAAD 1983 BONAIRE							
STEM - DISTRICT		Stemgerechtigd		lijst 1 P.D.B.	lijst 2 P.A.N.	lijst 3 U.P.B.	lijst 4 P.O.B.
	1982	1983		1982 '83	1982 '83	1982 ;83	1982 '83
1.Kralendijk	847	1129		341		506	
2.Nikiboko	957	1173		512		445	
3.Antriol	1002	1214		546		456	
4.Nrd Sal.	850	990		365		485	
5.Rincon	1089	1302		499		590	
Totaal	4745	5808		2262		2482	

Open huis in Landhuis Ascencion

WILLEMSTAD — **Het maandelijkse open huis in Landhuis Ascencion in Banda Abao wordt zondag 1 mei geopend met een korte kapeldienst om tien uur. Er bestaat verder de gelegenheid zich te ontspannen in en rond dit vormingscentrum van de Koninklijke Marine. Voor de muzikale omlijsting zorgt het duo Chimaron met country, western en folksongs. Verder is er een tentoonstelling van Dieneke van de Geest met schilderijen en beeldhouwwerk. Ook wordt er uitleg gegeven over de geschiedenis van dit landhuis en zijn huidige gebruik. Het open huis is tussen tien en twaalf uur.**

WILLEMSTAD — Gouverneurs drs Ben Leito en echtgenote hebben van de ministerraad een aandenken gekregen in de vorm van een mahoniehouten tafel met het ingelegde silhouet van het gouvernementspaleis in zilver ingelegd. Deze tafel is vervaardigd door de heer Albert Gomez, die ook het geschenk van het parlement gemaakt heeft.

Mevrouw Joyce Martina-Luitjes overhandigde aan mevrouw Leito-Koot namens de regering een klein aandenken als blijk voor waardering voor hetgeen zij gedaan heeft in het belang van de Antilliaanse jeugd.

Op de foto: gouverneur Leito als regeringshoofd in een afscheids-vergadering met de voltallige ministerraad.

Verlies zelfstandigheid struikelblok

VVV: cooperatie van buschauffeurs niet mogelijk

WILLEMSTAD — Het opzetten van een cooperatie voor buschauffeurs is niet zo'n gemakkelijke zaak. Besprekingen welke verleden jaar over dit onderwerp werden gevoerd leidden tot de conclusie dat men op dit tijdstip nog niet kan overgaan daartoe. Zo staat te lezen in het jaarverslag van de Vereniging voor Veilig Verkeer **(VVV) op Curacao.**

Op initiatief van de heer F. Calmes van het departement van Economische Zaken werd in samenwerking met de Verkeerspolitie en de VVV bekeken of er een mogelijkheid bestond tot het opzetten van een dergelijke cooperatie. De heer Calmes had daartoe een praatpapier opgesteld dat leidraad was bij de besprekingen.

Op de eerste bespreking al bleek, dat het niet zo gemakkelijk zou gaan om tot iets dergelijks te komen. Het verlies van hun zelfstandige positie maakt het voor de buschauffeurs onaantrekkelijk om tot een cooperatie te komen. Daarom werd uiteindelijk besloten bij het opzetten van de hulpchauffeurscursus een motivatiecursus op in te bouwen, welke uit drie bestanddelen zou bestaan: het bijbrengen van de cooperatieve gedachte, het verkeersbewust maken van de cursisten en de vergroting van de kennis van Curacao. Aan de hand van een zogenaamde feasibility studie en met verkregen documentatie van het Toeristenbureau werd de nieuwe hulpchauffeurscursus opgezet. De inhoud van de verkeerscursus als zodanig werd niet gewijzigd.

Osculda 20 jaar

WILLEMSTAD — De damesorganisatie OSCULDA **(Organisashon Social Cultural di Damas Antiyano) viert dit jaar zijn vierde lustrum. In verband hiermee organiseert de** Osculda diverse activiteiten, waaronder op 20 april een cultureel programma op Landhuis Brievengat. Het programma is van vijf uur 's middags tot ongeveer half negen 's avonds en omvat zang, dans, gedichten en toneel.

Venezolanen gaan minder op reis

CARACAS — Vergeleken **met de eerste drie maanden van 1982 zijn in het eerste kwartaal van dit jaar 6 1/2 procent minder mensen vertrokken van Venezuela's voornaamste internationale vliegveld Simon Bolivar. Het aantal vertrekkenden bedroeg tot april dit jaar: 485.000 mensen. De meeste vluchten vanaf het vliegveld Simon Bolivar gaan naar landen in het Caribisch gebied en naar de Verenigde Staten.**

Vooral na het inwerkingtreden van de diverse koerswaarden voor de bolivar, is het aantal toeristen, dat uit Venezuela naar andere landen gaat, aanmerkelijk afgenomen, zo deelde Carlos Otero, directeur van het internationale vliegveld, mee.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.
BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur. Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.
OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00 /15.00-18.00 uur; woensdag v n 08.00-21.00 uur; zaterdag g sloten.
POST SLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.
SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corrá.
KONINGINNEDAG
FIETSRALLY: 07.00 uur vertrek van Jeugdhuis Jong Bonaire (route: Simon Bolivarstraat, Abraham Blvd., Stadionweg nr Nikiboko, Kerkweg, Gouv. Debrotweg naar Antriol vanwaar tenslotte weer naar Playa Lechi).

Weer devaluatie van cruzeiro

BRASILIA — **Voor de zevende keer dit jaar heeft Brazilie zijn munteenheid tegenover de dollar moeten devalueren. De jongste waardevermindering, die gisteren werd doorgevoerd, bedraagt 2,67 procent.**

Sedert begin dit jaar is de koers van de cruzeiro ten opzichte van de Amerikaanse dollar met 44,4 procent verminderd. Voor één dollar kan men nu in Brazilie ongeveer 453 cruzeiros krijgen.

Sport

KRALENDIJK — Ongetwijfeld heeft het BC alle aandacht gehad voor de lichamelijke ontwikkeling van de schoolgaande kinderen. In de wijken worden vele kinderen in de middaguren bezigghouden met sportactiviteiten, waarvoor een aantal sportleiders aangetrokken werd.

Helaas heeft niet elk kind daar voordeel aan. In drie wijken worden tegenwoordig 's middags school gegeven wegens gebrek aan leerkrachten. Het BC had misschien wat meer aandacht aan het aantrekken van leerkrachten kunnen besteden. Nu zijn er wel sportleiders, maar de kinderen kunnen niet komen, want te Rincon, te Antriol en te Kralendijk is er school van kwart over twee tot vijf uur. Maar misschien wéét de onderwijsgedeputeerde dat helemaal niet....

Engeland wil kabel-tv invoeren

LONDEN — De Britse regering wil volgend jaar kabeltelevisie invoeren en met het oog daarop een eigen gezagsorgaan instellen. Dit blijkt uit een witboek dat in Londen is uitgegeven. Wanneer de conservatieve meerderheid in het Lagerhuis de plannen naar men verwacht goedkeurt, kunnen begin volgend jaar tussen de tien en twaalf commerciele firma's met proefuitzendingen beginnen.

Deskundigen schatten dat ongeveer de helft van Groot-Brittannie op kabeltelevisie kan worden aangesloten.

Het gezagsorgaan onder toezicht van het ministerie van Binnenlandse Zaken zal een controlefunctie hebben en naar inhoud bedenkelijke programma's kunnen verbieden. Een "kanaal alleen voor volwassenen" met harde en zachte pornografie zal niet worden toegelaten.

Min Ellis tot MEP-Statenlid:

Agressief beleid van ALM ondersteund

WILLEMSTAD — Minister Rudy Ellis van Verkeer en Vervoer ondersteunt een agressief marketing beleid van de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij (ALM). Dat blijkt uit de antwoorden van de bewindsman aan het adres van MEP-Statenlid Roy van Putten.

Dat ALM-beleid is erop gericht, aldus de minister, om een zo positief mogelijk resultaat te bereiken in de huidige bijzonder moeilijke internationale economische situatie.

De Miami-lijn is van levensbelang, stelt de bewindsman. Niet alleen voor de ALM, maar ook voor het toerisme van Aruba, Bonaire en Curacao meer in het algemeen. Ellis ondersteunt het ALM-beleid om de grootste vervoerder te zijn van toeristen en Antillianen op de route Miami-ABC-eilanden. Aan de ene kant zal de ALM moeten trachten zoveel mogelijk toeristen uit de Verenigde Staten naar de Antillen te transporteren. Aan de andere kant reizen er ook veel lokale mensen voor zaken of voor privé-doeleinden, zoals vakantie, naar de VS en terug; het is zaak daarin ook de grootste vervoerder te zijn en dus ervoor te zorgen dat de ALM verkozen wordt boven een buitenlandse maatschappij.

Als het anders zou zijn, vloeit een belangrijk deel van de deviezen weg naar het buitenland, hetgeen de staatshuishouding benadeelt. Want niet alleen vloeien daarmee opbrengsten voor de staatskas weg, maar ook arbeidsplaatsen zouden wegvallen en overgaan naar buitenlandse maatschappijen. Op grond daarvan is het beleid van de regering bedoeld om "de ALM volledige steun te verlenen ter consolidatie en zo mogelijk uitbreiding van haar plaats als luchtvaartmaatschappij in de regio"

Minister Ellis erkent dat het voorts de bedoeling is om continue verbindingen tussen de Antilliaanse eilanden te bevorderen. Daarom is er goedkeuring gegeven voor een populair tarief op de ALM-vluchten tussen de eilanden. Dat "redelijke" tarief is erop gericht goede intereilandelijke luchtverbindingen af te stemmen op de behoefte.

1 Mei viering Kamer vakbonden

KRALENDIJK — Op zondag 1 mei zal er een gezamenlijke viering zijn van de Dag van de Arbeid met alle vakbonden op Bonaire, de ABVO, de AFBW, BPWU, Fedebon, Simabo en STGB. Deze bonden zijn al enige tijd verenigd in de Kamer van Vakbonden en om deze eenheid nu ook naar buiten uit te dragen, , werd tot deze gezamenlijke viering besloten. De eerste mei begint met een kerkdienst in de St. Bernarduskerk om half negen 's morgens waarna in het jeugdhuis Jong Bonaire enige toespraken gehouden zullen worden. Daarna zal er een receptie zijn die besloten wordt met een gezellig samenzijn.

[F]LIP CROES: WAARBORGFONDS IN BEKENDE LA?

Veel auto's zonder verzekeringsbewijs

Wettelijke WA-plicht op grote schaal overtreden

WILLEMSTAD — Nauwelijks twee jaar nadat de verplichte wettelijke aansprakelijkheidsverzekering in werking is getreden, hebben verschillende automobilisten er al een gewoonte van gemaakt zo lang mogelijk zonder een geldig verzekeringsbewijs rond te rijden, aldus Felipe Croes, voorzitter van de Nederlands-Antilliaanse Vereniging van Assuradeuren van Motorvoertuigen (NAVAM)

De voornaamste reden voor het niet voldoen aan deze, volgens Croes, "sociale verplichting" is dat de meeste niet-betalende automobilisten zich gewoon niet meer verplicht voelen hun verzekering te betalen. Dit, bij gebrek aan een effectieve controle op naleving van de wet inzake autoverzekering.

NUMMERPLAAT

Momenteel is het zo dat uitsluitend bij het betalen van de autobelasting alle automobilisten gecontroleerd worden op de geldigheid van hun verzekeringsbewijs. Tegen die tijd is er dan meestal ook een grote toeloop naar de verzekeringsmaatschappijen van mensen die nog hun verzekering moeten betalen om hun nummerplaat en/of sticker te krijgen. Een probleem vormt echter het feit dat de geldigheidsduur van de nummerplaat niet parallel loopt aan die van de autoverzekering. Het is dus mogelijk, en het gebeurt volgens Croes maar al te vaak, dat de verzekering afloopt, terwijl de nummerplaat nog geldig is en de automobilist gewoon een paar maanden lang zonder verzekering rondrijdt. Bij de eilandsontvanger eist men namelijk niet dat de geldigheidsduur van de verzekering gelijk is aan die van de nummerplaatbelasting.

En bovendien gebeurt het maar weinig dat de politie automobilisten op straat [illegible] personeel [illegible] overigens erg moeilijk, voegt Croes er zelf direct aan toe. Het probleem van het geldige verzekeringsbewijs is gelijk aan dat van de keuringskaart en het rijbewijs. Ook met die documenten blijven bepaalde automobilisten vaak rondrijden tot wanneer zij om de een of andere reden genoodzaakt worden die te vernieuwen of in een aanrijding betrokken raken waarbij hun papieren worden geeist.

WAARBORGFONDS

Doordat veel automobilisten niet voldoen aan hun sociale verplichting de WA-verzekering te betalen, gebeurt het wel eens dat anderen die wel trouw hun verzekering betalen hier de dupe van worden.

Zo werd de Amigoe enige tijd opgebeld door iemand die WA verzekering had maar door een auto was aangereden die niet gedekt was. Doordat degene die de aanrijding veroorzaakte niet verzekerd was, had het slachtoffer, naar hij verklaarde geen enkele garantie dat zijn schade zou worden gedekt.

De slachtoffers in dit soort gevallen, en dat zijn er nogal wat, hebben inderdaad geen uitweg; althans nog niet, zegt Croes. Het verzekeringswaarborgfonds, dat de schade in dit soort gevallen moet dekken, is nog steeds niet in werking getreden. Croes denkt dat er ergens bij de overheid nog mee gerommeld wordt. Het is te hopen, zegt hij, dat het niet in de overbekende la is verdwenen.

ONGEDEKT

Croes denkt dat het waarborgfonds, indien reeds in werking, erg veel zou worden aangesproken door een groot aantal auto-eigenaars die het slachtoffer worden van niet betalende automobilisten. Hoewel het aantal overtreders van de wet op verplichte verzekering hier niet verschrikkelijk groot is — in een georganiseerd land als Nederland rijden er naar schatting 200.000 niet verzekerde auto's rond — is het aantal voor een kleine gemeenschap als de onze nog te groot, vindt Croes. Hij beschikt niet over exacte cijfers maar bij de maatschappij waar hij werkt alleen al (Ennia Caribe) zijn vorig jaar 4000 mensen in eerste instantie niet teruggekomen voor verlenging van hun verzekering. Het was begin dit jaar, dat ze allemaal een nieuwe nummerplaat moesten kopen, dat ongeveer 3000 terugkwamen, na een paar maanden ongedekt te hebben rondgereden. De overige duizend zijn waarschijnlijk naar een andere verzekeraar gestapt of betalen helemaal geen verzekering meer.

RIJBEWIJS

Momenteel staat op niet betalen van de verplichte verzekering een maximum gevangenisstraf van vijf jaar, een boete van enkele duizenden guldens die in het waarborgfonds worden gestort, terwijl ook het rijbewijs van de betrokken automobilist wordt afgenomen.

Zanger/rabbijn geeft concert

WILLEMSTAD — De internationaal bekende zanger-rabbijn Shlomo Carlebach is op zondag 8 mei naar Curaçao en geeft in theater De Tempel een concert. Het concert begint om acht uur 's avonds en kaarten zijn verkrijgbaar bij boekhandels Salas en Van Dorp en bij Toko Zuikertuintje. Carlebach heeft in de afgelopen twintig jaar concerten gegeven in diverse delen van de wereld. Ook heeft hij diensten gehouden in de grootste joodse synagoges en op verschillende universiteiten.

Installatie van nieuwe KAE-verdamper

WILLEMSTAD — Met de installatie van een nieuwe verdamper bij het water- en electriciteitsbedrijf KAE wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de drinkwatervoorziening op Curaçao. Het zal dan onder andere niet meer nodig zijn water uit het buitenland te importeren als één van de verdampers defect is of niet meer op volle [illegible].

De werkzaamheden voor de [illegible] van de nieuwe verdamper zijn vorig jaar december begonnen; de eerste onderdelen van deze machine zijn reeds [illegible]. Voor november dit jaar heeft men gepland met het proefdraaien van de verdamper te beginnen, terwijl het begin 1984 officieel in werking gesteld zal worden. De totale kosten aan dit project verbonden zijn ruim 27 miljoen gulden.

WILLEMSTAD — *De voorzitter van de Staten, de heer Bob Lopez Henriquez overhandigde gouverneur drs Ben Leito een afscheidsgeschenk namens de Staten. Het geschenk is een doos gemaakt van mahoniehout. De voorkant bestaat uit diverse houtsoorten. Zij wordt "geheimdoos" genoemd en is vervaardigd door de heer Albert Gomez. Er is geen sleutelgat aan de buitenkant van de doos te zien, terwijl de sleutel in een geheimvak in de doos is opgeborgen. Door diverse panelen te verschuiven bereikt men uiteindelijk de sleutel en vervolgens het sleutelgat, waarna de doos geopend kan worden.*

Op de foto (vlnr): de griffier van de Staten, de heer Orlando van Breet, Statenvoorzitter Lopez Henriquez, mevr. Ch.A.M. Leito-Koot en gouverneur Leito.

Vergissing

IN DE GISTEREN gepubliceerde verkiezingslijsten zijn per abuis de uitslagen van de Statenverkiezingen van 1979 erbij geplaatst in plaats van de uitslagen van de Eilandsraadsverkiezingen van dat jaar. De vermelding "Eilandsraadsverkiezingen erboven klopt dan ook niet. Hiervoor de welgemeende excuses.

De Lanoy: geval nodig voor testcase

Boneco: ontduiking van Arbeidsregeling

WILLEMSTAD — De vakbond Boneco, die werknemers in de handelssector vertegenwoordigt heeft geconstateerd dat vooral de laatste tijd verschillende werkgevers misbruik maken van de economische situatie en de onzekerheid bij de werknemers om hen arbeidsvoorwaarden op te dringen die in strijd zijn met de ontslagregeling.

Van Boneco-voorzitter Erwin Koenze vernam de Amigoe dat het een gewoonte is geworden dat verschillende bedrijven, met name waar de werknemers niet aangesloten zijn bij een vakbond, hun personeel aannemen op basis van een contract voor bepaalde tijd. Dit gebeurt om later met gemak weer de werknemers eventueel te kunnen ontslaan.

Deze arbeidsverhouding leidt tot grote onzekerheid bij de werknemer omdat deze niet weet voor hoelang hij zeker kan zijn van een inkomen. Zelfs al wordt zijn contract later verlengd dan verplicht de werkgever hem nog om een maand lang thuis te zitten daar hij anders verplicht is de werknemer in vaste dienst te nemen.

GEDWONGEN

Koenze noemde het geval van een salesgirl die door haar werkgever was overgehaald een arbeidscontract te tekenen. Toen de dame het contract al had ondertekend kwam ze erachter dat het betekende dat ze voor slechts twee jaar in dienst was genomen en dat daarna haar contract niet noodzakelijkerwijs verlengd behoefde te worden. Veelal ondertekenen werknemers contracten uit nood gedwongen. Ze weten niet of ze elders een baan zullen vinden en nemen maar genoegen met wat hen wordt aangeboden of vaak opgedrongen, aldus Koenze.

Een ander geval zei de Boneco-voorzitter, is die van een ongetrouwde moeder van twee kinderen die zich zuiver uit noodoverwegingen in ernstige mate heeft laten misbruiken door haar werkgever.

STUDIEDAG

In verband met de huidige economische situatie, zei Koenze, is de Boneco van plan volgende week een studiedag te houden met deelname van verschillende prominente werkgevers en werknemersvertegenwoordigers, alsmede overheidsfunctionarissen. De details hiervan zullen dit weekeinde bekendgemaakt worden.

Naar aanleiding hiervan legde de waarnemend directeur van het departement van Arbeid en Sociale Zaken, Sergio de Lanoy, uit dat zijn departement, met medewerking van een slachtoffer van deze arbeidspraktijken, een test case wil beginnen om een uitspraak van het gerecht te krijgen over de legimiteit van dit soort praktijken. Het aanspannen van een test case hangt echter af van de vrijwilligheid van een werknemer of een groep werknemers om hun zaak voor te leggen aan het departement. Daar zaken als contracten voor bepaalde tijd geregeld zijn in het Burgerlijk Wetboek kan het departement volgens De Lanoy moeilijk meer doen dan bemiddelen op verzoek of gewoon voorlichting geven, zoals nu gedaan wordt.

Als gevolg mondiale ontwikkelingen

Benzine dinsdag twee cent duurder

WILLEMSTAD — De benzine wordt op Bonaire en Curaçao ingaande dinsdag met ongeveer twee cent duurder. Dat is als gevolg van de ontwikkelingen van de prijs van olie op de wereldmarkt, zo legde minister Maria Liberia-Peters desgevraagd gisteravond aan de Amigoe uit.

De benzine-prijs is dit jaar al enkele malen omlaag gegaan, steeds met een kleine marge. Dat was het gevolg van een nieuw systeem wat door het departement van Economische Zaken gehanteerd wordt, in samenspraak met de Shell Nederlandse Antillen Verkoopmaatschappij (SNAV) opgesteld. Volgens die formule geeft de SNAV de inlichtingen door van de prijsontwikkelingen op de internationale oliemarkt door. Aan de hand daarvan wordt meteen een verzoek gericht voor aanpassing van de prijzen op de lokale afzetmarkt. Als er geen tegenbericht komt worden die nieuwe prijzen vijf dagen nadien doorgevoerd bij de pompstations.

De prijsverlagingen van eerder dit jaar waren steeds in de orde van ongeveer één cent.

STABILISATIE

Sedert de OPEC, de organisatie van olie-exporterende landen, een vaste prijs voor ruwe olie per barrel heeft bepaald, is een soort stabilisatie opgetreden. Daarvóór was die prijs officieel op 29 dollar per barrel gesteld, maar hij zat daar op de vrije markt vaak onder. Daardoor zakten de benzineprijzen ook. Nu trekt de prijs per barrel weer aan tot het niveau van 29 dollar en bij gevolg gaan de benzine-prijzen dan mee.

Dat is dan ook de grond voor het verzoek van de SNAV aan het departement om de benzineprijzen weer wat op te trekken, zo verklaarde de heer Schoonbrood, directeur van SNAV in een gesprek met de Amigoe.

Minister Liberia zei dat de nieuwe prijs van dinsdag gebaseerd is op de zogeheten "posted prices", de prijzen die gelden op de officiële internationale oliemarkt. De verhoging is voor de twee benzinesoorten met twee cent per liter.

GROOTHANDEL

Naar uit mededelingen van het Departement van Economische Zaken blijkt wordt de nieuwe prijs aan de pomp ingaande dinsdag op Curacao voor "super" (9[illegible] octaan) 56,2 cent per liter en voor "gewoon" (92 octaan) 53,3 cent per liter. Op Bonaire wordt alleen "super" afgeleverd. Daar wordt de nieuwe prijs ingaande volgende week 54,8 cent per liter.

De groothandel (pompstations) krijgt een lagere prijs voorberekend door de SNAV. Op Bonaire betalen die 49,45 cent per liter voor de "super". Op Curacao moeten pomphouders voor "super" 48,11 cent per liter betalen en voor "gewoon" [illegible] cent per liter.

Eerder dit jaar verklaarde minister Liberia dat er als gevolg van internationale ontwikkelingen prijsverlagingen voor benzine zouden kunnen volgen dit jaar. Maar zij bestudeerde de mogelijkheid om in plaats daarvan de accijnzen te verhogen en zo de prijzen voor de automobilist op hetzelfde peil te houden maar de overheidsinkomsten te vergroten. Van die plannen is overigens niets terecht gekomen.

ACCIJNS

Desgevraagd deelde mevrouw Liberia mee dat een voorstel daartoe nog niet is afgerond. Er wordt bekeken hoe die zaak in een groter verband aangepakt kan worden, zodat de overheid langs die weg aan meer inkomsten komt. De bepaling van de prijs van benzine voor de lokale afzetmarkt wordt apart bepaald. Voor de verhoging van accijnzen bijvoorbeeld op benzine moet een wettelijke bepaling worden aangepast. Die landsverordening moet de goedkeuring hebben van de Staten voordat hij in werking kan treden. Een concept-wet daarvoor is nog niet klaar, aldus de bewindsvrouwe. Al jaren geldt een accijns van drie cent per liter.

Pompstations maandag dicht

WILLEMSTAD — Alle pompstations zijn vandaag normaal open. Voor zaterdag en zondag gelden de gebruikelijke wachtschema's, terwijl de stations op maandag de hele dag gesloten zullen zijn.

"PRO DEO"

Bij vonnis d.d. 13 april 1983 van het Gerecht in Eerste Aanleg Zittingsplaats Aruba is bepaald dat sedert 26 december 1975 vermoeden van overlijden bestaat van:

ALBERTUS MARTINUS GEERMAN

geboren op Aruba op 1 juli 1950

mr. C.A. Sint Jago-Francis
advocaat.

Idefre WK tafeltennis aangeboden

ORANJESTAD — Sportinstituut Idefre ontving van de "international table tennis league" een brief waarin wordt gesteld dat in de herfst van dit jaar het 14e wereldkampioenschap voor professional spelers gehouden zal worden. Gevraagd wordt of Aruba geïnteresseerd is in deelname aan dit kampioenschap of in het organiseren hiervan. De internationale league is dan bereid alle mogelijke medewerking te verlenen bij de organisatie alsmede in het verschaffen van spelers. De laatste vier jaren heeft Haïti beslag weten te leggen op de kampioenstitel van dit kampioenschap. In dit kampioenschap bestaan de games uit enkel en dubbelwedstrijden, waarbij de games tot 31 punten gespeeld worden. Het team dat vijf games uit hoogstens negen games wint, is winnaar en wereldkampioen.

Tentoonstelling huishoudscholen

ORANJESTAD — De leerkrachten van de huishoudscholen (HHS) op Aruba organiseren op 5 mei een expositie van werkstukken die door de leerlingen van de diverse scholen zijn gemaakt. Deze expositie wordt in het Instituto di Cultura in Oranjestad gehouden. De opening is op 5 mei om 7 uur 's avonds. De expositie is verder op 6 en 7 mei geopend van negen tot twaalf uur 's morgens en van vijf uur 's middags tot acht uur 's avonds.

Richmond verslaat Rangers met 8-3

SAN NICOLAS — In de Arubaanse basebalcompetitie klopte Richmond tegenstander Coca Cola Rangers met 8-3. De overwinning kwam nadat Richmond aanvankelijk met 0-2 achter stond.

De ploeg van Richmond nam in de vijfde inning de leiding over met 4-2 en wist in de resterende vier innings nog 4 nieuwe runs te scoren. De Rangers-ploeg wist in de 7e inning hun laatste, derde, run te maken. Steven Martir, in de 7e inning vervangen door Edsel Martis, werd de winnende pitcher voor Richmond. Voor Coca Cola was starter Romeo Croes de verliezer. Erick Parker (Rangers) had de beste slagprestatie met zijn 3 hits in 4 beurten. Het wedstrijdverloop was: 8 runs, 7 hits, 2 errors voor Richmond en 3 runs, 5 hits, 6 errors voor Coca Cola Rangers.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 en 24.00 uur *Eyes of a stranger* (18 jr.).
Rialto: 20.00 en 20.30 uur *Fast Charlie, the moon beam rider* (14 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *Conan, the Barbarian* (18 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 en 24.00 uur *The thing* (18 jr.).

★★★

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: Nacional, tel.: 26244; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

★★★

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter J. van Veen, tel.: 24300 (hosp.).
San Nicolas en Savaneta: dokter E. Weststrate, tel.: 48833.

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

★★★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

★★★

TELEARUBA: 17.00 Flintstones Frolics; 17.30 matinee; 18.30 cocktail musical; 19.00 Sanford and son; 19.30 verkiezingsuitslag.

★★★

Idefre wandelmars op 12 juni

SAN NICOLAS — Sportinstituut Idefre organiseert op zondag 12 juni zijn derde wandelmars. Deze begint om zes uur 's morgens bij het Lago Sportpark in San Nicolas en gaat daarna via de verschillende districten naar het eindpunt plantage Tromp te Palmbeach. De groepen die van plan zijn aan deze mars deel te nemen, moeten zich voor 6 juni laten inschrijven op het Idefre-kantoor. Het inschrijfgeld voor deelname gaat ook ditmaal naar de gehandicapte kinderen.

Volgens door AVP onthulde officiele documenten:

Jossy Mansur (Diario) krijgt van BC voorkeursbehandeling

ORANJESTAD — AVP-leider mr Henny Eman verklaarde donderdagmorgen tijdens een spoedpersconferentie dat de AVP weer een corruptiegeval van de MEP ontdekt heeft. In de AVP-brievenbus - aldus Eman - vonden wij vanmorgen copieen van officiele stukken waaruit blijkt dat de heer Jossy Mansur van het dagblad Diario het hele Bestuurscollege domineert met zijn krant. Het BC - zo zei Eman - geeft aan de heer Mansur terreinen en de heer Mansur prijst de MEP in zijn krant. Bij niet over de brug komen door het BC, zal Diario dan ook geen MEP-krant meer zijn.

De heer Eman haalde uit de officiele documenten - waarvan hij een copie aan de media verstrekte - het verzoek van de heer Mansur aan het BC voor verkrijging van gronden te Palmbeach, tegenover Holiday Inn, voor de bouw van condominiums. Voorts de brief van het hoofd Domeinbeheer aan het BC, waarin onder andere wordt gesteld dat het hoofd Domeinbeheer met het hoofd van DECO van mening is dat de heer Mansur al ruimschoots in de gelegenheid is gesteld zijn project en de gevraagde bescheiden te presenteren. Al ruim een jaar - aldus de brief - is de heer Mansur bezig met de voorbereiding van het onderhavige project, zonder dat hij iets concreets heeft kunnen presenteren. Door de blokkering (reservering) van bepaalde gronden te Palmbeach belemmert de heer Mansur de verdere ontwikkeling van het gebied. In alle redelijkheid aannemende dat de ambtelijke adviezen inzake zijn verzoek negatief zullen zijn, loopt de heer Mansur vooruit op een mogelijke beslissing Uwerzijds. Ik ontkom niet aan de indruk - aldus het hoofd van Domeinbeheer - dat de heer Mansur door middel van zijn laatste (emotionele) brief een foutieve beslissing Uwerzijds tracht te ontlokken zonder dat de competente instanties in de gelegenheid worden gesteld uw college terzake te adviseren. Zeer frappant is de pretentieuze ontwikkeling van het project Mansur van een project met een investering van 3 miljoen (oorspronkelijk verzoek 8 januari 1980), dat uitgegroeid is ondertussen tot een project van ongeveer NAf. 30 miljoen, een en ander in amper 20 maanden.

Voor de goede orde vermeld zij verder dat doordat de heer Mansur tot nu toe altijd een "preferential treatment" door de overheid heeft genoten, probeert hij nu deze speciale behandeling in een gewoonterecht om te zetten. De heer Mansur heeft steeds tegen alle regels in, voor wat betreft grondzaken, gehandeld zonder dat de overheid tegen hem optrad.

Zo heeft hij bijvoorbeeld eenzijdig de bestemming van zijn erfpachtsperceel aan de Stadionweg gewijzigd, zonder ooit hiervoor formeel toestemming te hebben gekregen. Op dit perceel heeft hij appartementen in plaats van een kantoorgebouw gebouwd. Ook zij vermeld dat de heer Mansur ruim 16 ha landbouwgrond te Jaburibari in huur heeft zonder dat deze voor dat doel gebruikt wordt.

In een andere brief van het hoofd van Domeinbeheer, dd 24 maart 1982, aan het hoofd van Algemene en Juridische zaken, wordt onder andere opgemerkt, dat de heer Mansur een medewerker opbelde en tegen de overheid fulmineerde dat hij een optievergoeding van ruim NAf. 46.000,- zou moeten betalen. Hij zou de BC-leden en de algemene adviseur opbellen om een en ander te regelen. Ik heb het gevoel - aldus de brief - dat de heer Mansur thans de gestelde voorwaarde onder 4 F. van het concept besluit als laatste strohalm en rookgordijn wilt gebruiken om een kosteloze verlenging van de reserveringstermijn te bewerkstelligen. Het is afkeuringswaardig te moeten constateren dat men een krant als machtig wapen wilt misbruiken om bepaalde personen en instanties onder druk te zetten om zodoende zijn zin te krijgen, aldus de brief van het hoofd van Domeinbeheer.

Mr Henny Eman merkte tot slot van de persconferentie nog op dat de bevolking nu te weten is gekomen waarom het betrokken dagblad Diario zo nauw samenwerkt met de MEP.

MANSUR: LACHERTJE

In reactie op de AVP-persconferentie over de verhouding van Diario en MEP hield Jossy Mansur een persconferentie waarop hij duidelijk verklaarde de beschuldigingen van de AVP als een lachertje te beschouwen in het kader van een actie om met slijk naar mensen te gooien. Men komt nu pas met deze kritiek omdat men meent dat ik voor de verkiezingen niet meer kan reageren. De heer Mansur kondigde aan dat hij vandaag in Diario bepaalde stukken zal publiceren onder meer omdat hij recentelijk het faillissement van de AVP heeft aangevraagd omdat de AVP hem — na vijftig procent korting — nog 14.242 gulden schuldig is. Vreemd vindt de heer Mansur het dat de AVP alleen stukken publiceert die in het AVP-straatje passen maar niet de stukken uit 1981 en 1982 waarin hij de overheid mededeelt de opties te weigeren omdat hij niet meer doorgaat met het project. Wat de 16 hectaren grond betreft waarover de AVP zich druk maakt, schijnt de AVP vergeten te zijn dat in 1972 de MEP in de oppositie was en hij het stuk grond van het AVP-Bestuurscollege kreeg.

De heer Mansur vond het niet nodig verder op deze politieke beschuldigingen in te gaan, wel stelde hij duidelijk voldoende inkomen te hebben zodat hij van niemand afhankelijk is, niet van de overheid noch van de MEP of PPA of wie ook.

FTA: geen mars op 1 mei

ORANJESTAD — De Federacion di trahadornan di Aruba (FTA) heeft besloten de voor aanstaande zondag aangekondigde arbeidsdagviering met een mars door Oranjestad uit te stellen. Het FTA-bestuur kwam tot dit besluit in verband met de huidige omstandigheden.

DIVI DIVI hotel corporation opent zondag een nieuw restaurant in het Boulevard center in Oranjestad. De naam van dit nieuwe restaurant is Papagayo restaurant en is gelegen in hetzelfde pand waar voorheen het Quo Vadis-restaurant gevestigd was. Het decor van Papagayo bestaat uit een oerwoud van tropische planten en vogels, terwijl aan de buitenzijde een groot 70 voet lang glas-in-lood naambord de nodige aandacht zal trekken. Het bedieningspersoneel wordt gevormd door acht jongedames, die voor hun nieuwe baan een gedegen opleiding moesten volgen. Twee top-functionarissen van het Divi Divi beach hotel, de heren Rudolf (Nick) Nicolaas en Karel Vlaun, zijn naar Papagayo overgeplaatst als respectievelijk manager en assistant-manager. Het nieuwe restaurant zal gedurende de eerste twee weken alleen voor diner open zijn, waarna men ook 's middags voor lunch terecht kan. Bij de foto: de jongedames tijdens het oefenen met het serveerblad.

Films deze week

Boulevard Theater: 29 april-5 mei: Eyes of a stranger. Georgetown Productions de makers van de zo succesvolle "Friday the 13th I en II", komt nu met een andere griezelfilm op de proppen. Hetzelfde procédé: loslopende psychopaat die het gemunt heeft op natuurlijk weer jonge vrouwen. Laura Tewes die we kennen van de serie Love boat, komt er achter wie de moordenaar/verkrachter is en besluit hem eigenhandig af te maken. Regie: Ken Wiederhorn.

30 april midnight: Eyes of a stranger. zie boven. 1 mei matinee: Fox and the hound. Tekenfilmpjes van Walt Disney.

Drive-In Theater: 29/30 april, 1 mei: Conan, the barbarian. Deze film gaat over de barbaarse held uit pré-historische tijden Conan, die velen van ons reeds kennen uit stripverhalen. De titelrol wordt gespeeld door Arthur Schwarzenegger de fameuze body-builder. Regie: John Milius.

2, 3 mei: The Omen. Gregory Peck en Lee Remick in een bekende horror/thriller waarin ook kinderen bovennatuurlijke krachten hebben. 4, 5 mei: Hell's Angels. De titel spreekt voor zichzelf. Spelers o.a. Tom Stern en Jeremy Slate. 30 april midnight: Conan, the barbarian. zie boven. 1 mei matinee: Star Trek II. Science fiction met William Shatner als admiraal Kirk die achterna wordt gezeten door de schurk "Kahn".

Principal Theater: 29, 30 april, 1 mei: The thing. Het "ding" ligt al jaren onder het ijs van Antartica. Tot het op een goeie dag plotseling naar boven komt en het personeel van de wetenschaps basis probeert uit te moorden. Spelers o.a. Kurt Russell en Keith David.

2, 3 mei: Devil & Max. Elliot Gould en Bill Cosby als altijd komisch. 4, 5 mei: Gangster wars. De titel spreekt alweer voor zichzelf. Spannend en veel geweld. Michael Nouri en Brian Benben.

30 mei midnight: Modern problems. Hoofdpersoon Chevy Chase heeft problemen met z'n verloofde. Na betrokken te zijn geweest bij een ongeluk waarbij hij nucleaire afvalstoffen over zich heen krijgt, beschikt hij plotseling over bovennatuurlijke krachten, die hij natuurlijk aanwendt in het terugkrijgen van zijn verloofde.

Rialto Theater: 29, 30 april, 1 mei: Fast Charlie, the moonbeam rider. David Carradine als Fast Charlie. Film voor liefhebbers van motor stunts. 2, 3 mei: midnight madness. Studenten die 's nachts uitzwermen over Los Angeles en de vreemdste opdrachten moeten uitvoeren om tenslotte als winnaar uit de bus te komen. Spelers o.a.: Debra Clinger en Eddie Deezen. 4, 5 mei: The last flight of Noah's Ark. Elliot Gould en het kindersterretje Ricky Schroder in een humoristische film. 30 mei midnight: Cuantas veces aquella noche. Film met Internationale filmsterren. 1 mei matinee: Dragons layer, Ralph Richardson en Catlin Clarke in een spannende film.

Door de vier politieke leiders

Oproep tot kalmte en waardig gedrag

ORANJESTAD — In Telenoticias hebben de vier politieke leiders en gezaghebber Pedro Bislip donderdagavond een laatste beroep op de bevolking gedaan om zich vandaag kalm en waardig te gedragen. MEP-leider, Betico Croes, deed dit vanaf zijn ziekbed in het hospitaal.

Gezaghebber Bislip wees er in zijn toespraak op, dat de ontwikkelingen op Aruba van de laatste dagen de aandacht trekken, ook buiten het eiland. Welke stappen wij deze dagen ook nemen - aldus Aruba's eerste burger - en ik denk hierbij speciaal aan geweld en vernieling, we moeten niet vergeten hiervan de zure vruchten te zullen plukken. We moeten ons wel degelijk realiseren de nadelige consequenties, doch laten wij tonen - aldus de gezaghebber - dat wij weten wat goed burgerschap inhoudt. Houdt U aan normen en wetten en vergeet niet dat wij allen verantwoordelijkheid hebben voor deze rots die ons lief is. Toon dat wij onze democratie, die veel landen niet hebben, hoog weten te houden.

De gezaghebber deed een dringend beroep op iedere burger samen te werken met de autoriteiten. Hij deed tenslotte een beroep op de burgers van Aruba om gebruik te maken van een van onze fundamentele rechten door niet thuis te blijven maar te gaan stemmen. Alleen daardoor tonen wij weer een vrij land te zijn dat zelf haar bestuurders kan kiezen. Als het resultaat vrijdagavond bekend is, denk dan dat het volk dit gewenst heeft en respecteer deze beslissing., aldus gezaghebber Bislip tot slot.

MEP-leider op Nederlandse tv

ORANJESTAD — De Nederlandse telekijkers konden gisteravond tijdens het NCRV-programma "Hier en Nu" een rechtstreeks vraaggesprek horen vanuit het dr Horacio Oduber hospitaal. Terwijl een foto van MEP-leider Betico Croes werd getoond, antwoordde hij telefonisch op hem gestelde vragen. Hij liet onder meer een en ander over de toedracht weten en had zijn bedenkingen ten aanzien van het gebeuren, omdat enkele officiele autoriteiten op Aruba het er niet mee eens zouden zijn dat Aruba een aparte status krijgt en los van de Antillen komt. De afgelopen dagen hebben de gebeurtenissen te Santa Cruz rond Betico Croes in Nederland zeer grote belangstelling getrokken. Vele malen stelden Nederlandse journalisten en anderen die in de loop der jaren Croes op Aruba of in Nederland ontmoetten, zich op de hoogte van de situatie.

Carlo voor jaar terug bij Verkeerspolitie

ORANJESTAD — Per 1 mei treedt onderinspecteur Antonio Carlo weer in dienst van het politiekorps en neemt de leiding van de Verkeersafdeling Balashi weer op zich. De heer Carlo was per 1 januari met pensioen gegaan, doch de korpsleiding had een beroep op hem gedaan om per 1 mei aanstaande nog een jaar in dienst te komen, aan welk verzoek de heer Carlo heeft voldaan.

"Fysiek gebroken, mentaal sterk"

Betico Croes is buiten levensgevaar

ORANJESTAD — Dokter Engelbrecht verklaarde aan de Amigoe dat hij vanaf vandaag patient Betico Croes van de kritische lijst heeft afgevoerd. Dit wil zeggen dat er geen onmiddellijk levensgevaar meer is, maar de heer Croes blijft voorlopig in de Intensive care unit.

Dokter Engelbrecht verwacht niet dat Betico Croes vandaag zal gaan stemmen. Hij is te vlug vermoeid en de familie is bang dat de emotie voor hem te veel zal zijn en dat er teveel mensen zullen komen. Gisteravond heeft Betico Croes een kort interview afgestaan aan Tele-Aruba. Op de eerste vraag: "Hoe voelt u zich?" antwoordde Betico: "Het is een wonder dat ik in leven ben. Fysiek ben ik gebroken, maar mentaal sterk". Hij uitte zijn dankbaarheid aan de dokters en bracht tenslotte tijdens het interview, dat zeer kort was en waarbij niet gesproken werd over de gebeurtenissen zelf, naar voren dat het nog maanden zal duren voordat hij genezen is.

Intussen heeft de familie van de heer Croes civiele zaken ingediend tegen de politieagent L. en de Centrale regering, waarbij de rechter bepaald heeft dat op 9 mei de getuigenverhoren zijn.

"Niet buiten ons boekje gegaan"

ASOA wil excuses van min. Gonzalez

ORANJESTAD — De Organisatie van hogere overheidsambtenaren (ASOA) zond gisteren een brief naar minister van Justitie, mr Hector Gonzalez, naar aanleiding van de uitlatingen van de minister ter persconferentie over de klachtbrief-positie die ASOA ingenomen heeft na het incident van afgelopen zondag met MEP-leider Betico Croes.

In zijn brief zet ASOA uitvoerig zijn standpunt uiteen waarom deze organisatie de minister van Justitie, de gezaghebber en de commissaris van politie verantwoordelijk stelt voor de gebeurtenissen van afgelopen zondag. Wij zijn van oordeel - zo stelt Asoa tot slot in de brief - dat wij door onze opstelling van de laatste dagen, niet buiten ons boekje zijn getreden. Naast het belang van onze leden, regardeert ons zeker het algemeen belang. Wij nemen het u kwalijk wanneer u onze activiteiten als gevaarlijk beschouwt en betitelt. Door nu tendentieuze uitspraken te doen als minister van Justitie en dus als gezagdrager, bent u naar onze mening nog meer onverantwoord bezig. Ten aanzien van uw uitlatingen aan ons adres zijn wij van oordeel, dat het u niet zal ontsieren, wanneer u excuses aanbiedt.

Als bestuur van Asoa zullen wij ons altijd sterk maken om de democratie te handhaven waarin de mensenrechten worden gerespecteerd. Aldus Asoa in zijn brief, die ditmaal ondertekend was door voorzitter ir L.R. Henriquez, 2e voorzitter ing J.C. Lopez, bestuurslid J. Maduro en secretaris/penningmeester U.P. Lopez.

Winnaars MLK tekenwedstrijd

SAN NICOLAS — De eerste winnaars van de door de Dr Martin Luther Kingschool (MLK) georganiseerde Koninginnedag-tekenwedstrijd zijn bekend. Eerste prijzen werden gewonnen door (6 tot 8 jaar): Omayra Pourier, Congoweg 43, (9 tot 12 jaar): Angenita Wever, Mabon 7A, (13 jaar en ouder): Sharine Guicherit, Van Walbeeckstraat 15, terwijl de ereprijs toegekend werd aan Marcel Kuiperdaal, Rooi Kochi 46A. De overige tien prijzen worden op Koninginnedag bij het Spel zonder grenzen bekend gemaakt. De prijzen zijn allemaal choppers of fietsen.

Veiligheid gegarandeerd

Politie toch op post bij de stembureaus

ORANJESTAD — De problemen rond het al of niet dienst doen van politiepersoneel op verkiezingsdag bij de stembureaus werden opgelost.

Onder leiding van waarnemend commissaris W Kramers hadden er gisteren besprekingen plaats met vertegenwoordigers van het gehele personeel. Hierbij kwam wel duidelijk naar voren dat het gehele personeel achter de korpsleiding staat. In eerste instantie hadden de leden van de Politiebond besloten geen dienst te doen op verkiezingsdag. Toen tijdens de gesprekken bleek dat de veiligheid van de politie geregeld werd en dat de korpsleiding voorzorgsmaatregelen had getroffen hiervoor, bestonden geen bezwaren meer om dienst te doen op verkiezingsdag. De gezaghebber had inmiddels als plaatselijk hoofd van politie overleg gepleegd met de regering. Duidelijk kwam tijdens de gesprekken ook naar voren dat de korpsleiding geheel achter zijn personeel staat. Desgevraagd bevestigde waarnemend commissaris Kramers een en ander, waarbij hij stelde dat eensgezind overeengekomen is dat iedereen op dienst zal zijn, iedereen zijn uiterste best zal doen, ongeacht het aantal uren dat gemaakt moet worden en naar best vermogen dienst zal verrichten, zodat de eenheid in het korps gegarandeerd is. Hierdoor kan de stemming op Aruba - welke vrij en geheim is - gewoon doorgaan zoals wettelijk is voorgeschreven.

De commissaris benadrukte dat het politiepersoneel zich bewust van zijn taak zijn plicht niet zal verzaken. Elk bericht dat anders luidt, aldus commissaris Kramers, berust pertinent niet op waarheid. Wel werd er nog op gewezen dat gelet op de omstandigheden de dienst op verkiezingsdag is aangepast zodat bv de politie vroeger op dienst zal moeten komen dan gewoonlijk het geval.

BC steun aan recreatie bejaarden

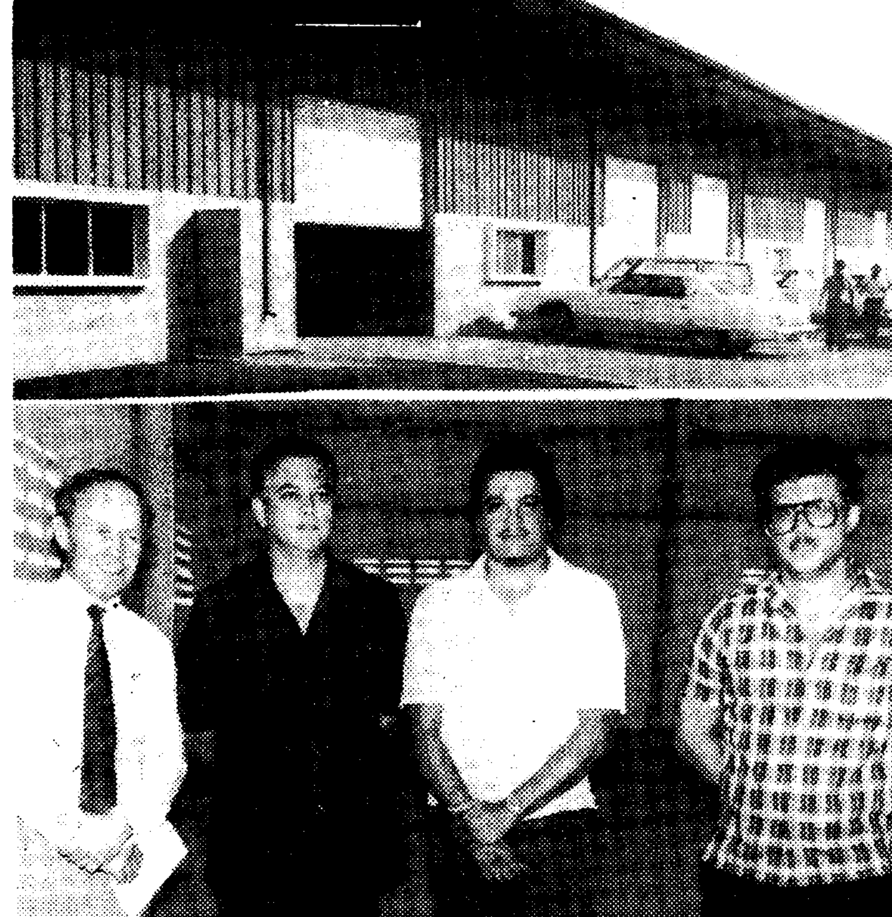
ORANJESTAD — Het Bestuurscollege is akkoord gegaan met een verzoek van de stichting voor Bejaardenzorg-ontspanning (Fundacion Centro pa nos grandinan) om een gebouw, subsidie en een sociaal werkster ter beschikking hiervoor te stellen. Rotaryclub Aruba nam het initiatief verleden jaar om een project te beginnen in de gemeenschap voor de recreatie en ontspanning van de bejaarden.

De eerste donatie voor de stichting kwam van de Rotaryclub die een bedrag van honderdduizend gulden in het kapitaal van de stichting stortte, zijnde de opbrengst van het geslaagd Fiesta Rotarian, dat ook dit jaar weer gehouden wordt. Gedeputeerde De Kort deelde de stichting mee dat door de overheid een school beschikbaar zal worden gesteld, subsidie en een sociaal werkster. In een brief die aan stichtingsvoorzitter Erik d'Arnault in bijzijn van bestuursleden Don Mansur (secretaris) drs, Roly Sint Jago (secretaris) en zuster Gertruid, wordt een en ander bevestigd. Voorzitter d'Arnault bracht namens de stichting dank voor de positieve medewerking van de overheid aan dit project.

Gijzelaars in Ethiopie op "toernee" meegenomen

KHARTOEM — De tien Westerse hulpverleners, die vorige week bij een overval op de Ethiopische stad Korem zijn ontvoerd, maken als "gast" van het Bevrijdingsfront voor Tigre een tournee door Tigre. Ze zijn uitgenodigd om te zien hoe miljoenen inwoners van Tigre lijden onder de droogte. Zo heeft een woordvoerder van het Bevrijdingsfront in Soedan meegedeeld. Er zal hen niets overkomen en ze worden niet vastgehouden als krijgsgevangenen of gijzelaars, aldus woordvoerder Yamani Kidane, die aankondigde dat ze "elk ogenblik" op vrije voeten kunnen komen.

Het front voert strijd tegen de troepen van de centrale regering in Addis Abeba voor een afscheiding van de provincie Tigre. Dit gebied hoort met Wollo en Eritrea tot de streken die het meest onder de droogte lijden. Volgens de rebellen blijven deze gebieden verstoken van voedselhulp.

IN DE VRIJE zone van Oranjestad zijn sinds gisteren drie nieuwe gebouwen bijgekomen. Dit zijn de Zunoca Trading (van Arends), Caribex (van Harms) en Sea King International Caribben NV (van notaris Smit). Bij de foto: het moment waarop de gedeputeerde Efrain de Kort de sleutels van de gebouwen overhandigt aan de drie eigenaren.

Speedraces van ABC

ORANJESTAD — De Aruba Boardsailing Club (ABC) organiseert zondag speedraces voor windsurfboards bij Palmbeach. Er zullen in twee categorieen (funboards en all-roundboards) drie manches gevaren worden op een baan tussen de lichtboei voor het Antillia-wrak voor Malmok en een boei ten zuiden van het Concorde hotel.

Bij een wind uit de gebruikelijke richting zal er in beide richtingen halvewinds gevaren worden waarbij, afhankelijk van de windsterkte, voor windsurfboards maximale snelheden bereikt kunnen worden. Het is echter niet om het bepalen van de snelheid te doen in deze races, maar de winnaar zal volgens de gebruikelijke telling bij volgorde van binnenkomst bepaald worden. De finish bevindt zich midden in het parcours tussen de boeien.

De eindklassering zal met de twee beste resultaten opgemaakt worden, waarbij in geval van gelijke klassering het derde resultaat de doorslag zal geven.

De start is om 11, 1 en 3 uur, steeds vanaf het strand bij Basiruti hotel volgens het Lemanssysteem.

De inschrijving is vanaf tien uur geopend en na afloop is de prijsuitreiking, waarbij in beide categorieen drie trofeeen te winnen zijn, ter beschikking gesteld door de Landsregering.

IN RESTAURANT La Taurina hield de ABN op Aruba een zeer gezellige receptie voor stafleden en zakenrelaties. De receptie diende als kennismaking met de nieuwe general manager van de ABN Nederlandse Antillen mr Miguel Pourier. Uit het buitenland kwam voor deze gelegenheid naar Aruba de heer J.C. Wink, general manager van de ABN voor Latijns Amerika en het Caribisch gebied. Bij de foto: de heren Wink, Pourier en G.J. Jansen, ABN-direkteur op Aruba.

VOETBAL — De wedstrijd Zweden - Italie voor de voorronden van het toernooi om het Europees kampioenschap is uitgesteld van 26 tot 29 mei. De UEFA is dinsdag met het uitstel akkoord gegaan. De Italiaanse bond had een verschuiving van drie dagen gevraagd omdat de wedstrijd anders daags na de finale van het toernooi om de Europese Beker voor landskampioenen tussen Juventus en Hamburger SV in Athene zou vallen.

Extra gegevens

KONINGINNEDAG: 08.00 uur **Aanvang volksspelen** in alle districten van Aruba; 09.30 uur **Ceremonie vlaggeparade** door Marinierskazerne Savaneta bij standbeeld koningin Wilhelmina, Wilhelminapark; 10.00 uur **Miniatuurboten wedstrijd** (start: Oude gezaghebbershuis, finish nabij Surfside en prijsuitreiking); 10.00 tot 11.30 uur **Gelegenheid tot aanbieden van gelukwensen** aan gezaghebber en echtgenote-Surfside; 10.00 uur **Opening internationale dragraces** in het International Raceway te Palo Marga; zondag 1 mei voortgezet; 10.00 uur **Spel zonder grenzen** (Noord, Brazil en Savaneta)-LSP; 12.15 uur **Uitreiking gouverneur drs Leito** jeugdbeker in LSP door gezaghebber Pedro Bislip (Keyclub Colegio Arubano); 10.00 tot 18.00 uur **Lintendansen** (10.00 uur terrein van Los Valientes, Sabana Grandi, 11.00 uur Fatima College te Dakota; 12.00 Essoclub, Seroe Colorado, 14.00 uur BC Noord, 16.00 uur Aruba Juniorsbaan, Oranjestad, 17.00 uur Estrellaclub, Santa Cruz); 17.30 **Boulevardloop** van Malmok (start: 18.00 uur naar het VAD-gebouw aan de L.G.Smith-boulevard); 18.30 uur **Fakkelmars** door Oranjestad (route: Beatrixschool, L.G.Smithboulevard, Arnold Schuttestraat, Zoutmanstraat, Kazernestraat, Nassaustraat, Adriaan Laclé boulevard, Madurostraat naar Beatrixschool); 21.00 tot 02.00 uur **Oranjebal**-Longroom van de Marinierskazerne Savaneta.

Ontwikkeling San Nicolas

PDA pakt 2 projecten aan

ORANJESTAD — De Partido democratico Arubano (PDA) heeft op de vooravond van de verkiezingen nog twee van zijn belangrijke projecten bekendgemaakt waaraan men reeds is begonnen te werken en welke na de verkiezingen met veel meer verve zullen worden voortgezet.

Het betreft hier de ontwikkeling van San Nicolas tot een historische stad door restauratie en herbouw, waardoor de glorie van San Nicolas weer in ere wordt hersteld en een toeristische attractie wordt, hetgeen werkgelegenheid zal verschaffen en de economische ontwikkeling in dit gebied naar boven zal stuwen.

Het andere project is om Aruba voor eens en voor altijd schoon te maken en te houden. Dit project is ter voorkoming van gezondheidsproblemen, schade aan het milieu en verlies van inkomsten uit het toerisme.

Ten aanzien van het eerstgenoemde project stelde PDA-leider, dokter Leonard Berlinski, dat veel politici van elders naar San Nicolas komen en van alles beloven. Zijn persoon zelf is afkomstig uit San Nicolas en hoeft dus niet naar San Nicolas te gaan. Aan dit gespeel met San Nicolas gedurende de afgelopen 25 jaren wil de PDA nu een beslist einde gaan maken. De eerste straat in San Nicolas, de grensweg, zal gerestaureerd worden met woonhuizen en zakenpanden in oude stijl. Op deze nieuwe Grensweg in oude stijl kan dan iedereen terecht voor het bezichtigen en kopen van plaatselijk vervaardigde kunstwerken, voor typische gerechten en andere lokale producten, waarbij de klanten geattendeerd worden door employees in passende kostuums.

Het schoonmaakproject houdt niet alleen motivatieprogramma's in, maar ook het introduceren van moderne middelen om het vuilnisprobleem effectief te bestrijden. Een op te richten "anti-litter army" zal de nodige bevoegdheid krijgen onderzoekingen te doen naar mistoestanden en te zorgen dat hierin verandering komt ter handhaving van een schoon en gezond eiland.

Van Putten: politie kan af zonder wapens

MEP: schiet incident bespreken in Staten

ORANJESTAD — De MEP zal na de eilandsraadsverkiezingen — aldus Statenlid Roy van Putten — een Statenvergadering aanvragen om uitgebreid te praten over het schieten op MEP-fractieleider in de Staten, Betico Croes, en over het beleid van het politiekorps.

Hij sprak de hoop uit dat Staten-voorzitter Bob Lopez Henriquez aan dit verzoek medewerking zal verlenen, aan ieder lid voldoende tijd zal geven zijn mening naar voren te brengen en niet tegen de democratie ingaat door een spreektijdbeperking in te stellen, zoals de Staten-voorzitter indertijd deed tijdens behandeling van de jeugdcriminaliteit.

In zijn verklaring wijst de heer Van Putten ook op het rapport van de commissie-Gorsira, waarin gesteld wordt dat de huidige bewapening van de politie bevredigend is en er geen noodzaak ziet voor een zwaardere bewapening. Het Statenlid vindt de tijd aangebroken dat degenen die belast zijn met de politieleiding met een leiding komen waarin een wederzijds respect te bespeuren is tussen politie en gemeenschap. Hij vindt dat het op Aruba niet nodig is dat de politie een wapen draagt, daar degene die een strafbaar feit begaat, gemakkelijk te herkennen is en hij later aangehouden kan worden zonder gebruikmaking van een wapen. Volgens Van Putten is het thans zo dat door gebrek aan rijpheid en ervaring de politiemannen bij welk probleem ook, in plaats van menselijke tact te gebruiken, overgaan tot wapengebruik zonder rekening te houden met de ernstige consequenties.

Het Statenlid is tot slot van mening dat de lichamelijke conditie van veel politiemannen zo slecht is geworden, dat zij niet eens de basis-elementen van zelfverdediging kennen en vinden dat dit ook niet nodig is omdat zij toch over wapens beschikken.

Nieuwe cao voor drie jaar

Voorschot voor Elmar-personeel dat staakte

ORANJESTAD — Ten kantore van Sociale en Arbeidszaken werd gistermorgen het protocol getekend tussen de Elmar-directie en de UEA, waardoor een einde kwam aan de een maand geduurd hebbende staking. Bij het bereiken en ondertekenen van het protocol was de UEA-voorzitter Leo Yarzagaray niet aanwezig.

Het protocol dat onder leiding van landsbemiddelaar Eddy Maduro werd bereikt omvat een nieuwe cao voor de duur van drie jaren. Voorts per 1 april 1983 - de ingangsdatum van de nieuwe cao - een loonsverhoging van vier procent, hetgeen neerkomt op een gemiddelde van zeventig gulden per persoon. Voorts krijgen de werknemers een bonus van zevenhonderd gulden ineens. Verder per 1 april 1984 een levensonderhoudaanpassing van drie procent en dan nog eens januari 1985 een algemene loonsverhoging van één procent. De tekst van de cao wordt zoals door de Elmar-directie voorgesteld met enige wijzigingen op voorstel van de landsbemiddelaar Eddy Maduro vastgelegd. Onder meer bedraagt de compensatie voor ziekte- en levensonderhoud aanpassing honderd procent. In de nieuwe cao blijft artikel 24, lid 3 bestaan, zoals in de oude cao, dat de werkzekerheid garandeert. Niemand zal gedurende deze cao ontslagen worden wegens overtolligheid. De clausule dat er niet gestaakt mag worden werd niet in deze cao opgenomen. Het standpunt "no work no pay" blijft gehandhaafd, zodat de stakers over de vier weken geen salaris ontvangen. De directie heeft hen in verband met de komende dagen wel vast een voorschot van vijfhonderd gulden uitbetaald, terwijl over het restant volgende week zal worden gesproken.

Vrouw schrikt pas bij zien van bloed

Mishandeling met mes na scheldpartij

WILLEMSTAD — De dame R. die woensdagmorgen terechtstond voor een poging tot zware mishandeling kon na behandeling van de zaak en toen het vonnis geveld was direct naar huis. Rechter Pietersz legde namelijk een straf op conform de eis van de officier (gelijk aan de reeds gezeten dagen in voorarrest): 100 dagen hechtenis, waarvan 28 voorwaardelijk met aftrek vanaf 14 februari en een proeftijd van twee jaar. Ook zal ze zich onder toezicht van de stichting Reclasering moeten stellen.

De 25-jarige J.R. had in de nacht van 14 februari haar concubine R. met een mes gestoken na een scheldpartij. J. verklaarde woensdag dat ze die morgen samen met R. naar de grote carnavalsoptocht was gaan kijken. Voordat ze het huis verliet, besloot ze echter een mes in haar tas te stoppen voor het geval ze in moeilijkheden zou komen. Gelukkig hoefde ze er bij de carnavalsoptocht geen gebruik van te maken. Maar bij aankomst thuis kondigde manlief R. aan dat hij nog even een dame naar huis zou brengen en direct terug zou zijn. Dat was om tien uur 's avonds. J. bleef op hem zitten wachten tot ongeveer half drie 's ochtends. Tot haar grote verbazing zat ook de dame die R. naar huis zou brengen nog steeds in de auto en hierdoor laaide haar reeds smeulende woede hoog op. Toen R. de huisdeur opende, kwam hem een vloed scheldwoorden en vloeken tegemoet. J. haalde flink uit tegen hem, des te meer omdat ze hem er al lange tijd van verdacht relaties met andere vrouwen te hebben. Op een gegeven ogenblik was J. zo buiten haar zinnen van woede dat ze het mes haalde en ermee op R. inliep, die enkele passen achteruit deed om de steken te ontwijken.

Hij werd toch geraakt en wel in de borst en het dijbeen. Zelfs toen R. op de vloer gevallen was en zich met handen en voeten weerde tegen de razende J. stak deze hem nog eens met het mes en verwondde hem weer aan zijn scheenbeen. Daarna lukte het de andere dame J. het mes te ontnemen.

Beklaagde J. verklaarde gisteren dat ze geen enkel ogenblik voelde dat het mes R. geraakt had en zei pas bloed gezien te hebben, toen ze door de andere dame ontwapend werd.

Rechter Pietersz vroeg haar waarom ze niet uit R's huis gegaan is, toen ze bemerkte dat hij andere vrouwen zag. J. zei dat ze al enkele keren met haar zoontje naar haar moeders huis teruggekeerd was. R. was haar echter elke keer weer komen terughalen, met de belofte zich beter te zullen gedragen.

Officier Marquart-Scholtz zei in zijn requesitoir dat het wel degelijk bewezen is dat J. een poging tot zware mishandeling gepleegd heeft. Het bleef niet alleen bij een verdediging, zij ging ook over tot de aanval en bleef doorgaan, zelfs toen het slachtoffer al gevallen was. Toch vindt de officier dat de dagen die beklaagde in voorarrest doorgebracht heeft genoeg zijn voor het feit waarvoor ze terechtstond. Hij was ook bang dat een langere hechtenis zou maken dat J. zich weer zou gaan opwinden en haar emoties niet meer zou kunnen bedwingen.

In zijn pleidooi bracht advocaat Silie naar voren dat zijn client het mes alleen gekocht had om zich te verdedigen tegen de "talrijke vrouwen" van haar concubine. Silie vroeg een psychologisch rapport voor zijn client, die slaappillen en kalmerende middelen moet nemen om haar kalmte te bewaren. Dit was verrassend na de eis van de officier. Als het gerecht op dat voorstel ingegaan was, zou dat betekend hebben dat J. enkele dagen langer in de gevangenis zou moeten doorbrengen. Hoe dan ook, ze was duidelijk zeer opgelucht dat ze dezelfde dag nog naar huis kon gaan, wel met de strenge waarschuwing van Pietersz om alle geweld te voorkomen en het oude leven achter te laten.

Dollarkoers gestegen door begrotingstekort VS

LONDEN/PARIJS/FRANKFORT — De koers van de dollar is donderdag op de Europese valutamarkten flink gestegen. Ten opzichte van de Franse frank werd een recordkoers bereikt en ten opzichte van de Westduitse mark het hoogste niveau van de afgelopen drie maanden.

In Parijs bedroeg de dollarkoers op een bepaald moment ruim 7,41 frank. Winstnemingen zorgden vervolgens voor een daling naar 7,3975 bij het slot van de handel. Daarmee was het vorige week gevestigde record van 7,3775 frank. In Frankfort sloot de dollar op 2,4680 mark tegen een slotkoers van 2,4530 mark op woensdag en in Londen op 2,4655 mark in vergelijking met 2,4495 de voorgaande dag. Ook het pond sterling moest terrein prijsgeven aan de dollar. De koers van de Britse munt daalde in Londen van 1,5660 dollar bij het slot van woensdag tot 1,5590 dollar op donderdag.

Als belangrijkste oorzaak voor de sterke positie van de dollar ziet de valutahandel de voortdurende stijging van het Amerikaanse begrotingstekort. Dit betekent dat de regering van de VS meer moet lenen, waardoor de dollar voor beleggers aantrekkelijker wordt. Verder vergroten de flinke koersstijgingen op de Newyorkse effectenbeurs de lust tot het kopen van Amerikaanse aandelen. Op de wisselmarkt in Parijs speelt voorts nog mee dat de Amerikaanse regering deze week opnieuw duidelijk heeft gemaakt niets te zien in interventie op de valutamarkten om grote koersschommelingen te voorkomen. Frankrijk heeft zich de laatste tijd beklaagd over de nadelige gevolgen die het ondervindt van de hoge dollarkoers.

De goudprijs is donderdag iets gedaald. De slotprijs in Londen bedroeg 429 dollar per ounce (31,1 gram), 2,50 dollar minder dan de slotprijs op woensdag. In Zuerich werd een slotprijs van 428,50 dollar genoteerd na 434,50 dollar de voorgaande dag.

Plan voor derde jaar van project:

Spreiding cursussen vroegtijdige schoolverlaters

WILLEMSTAD — Het ligt in de bedoeling om voor het schooljaar 1983 en 1984 weer een project te entameren voor de vroegtijdige schoolverlaters. De mogelijkheid bestaat ook dat men dit project op andere scholen dan de Technische avondschool (TAS) bij het TC Sint Paulus te Salinja kan gaan uitvoeren als men tenminste tijdig de noodzakelijke informatie daarvoor verkrijgt. Zo blijkt uit een communique van TAS-directeur E.H. Walroud.

Het project Vroegtijdige schoolverlaters ging twee jaar geleden draaien. Gebleken was namelijk dat de onderwijswereld en de gemeenschap als zodanig weinig raad wist met de jongelui die voortijdig het basisonderwijs verlieten. Juist in deze leeftijdsgroep neemt de criminaliteit aanzienlijk toe.

Daarom werden de koppen bij elkaar gestoken om te zien of men deze jongelui wat technisch inzicht bij zou kunnen brengen om hen eventueel op een beter spoor te zetten. Feit is namelijk dat deze vroegtijdige schoolverlaters geen aansluiting hadden in opleiding op de bestaande Eilandelijke technische avondleergangen. Zo werd aan het begin van het schooljaar 1981/82 op initiatief van directie en leraren van de TAS en met tussenkomst van het RK Centraal schoolbestuur via Cede Antiyas een vormingsproject opgezet dat goedgekeurd werd door de Nederlandse overheid, wat de financiering betreft en in uitvoering werd genomen door de TAS. Men ging van start met tachtig vroegtijdige schoolverlaters. Ongeveer vijftig rondden de cursus met succes af. In oktober 1982 werd wederom via de genoemde instanties begonnen met een opleiding voor autogeenlassers voor beginners, welke in maart 1983 werd afgerond met examens, waaraan 39 jongelui deelnamen, van wie er 17 slaagden; 22 ontvangen het getuigschrift dat zij de opleiding volgden. De diploma's en getuigschriften werden donderdagavond uitgereikt. Dit gebeurde in de aula van het Technisch College Sint Paulus te Salinja. Ook [illegible] de gasten [illegible].

Min De Castro praat over RTC in Weert

WEERT/WILLEMSTAD — Gevolmachtigde minister de Marco de Castro [illegible] op 4 mei een bezoek [illegible] van de vereniging Yamanota, in het Limburgse Weert [illegible] Ronde Tafel Conferentie. De Antilliaanse bewindsman zal ook een bezoek brengen aan de burgemeester van Weert.

Een delegatie van de Yamanota bracht onlangs een bezoek aan het Antillenhuis, ter kennismaking met de gevolmachtigde minister. Yamanota is een organisatie die aangesloten is bij de stichting "Progreso Antiyano" van Eindhoven, die [illegible] optreedt voor zeven Antilliaanse organisaties in de zuidelijke regio. In totaal verblijven in deze regio ongeveer 800 Antillianen, waarvan 300 bij de Yamanota aangesloten zijn en regelmatig deelnemen aan de activiteiten van de vereniging. Het [illegible] centrum van de Yamanota is een van de beste in Nederland voor Antillianen. Tevens is de Antilliaanse gemeenschap van Weert goed [illegible] in de Weertse samenleving, doordat de vereniging sinds 1979 elk jaar deelneemt aan de [illegible] de [illegible].

Als [illegible] de Weertse Antillianen de gevolmachtigde minister bij het bezoek [illegible] Weert-vlag aan.

Tips voor reizen in regio op Bon Bini samenzijn

WILLEMSTAD — Op de woensdagmorgen 4 mei te houden contact-bijeenkomst van de Bon Bini-club en Curacao [illegible] heer Van der Werf tips geven voor reizen in het Caribisch gebied en Midden Amerika. De bijeenkomst begint om negen uur in het [illegible] aan de Malmaweg. Deze morgen zijn ook de inschrijfformulieren aanwezig voor de ochtend- en avond-excursie naar Shell Curacao nv, op respectievelijk 11 mei (om 08.45 uur) en 19 mei (om 18.45 uur). De Bon Bini-club trekt zich het lot aan van degenen, die nog niet zo lang op Curacao zijn en die er hun weg nog moeten vinden, waarbij men wil helpen.

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Overwegend half bewolkt met in de nacht en vroege ochtenduren [illegible] plaatselijk een lichte bui. Matige, overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind.

Overzicht: De vochtigheid is voldoende om plaatselijk een enkele lichte bui tot ontwikkeling te doen komen. In de komende 24 uur wordt er weinig verandering in het huidig weerbeeld verwacht.

VOETBAL, KEULEN — Ondanks dat hij de [illegible] tweede Bundesliga [illegible] finale [illegible] bekertoernooi [illegible] trainer [illegible] Feringa [illegible] een [illegible] zei [illegible].

CTC-7 [illegible] Jamaica

[illegible]TAD — Verpakt [illegible] in het ontwerp programma verschenen van de zevende Caribische toerisme conferentie (7 CTC) welke in juni in Jamaica wordt gehouden. Op deze gezamenlijke Caribische toerisme-presentatie werken dit jaar weer de drie regionale organen samen: de Caribische hotel organisatie CHA, de Caribische toerisme organisatie CTA en het Caribische onderzoekscentrum voor het toerisme en ontwikkeling CTRC. De [illegible] Doug Fontaine, voorzitter van de raad van [illegible] AHAMA, en Stephen S.L. Hall, partner van Collins, Hall & Associates, [illegible] conferentie [illegible]. De conferentie [illegible] 13 juni [illegible] tot en met vrijdag 17 juni.

Sportdag Totolika in SDK

WILLEMSTAD — De oudervereniging Totolica organiseert op maandag 2 mei vanaf 9 uur 's ochtends in SDK voor al haar leden een sport- en speldag. Er zijn moeilijke en gemakkelijke spelletjes, zodat kinderen van ieder geestelijk niveau mee kunnen doen. Alle deelnemers krijgen bovendien certificaat. Inschrijvingen kunnen geschieden bij het centrum van Totolica aan de Uteweg z/n (telefoon 78291).

Prome etapa di konstrukshon a inisia

Sentro Deportivo Bandabou ta birando realidat

WILLEMSTAD — Djamars atardi ultimo e aktual diputado di deporte, señor Winston Lourens a subi katapila, pa ofisialmente duna inisio na e trabou nan relashona ku e Sentro Deportivo na Bandabou. ku lo bini na Bou Barber- Amigoe ya na algun okashon, inkluso den e edishon di Ñapa di siman pasa, a dedika atenshon na e proyekto aki ku ta di sumo importansia pa e pueblo di Bandabou. Den e edishon ei di Ñapa nos a publika tambe un parti dje mapa dje proyekto.

E sentro deportivo aki lo ta kasi igual ku esun na Brievengat, sin embargo di un forma un poko mas chikitu. E ta konsisti di un stadion, un pisina i un sala kubri pa praktika deporte paden. En total e konstrukshon aki lo kosta alrededor di nuebe miyon florin. Pueblo di Korsou mes ta kontribui na e gastunan relashona ku konstrukshon grasias na e asina yama "Sportfonds" ku a ser krea. Ya nos a relata ampliamente riba e materia aki y pa mas informashon nos lektornan por akudi na e publikashon ku a sali den Ñapa di djabierne siman pasa.

STADION

E stadion dje sentro aki ta brinda asiento na por lo menos dos mil persona for di kua, mil por hasi uso dje tribuna kubri. E stadion ta posee tur e fasilidat nesesario, manera entre otro kamerin pa kambia paña, baño, iluminashon artifisial i logikamente un tereno ku ta kuadra ku reglanan internashonal.

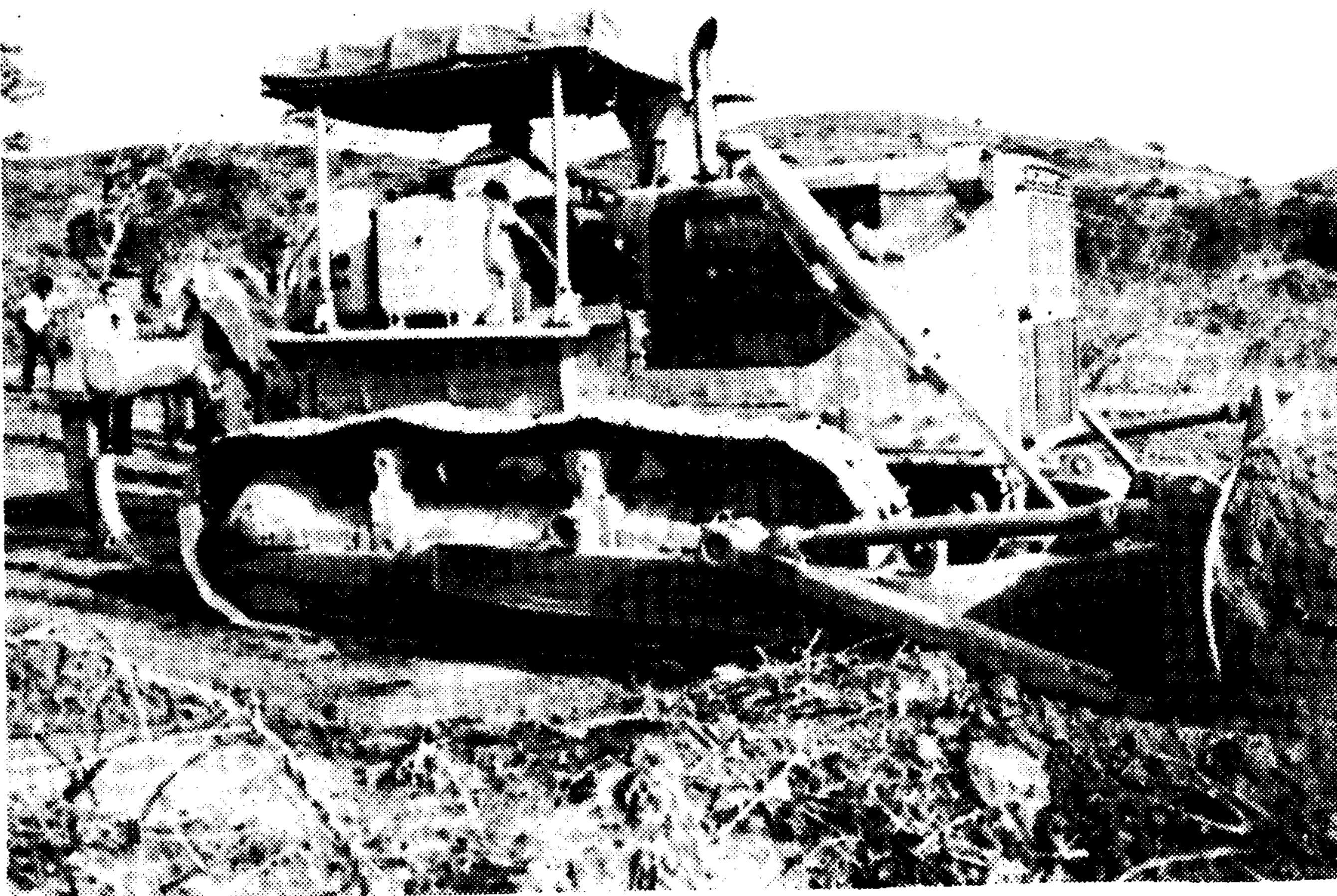
PISINA

E pisina lo ta di 15 x 25 meter i lo por wordu utilisa tantu pa rekreashon komo pa duna instrukshon na esnan ku tin di siña landa. Algu pa kua sigur tin gran nesesidat di dje den e pueblo di Bandabou.

SALA KUBRI

Tambe lo bini un sala kubri ku ta brinda un espasio di 22 x 28 meter kaminda entre otro e deporte nan di vòlibòl, basketbòl, esgrima, badminton i ping pong por wordu praktika. E sala ta brinda tambe asiento na 300 persona ku e posibilidat di ampliashon.

Fuera di e echo ku e diferente federashonan deportivo por hasi hopi bon uso dje fasilidat aki, lo ta na su luga - meskos ku a sosode tambe na SDK - pa e skolnan den besindario hasi uso dje fasilidat aki parti di mainta. Di e forma aki perkura pa un rendimentu total. Ya ku manera nos a publika kaba un sentro deportivo no ta un luga ku bo por saka ganashi for di dje. E ganashi ku sigur por saka, si a lo menos e wordu bon utilisa, ta ku e pueblo di Bandabou lo por desaroya su mes tantu a base deportivo komo kultural di un forma mas optimal prinsipalmente den e ultimo faktor aki e sentro lo ta tambe di gran importansia pa Bandabou. Por ehempel den organisashon di eventonan karnavalesko, festivalnan di kantu, folklor etsetera.

WILLEMSTAD __ Riba e potret por mira e momentu kaminda e diputado di deporte señor Winston Lourens tabata riba katapila, dunando asina ofisialmente inisio na e trabounan relashona ku e kompleho deportivo na Bandabou. Un proyekto ku a bira posibel grasias na henter pueblo di Korsou.

"Prize money" tennistoernooi

WILLEMSTAD — Alles is klaar voor het begin van het eerste "prize money tennistoernooi" met lokale spelers. Aanstaande maandag zal er aanvang gemaakt worden met de dames-afdeling. Alle wedstrijden zullen op banen van Mundo Nobo gespeeld worden en aanvangstijd is 18.00 uur.

Verder zal gespeeld worden op woensdag 4 mei, donderdag 5 mei, vrijdag 6 mei en de finale dames zal zijn op zaterdag 7 mei. De verliezers van de eerste ronde gaan over naar de "verliezersronde.

De heren-wedstrijden vangen aan op maandag 9 mei, verder op woensdag 11 mei, donderdag 12 mei, vrijdag 13 mei en de finale heren zal zijn op zaterdag 14 mei. Dit is een unieke kans om onze top-tennissers in actie te zien in een toernooi om prijzengeld. Entree is geheel gratis.

Deelnemers zijn:

DAMES

Jeanine Phelipa, Ingrid Gonesh, Sharon Phelipa, Abigail Paula, Solange Simon, Nanette van Lanschot, Monique Russel, Ratna Agard.

HEREN

Rick Phelipa, Zabdiel Wieske, Roy Phelipa, Tino Minguel, Steven Coffie, William van Ramshorst, Dick v/d Net, Kenneth Hennep, Marcel Verspuy.

Selebrashon di 4 lustro ekipo di sòftbòl St Joris

WILLEMSTAD — Djasabra proksimo, 30 di aprèl, e torneo di sòftbòl organisa pa e ekipo St. Joris/Di Oro relashona ku nan di 20 aniversario, ta kontinua na tereno di Casa Grandi. E partidonan di djasabra ku ta kuminsa for di 10'or di mainta té ku 4'or lo ta valido pa e buelta semi-final.

Su djadumingu siguiente, es desir prome di mei, lo tin e enkuentronan final. Pa 11'or di mainta lo tin un partido di futbòl amistoso entre e dos ekiponan di Orfic, Dominguito i Weto. Pa 1'or di merdia lo tin e partido final di sòftbòl valido pa kategoria femenino. Pa 3'or e ekiponan di futbòl Skèrpènè i Canisius Boys ta enfrenta otro den un partido amistoso. Pa 5'or lo tin e enkuentro final di sòftbòl valido pa kategoria maskulino. E entrega di premio ta prendente pa tuma luga mitar di shete.

Tur amante di deporte ta bon bini pa selebra huntu ku St. Joris Sòftball Club nan di 20 aniversario.

"Knock-out" di futbòl organisa pa FC Botafogo

WILLEMSTAD — E ekipo di futbòl FC Botafogo ta organisa dia 30 di april proksimo, es desir djasabra awor un knock-out di futbòl riba tereno di Skèrpènè. E programa durante dje "knock-out" lo ta kuma siguiente: 10'or di mainta CD Porta Blancu-Lions ganadó A; 11'or FC Botafogo-SV Domi ganadó B; 12'or Suffisant Snack-Deportivo Nacional ganadó C; 1'or Independiente-Charo Stars ganadó D; 2'or Ganadó A-Ganadó B, e ekipo ku triunfa ta klasifika pa final.

E partido entre Ganadó C i Ganadó D lo saka e di dos finalista. Pa 4'or lo tin un enkuentro di damas, kua ta bai entre e ekiponan di Super Angels i Sithoc. Pa 5'or lo tin e partido final den kategoria maskulino. Tur amante di futbòl ta bon bini na tereno di Skèrpènè.

Oostduitse handballer blijft achter

KASSEL — De Oostduitse zaalhandballer Udo Hantschke heeft een vriendschappelijke wedstrijd van zijn club Eisenhuettenstadt tegen het Westduitse Eintracht Zaunatal benut om naar het Westen te vluchten. Na de wedstrijd meldde de 28-jarige Hantschke zich niet meer bij zijn ploeg.

De handballer heeft zich inmiddels bij de politie in de omgeving van Kassel gemeld. Hij verblijft bij familieleden ergens in Hessen.

WILLEMSTAD __ Vanmiddag werd ten huize van gezaghebber Ron Gomez Casseres de gouverneur Leito Jeugd Beker overhandigt, aan de jeugdzwemafdeling van de Curacaose Zwem Bond. Op de foto het moment van overhandiging.

Cobras a derota Sta Rosa ku skor di 6-3

WILLEMSTAD — Cobras/Banco di Caribe ayeranochi a propina e ekipo di Sta Rosa Indians/Mennen nan di tres derota dje aktual kampeonato di beisbòl AA lokal, ku skor di 6-3.

E ekipo di Sta Rosa a menasa formalmente den nan ultimo turno na bate yenando e basenan ku dos out.

Marlon Louisa kende a drenta di relevo na luga di Rupert Straker, sin embargo a domina Jozef Martina ku roletaso pa tersera terminando e partido.

E kampeonato ta kontinua mayan, djasabra, ku e "clash" entre Wild Cats i Royal Scorpions.

VOETBAL, TURIJN — Torino heeft zich gisteren als achtste en laatste ploeg geplaatst voor de kwartfinales van het toernooi om de Italiaanse voetbalbeker door de return tegen Catanzaro met 2-0 te winnen. Torino won het eerste duel met 1-0. De overige zeven kwartfinalisten zijn: Roma, Juventus, Inter, Pisa, Verona, AC Milan en Napoli.

Homenahe na Joki

WILLEMSTAD — "Komishon den Purá" ta presenta un homenahe na Joki van Utrecht dia 1 di mei mitar di nuebe mainta riba tereno di Mundu Nobo ku un bunita desfile den bario di Mundu Nobo ku Jonge Wacht di Sta Rosa i bin kaba bèk riba tereno di Mundu Nobo.

Tur hende ta bon bini. Despues ta sigui un "knock-out" di futbòl, ku lo bai sigun e siguiente programa:

9.30 Postkantoor - Lions; 10.30 Los Rey - Monchi Boys; 11.30 Markita - Benfika; 12.30 CB Montaña - Viasa; 13.30 St. Helena - Kibrahacha; 14.30 Botafogo - Miss Cony; 15.30 Polis - Moreno; 16.30 Atletiko Korsou - Mundu Nobo.

Un suplika ta bai na tur ekipo pa nan ta presente 20 minùt prome ku wega. Dialuna dia 2 di mei den e final lo tin kuater ekipo di damas. Pa 4'or Super Angels - Vesta (femenino). Pa 5'or Buena Vista - Sithoc. Komishon den Purá ta konsisti di tres persona: Siegfried Desbarida, Nelson Vrutaal, Eric Agustin.

Esaki ta Komishon den Purá su manera di gradisi Joki van Utrecht pa e aña nan ku e tin ta traha den nos futbòl i pa bienestar di nos futbòl. I tambe lo tei diputado di deporte Winston Lourens i nos Reina di deporte Nidia Daal. Himno di Korsou lo ser kanta pa Romeo Heyer.

JOKI

Johanes Hendrick van Uytrecht mihó konosí komo Joki. Joki a kuminsa den futbòl na aña 1929, drentando e ekipo di Jong Holland. Na 1931 el a sali Jong Holland drenta e RCC. Na 1936 RCC a titula kampeon. Despues Joki a hanya sla na su pia drechi i mester a sali for di deporte.

Joki a drenta futbol ku su 17 aña.

Joki a drenta CVB na 1953.

Joki ta nasé na aña 1912 dia 12 di februari.

Joki tin awor 71 aña di edad, na aña 1982 Joki tabata presidente di Fedeprof. I despues Joki a sigui ku su ekipo Hubentut Korsou.

Joki van Utrecht ta doño di Hubentut Korsou i despues di dos aña aki el a nombra Pon Martel komo entrenador di Hubentut Korsou. E aña aki Hubentut Korsou a promove pa prome divishon. Joki a hunga bala den Jong Holland huntu ku Shoma Rojer i Orilio Hato i tambe Moti van de Gen.

Joki a traha 38 aña na Shell, awor aki Joki a baha ku penshon. Joki a deklara ku for di tempu ku e tabata na Shell e tabata bisti dashi. I e Inglesnan tabata yamé homber di dashi, "The Men of the taja". I ta awor Joki ta den futbòl i ku bida i salú Joki lo sigui traha den futbòl.

In wielerronde van Spanje

Saronni boekt na tien dagen eerste succes

ZARAGOZA — De Italiaanse wereldkampioen heeft tien dagen op zijn eerste succes in de Ronde van Spanje moeten wachten. Hij was voor een vrachtwagen vol peseta's naast tourwinnaar Hinault gecontracteerd om de Spaanse Ronde glans te geven. De winnaar van Milaan-Sanremo vond de Vuelta wel een mooie aanloop naar de Ronde van Italie, die hij graag wil winnen. In Spanje wilde hij aan zijn giro-vorm slijpen. Als snelste renner van de huidige generatie zou hij, in die veronderstelling verkeerde hij tenminste, af en toe wel een sprintje winnen.

Het liep allemaal anders dan hij dacht. In de proloog kwam hij ten val en bij de enige massasprint werd hij verslagen door de brutale Belgische jongeling Eric Vanderaerden. In de andere etappes was hij kansloos. Ten eerste omdat de honderd procent op punt staande Spanjaarden in de heuvels en de bergen van de Pyreneeen een groot offensief op de twee duur betaalde vedetten inzetten en daar ook succes mee hadden. Ten tweede omdat het weer in het gebergte soms bar en boos was. Saronni huiverde. De verwende wereldkampioen was het liefst naar huis gegaan.

Hij kon het niet doen, omdat dan zijn voorbereiding op de Ronde van Italie in het honderd zou lopen en ook niet, omdat de Spanjaarden zijn startgeld zouden inhouden als hij voortijdig naar huis zou gaan, zonder dat er sprake was van overmacht.

In de tweede helft van de Vuelta, waarmee gisteren een begin werd gemaakt, kozen de weergoden de zijde van de Italiaan. Bij het verlaten van de Pyreneeen op weg naar Zaragoza scheen de zon over het peloton. Saronni kreeg er zoveel zin in dat hij aan het einde van de 183 kilometer lange rit op de hellende weg naar Mote Casinos Blancos in Zaragoza A La Goodwood van het springende peloton wegreed en met seconden voorsprong zijn eerste etappewinst in de Ronde van Spanje pakte. Aan de kop van het klassement veranderde niets. Marino Lejarreta, vijfde, bleef leider.

De uitslag van de negende etappe is:

1. Guiseppe Saronni (Ita) 183 km in 4.31.01 (gem. 40.514 km/u); 2. Pedro Munoz (Spa) op 4 sec.; 3. Laurent Fignon (Fra) op 5 sec.; 4. Eric Vanderaerden (Bel) op 6 sec.; 5. Marino Lejarreta (Spa) op 8 sec.; 6. Bernard Hinault (Fra) z.t.; 7. Jesus Suarez-Cueva (Spa) z.t.; 8. Jan Wijnants (Bel) z.t.; 9. Alberto Fernandez (Spa) z.t.; 10. Antonio Coll (Spa) z.t.

Het algemeen klassement is:

1. Marino Lejarreta (Spa) 45.50.17; 2. Julian Gorospe (Spa) op 33 sec.; 3. Alberto Fernandez (Spa) op 35 sec.; 4. Pedro Munoz (Spa) op 2.13; 5. Antonio Coll (Spa) op 2.16; 6. Bernard Hinault (Fra) op 2.35; 7. Faustino Ruperez (Spa) op 3.27; 8. Hennie Kuiper (Ned) op 3.51; 9. Alvaro Pino (Spa) op 4.16; 10. Raimund Dietzen (Wdl) op 4.44.

Kurso pa instruktor- A di landamentu

WILLEMSTAD — E Federashon di Natashon Antiyano, ta partisipa ku Sportkaderopleidingschool ta organisa e kurso pa instruktor-A di landamentu elementario (zweminstrukteur-A). E kurso ta kuminsa djaluna 9 di mei pa 7'or di anochi den edifisio di ETAO na de Ruyterkade.

Tur hende ku a sigui e kurso di ABO di Sportkaderopleidingschool i ku tin diploma F di landamentu elementario of por lanta igual na e nivel di diploma F, por partisipa na e kurso en kuestion.

Inskripshon mester tuma luga prome ku dia 9 di mei serka señor Egbert Ridderplaat na number di telefon 611407 mainta na trabou of dia 9 di mei entre 6 pa 7'or di anochi na ETAO na de Ruyterkade.

E kurso lo wordu duna na papiamentu. I si akaso un dosente no ta domina papiamentu, e Federashon lo perkura pa e les wordu tradusi na papiamentu. Literatura obligatorio: Techniek en Methodiek van het Zwemonderwijs; Leidinggeven; Technische installatie; Sportgezondheidsleer; Oefenboek, onder redaktie van R.O. Kerkhoven; Tjeen Willink.

HANDBAL-ZALTBOMMEL — Het Nederlands handbal verbond is van plan over drie jaar het toernooi om het wereldkampioenschap in de A-groep (heren) te organiseren. Aan het toernooi, dat in veertien hallen moet worden afgewerkt, zouden zestien landen meedoen. Het NHV, dat in 1986 een halve eeuw bestaat, heeft berekend dat het evenement één miljoen gulden kost.

Meer kwantiteit dan kwaliteit in marathon van Amsterdam

AMSTERDAM — De internationale marathon van Amsterdam, die zaterdag 7 mei voor de achtste maal wordt gehouden, telt een recordaantal deelnemers van 1335. De kwantiteit van het lopersveld is echter veel groter dan de kwaliteit. De Amsterdamse organisatoren hebben Cor Vriend, de Nederlandse kampioen en winnaar van 1982 weten vast te leggen, alsmede de Belg Jose Reveyn, die vorig jaar als tweede eindigde. Reveyn zal in de hoofdstad als tempomaker fungeren. De Belg heeft toegezegd in elk geval 25 kilometer te zullen lopen. Cor Vriend hoopt van de diensten van Reveyn te profiteren om te voldoen aan de limiet van 2 uur en 13 minuten, die de Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie voor uitzending naar de wereldkampioenschappen in Helsinki heeft gesteld. Op 2 april bleef Vriend in een marathon van Maassluis met 2.13.29 minder dan een halve minuut verwijderd van de KNAU-eis.

Verder start de Pool Ryszard Marczak, die in 1981 en 1982 in de marathon van Rotterdam hoog eindigde. Tot de favorieten behoren ook de Hongaar Sandor Szendrei en de Deen Svend Erik Kristensen. Uit Tanzania komen Samika Wascha en Nada Meta, van wie de nationale bond tijden rond de 2 uur en 11 minuten opgeeft. Beide atleten zijn echter op geen internationale ranglijst te vinden. De 52-jarige Piet van Alphen, die op 9 april in Rotterdam het wereldrecord voor veteranen op 2.22.14 bracht, is in zijn woonplaats ook aan de start. Onder de veertig dames die in Amsterdam meedoen is de Hongaarse Antonia Ladanyine met een beste tijd van 2.38.32 de grote favoriete. Voor Joke van Gerwen, met 9.05.6 nog steeds nationaal recordhoudster op de 300 meter, wordt "Amsterdam" het debuut op de marathon.

ACC organiseert Hillclimb op Hemelvaartsdag

WILLEMSTAD — Op donderdag 12 mei (Hemelvaartsdag) zal voor de snelheidsliefhebbers de jaarlijkse Hillclimb worden verreden op het prachtige terrein van de Mijnmaatschappij. De start is om ongeveer 09.00 uur en men kan zich voor deze Hillclimb opgeven op woensdag 6 mei in hotel Bellevue vanaf 20.00 tot 22.00 uur. Het inschrijfgeld bedraagt fl. 30,- en men dient tevens de contributie over 1983 te hebben voldaan. Het houden van deze Hillclimb wordt mogelijk gemaakt door de medewerking van Pennzoil.

MECS RALLY

Morris & Curiel & Sons is bereid gevonden om als sponsor op te treden voor de MECS rally, welke zal worden verreden op zondag 8 mei. (Een voorproefje voor de Ronde van Curaçao) Een rit over een afstand van ongeveer 80 kilometer. De start is vanaf 's morgens 09.00 uur nabij de ingang van de Caracasbaai en de finish is wederom gelegen nabij Hofje Brakkeput Mei-Mei. Er zal worden gereden in een A- en een B-klasse en deze rit telt mee voor het kampioenschap van de ACC 1983. De inschrijving vindt plaats op woensdag 4 mei vanaf 20.00 tot 22.00 uur in Hotel Bellevue.

Finalewedstrijd UEFA-Cup

BERN — De Europese Voetbalunie (UEFA) heeft Charles Corver aangewezen om de tweede finalewedstrijd in het UEFAcup-toernooi tussen Benfica en Anderlecht in Lissabon te leiden. De KNVB zal vandaag de grensrechters aanwijzen, die Corver op 18 mei zullen assisteren. De Bulgaar Bogdan Dotschev treedt in het eerste finaleduel op 4 mei in Brussel als scheidsrechter op.

De Roemeen Nicolae Rainea leidt de finale van het toernooi om de Europese Beker voor landskampioenen. De wedstrijd gaat tussen Hamburger SV en Juventus en wordt op 25 mei in Athene gespeeld. Gianfranco Menegali uit Italie tenslotte is de arbiter van de finale van het Europacup- 2-toernooi (Bekerwinnaars), waarin Real Madrid en Aberdeen tegenover elkaar staan. Het duel heeft plaats op 11 mei in Gothenburg.

Op de banen te Mundu Nobo

Finale Zuiker-Sales tennistoernooi

WILLEMSTAD — Aanstaande zondag zullen de finales van het Zuiker Sales Mix tennistoernooi dat vanaf 21 februari van start is gegaan verspeeld worden. Om vijf uur 's middags wordt de finale van de winnaarsronde gespeeld en omstreeks zes uur die van de verliezersronde.

Langs deze weg willen de organisatoren de spelers en hun trouwe supporters hartelijk dank zeggen voor hun sportiviteit en enthousiasme in dit unieke toernooi. Geconstateerd kan worden dat het systeem van minimaal zes te spelen wedstrijden dat gedurende dit toernooi werd geïntroduceerd, ongeacht winnen of verliezen bij iedereen zeer goed is ontvangen.

Hierdoor was het mogelijk voor de deelnemende teams meer aan elkaar te wennen en vooral voor de beginners gedurende een enkel toernooi heel wat wedstrijdervaring op te doen. Hierbij worden ook alle tennis fans uitgenodigd deze finales bij te wonen. Alle wedstrijden worden op de banen te Mundu Nobo gespeeld.

De prijsuitreiking geschiedt direkt na de laatste wedstrijd. De twee tennis-outfits en de tien taarten beschikbaar gesteld door Toko Zuikertuintje worden dan ook verloot onder de aanwezige deelnemers. Dus mis deze happening niet.

SCHAKEN — MOSKOU — Het schaakkampioenschap van de Sovjet-Unie werd gewonnen door wereldkampioen Anatoli Karpov. Het werd zijn tweede nationale titel met 9,5 punt uit vijftien partijen. Zijn eerste titel won hij in 1976.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDDIENST doktoren vanaf 29 april t/m ...
... A.M. Rasabaan, ... spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen ...

... van 18.00 uur t/m 2 mei om 06.00 uur: Derde district Bandabou: dokter ... Tweedijk spreekkamer Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-12.00/16.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 82624.
dokter R. Verhoeven, spreekkamer ... Barber, tel.: 641658/641605, spreekuren: 10.30-12.00/15.00-16.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641658/641605.

... spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: ...

30 april van 18.00 uur t/m 1 mei ...
Stads- en 2de district West: dokter H. ..., spreekkamer ... 4, tel.: 89048, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 89048.

VERLOSKUNDIGE ZORG / ... FENIS
... A.J. Scherptong, ...
1 mei: M.A. Fraga, Kaya Cumbiles 22.
2 mei: A.M. Rafaela, Seru Fortuna ...

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend v.d. maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht hebben zuster Josefa, tel.: 25456 en zuster Van der Loo, tel.: 88746.

BOTICA'S (weekeinddienst)
zaterdag: Otrobanda: del Pueblo, tel.: 25333; Punda: Juliana, tel.: 54500.
zondag: Otrobanda: Ora-blijda, tel.: ...; Punda: Bettina, tel.: 77088.
maandag: Otrobanda: Sta Maria, tel.: 89999; Punda: Brievengat, tel.: 79667.

POMPSTATIONS (opengesteld) van 08.00-15.30 uur:
ZATERDAG: Ora De Ruyterplein, ... Van der ... Cassata ... Gasparito, Coop. ... No-bo, ... De Lanoi ...

ZONDAG: ... Madu... Cas C... rust; ... Nobe... Pomp... ra; N... Berg ... borgh ...

Op maandag 2 mei ... pompstations ...

BIOSCOPEN: geen voorstellingen.

TELECURAÇAO: ... Little house on the prairie; 17.30 ... 17.45 li... 18.00 show di ...; 19.00 notisiero tele-8; 19.30 ... resultaten.

KONINGINNEDAG ... 07.00-18.00 uur, Victoria ... SELMA.

RAAD VAN KERKEN: Bijeenkomst (thema: Vrijheid ...).

CYRUS: 10.00 uur ... 1983 ... Princess Beach ...

KINDEREN VOOR ZJOZJOLI: 09.00-17.00 uur fundraising-Holiday Beach hotel (verkoop van bloemen, planten, groenten en vers gebakken ... Ned.).

... 10.00-... ...

... JAY ... RADIO, 10.00 uur ...

... 17.00-21.00 uur ...

... De ... op Curaçao is de grote ... van "Lady D.J." ... In het verleden ... "DJ ..." ... disc jockeys. Nu is ... voeren.

De ingeschreven deelnemers zullen onderricht krijgen over de functie en het gebruik van de geluidsinstallaties, door ervaren disc jockeys. Tevens worden allerlei activiteiten georganiseerd voor de deelnemende meisjes. Er worden reeds plannen gemaakt om later ook een disco-oorlog te organiseren tussen de jongens en de meisjes.

Ribli in halve finales ...

ALIC... se sch... zich ... ve fi... toernoo... het Sp... en las... zijn ... stand ... 4 voor ...

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

MAZDA 323, bouwjr. 1978, fl. 4.500,-, tel.: 675503.

RENAULT 6TL, 4-deurs + 5e deur, bj. '78, i.pr.st., keuringskrt. tot 4/85, met kenteken '83 en event. verz., fl. 3.500,-, tel.: 674166.

EEN TOYOTA Carina 1975, prijs fl. 2.000,-, Diamantweg 17.

TOYOTA CELICA + airco, bwjr. '80, fl. 8.300,-; bar + 4 krukken + verlaagd plafond + verlichting fl. 1.400,-; tuner/amplifier + cassettedeck + 2 speakers + turntable fl. 750,-; cassettedeck (nieuw) fl. 200,-; wasmachine Philips 220 V fl. 800,-; complete Doka-uitrusting fl. 350,—; onderwaterhousings voor Olympus OM en flash fl. 450,-; gitaar fl. 300,-; dia-projector fl. 200,-, Biesheuvel 23, tel.: 35879.

1 VOLKSWAGEN KEVER, bouwjr. 1980, motor 1600cc, prijs fl. 4.000,-, tel.: 80269 na 4.00 uur.

KOOPJE! Wegens omstandigheden, iets voor liefhebbers: Super compleet professionele Asahi Pentax camara-set; Pentax MX camara + (lens 50 mm) Pentax Winder MX, zoom lens 75-205 mm (vivitar), super telelens reflex 500 mm (panagor), automatisch tele-converter 2xPK (Panagor), multicoated lenz 28 mm (Canon), flasher zoom Thyristor 2500 (vivitar), maatglas SA-3 (voor het gebruik van telelenzen), Pentax scherp-stellen bril, Pentax afstand release, driepotige camera standaard (Velbon), speciale aluminium koffer met foam + slot. Dit alles elk netjes in hun koker ingepakt, en elk met z'n gebruiksaanwijzingen. Ziet eruit als nieuw, 1 jaar oud. Totale prijs nieuw fl. 3.750,-, vraagprijs fl. 2.500,-, financiering mogelijk, tel.: 81141.

HOUTEN PLATEN en planken in verschillende maten; spotjes; LP's; huishoudelijke artikelen, Damasolweg 2, tel.: 78320.

RENAULT 18 1979, met airco, in prima conditie, fl. 5.900,-, tel.: 53843 na 6 uur.

SIMCA BESTELWAGEN, bouwjaar '80, fl. [illegible],-, Jasmijnweg 1, tel.: [illegible]

BOUVIER PUPS [illegible] boom, 12 weken, ontwormd en ingeent, tel.: 672459.

BLANKENHOUTEN servieskast fl. 600,-; blankenhouten eettafel + 4 stoelen fl. 650,-; bank-bed fl. 195,-; 4 porch-zitkussens fl. 135,-; stalen bureau + stoel fl. 350,-; boekenplanken (uitbouwsysteem) fl. 200,-; kleed fl. 95,-; racefiets (10 versn.) fl. 295,-; Super-8 filmcamera (+ tas en lenzen) fl. 450,-; filmscherm fl. 55,-; gordijnen + rails fl. 95,-; 7 spotlights fl. 60,-; passpiegel fl. 35,-, Sta Rosaweg 320, tel.: 673276.

YORKSHIRE TERRIERS pups met stamboompapieren, tatouage, 2 parvo-entingen en ontwormd, Saturnusstraat 30.

RENAULT 5TL 1980; Toyota Corolla 1980, financiering mogelijk, tel.: 674225.

WEGENS VERTREK t.e.a.b.: electrische Singer naaimachine, oud model, i.g.s.; wasmachine Blackstone, wringer-model, na 6.30 pm Oranjestraat 224.

DATSUN 280 ZX 1981, Landhuis Janthiel, tel.: 673510.

4 ZITELEMENTEN fl. 100,- p.st.; wasmachine fl. 350,-; sushiton fl. 20,-; salontafel fl. 150,-; pastu-stoel (leer/hout) fl. 200,-, tel.: 36085.

2 FAUTEUILS + bijpassende ronde tafel fl. 900,-; dual platenspeler fl. 125,-; electrische typemachine fl. 250,-; houten kinderstoel fl. 175,-; biezenmat (2,70x3.60) fl. 80,-; wandmeubel fl. 750,-; filmprojector (8 mm) fl. 200,-; viewer fl. 80,-; filmzon fl. 70,-; stofzuiger (Philips) fl. 200,-; wasmachine (Philips) fl. 850,-; kinderbaaispullen; gordijnen + rails; Doka-uitrusting fl. 350,-; onderwaterhousing voor Olympus OM fl. 450,-; diaprojector + toebehoren. Verder zijn er honderd en één kleine, vooral huishoudelijke artikelen, tegen lage prijzen! Asbestweg 29, tel.: 80714. Porchsale: ZATERDAG van 9 tot 2 uur!!!

20 FT. CENTER Console Fisherman "Korsow", 16 months old, with trailer, twin Yamaha 55 HP outboard engines, instrumentation & hydraulic trim tabs, price NAfl. 18.500,-, tel.: 79472 (after 6.00 o'clock).

TYPEWRITER PORTABLE Underwood nr. 315 fl. 150,-; Singer handnaaimachine, nieuw, fl. 300,-, Dario Salasstraat 9, Brievengat.

TOYOTA CRESSIDA, 4-deurs, bouwjaar eind 1978, in goede staat, vraagprijs fl. 5.250,-, Kaya Kokolishi 78, tel.: 76348.

VOLKSWAGEN 1300 L 1980, km. 40.000 fl. 3.250,-; airco Philco 8.300 BTU fl. 325,-; airco National 12.000 BTU, 2 1/2 jr. oud, fl. 675,-; eetkamertafel (massief grenen) fl. 450,-; houten bed met Pullmanmatras 100x200 cm., fl. 350,-; 2 divanbedden (metaal) fl. 60,- p/st.; divanbed (hout) fl. 75,-; tienerbureau, links 2 laadjes, r. kastje fl. 125,-; keukenkastje fl. 75,-; legkastje (grenen fineer) fl. 150,-; plafondfan (Alaska) fl. 100,-; tropensmoking (compleet) fl. 75,-; muskietenscreens (Hensen); div. matten; gordijnen met rails, enotk., Herculesweg 9 (Jongbloed), tel.: [illegible]94.

UN LANCER '74, overall, completo di [illegible]. Inf.: tel.: 44962 of Bacobaweg 11.

SIMCA [illegible] '79, stoffen bekleding, power-windows, radio-cassette AM/FM, airco, [illegible] Te bevragen: Broke[illegible]

PORCHSALE: eetkamerset; bankstel; bedden; bureau's; tv-video; [illegible] radio-cassette; [illegible] etc. tel.: 76510 zaterdag tussen 8-12 uur.

2 BANKSTELLEN [illegible] bestaande uit: 1-3 zitbank, 2 stoelen en tafel, Amalia van Solmslaan 5 ([illegible]), tel.: 44021.

TOYOTA STARLET '80, i.z.g.s., tel.: 615067/35829.

WEGENS VERTREK: leren bank, 2 stoelen + stenen tafel fl. 600,-; wasmachine Philips 220 V fl. [illegible],-; 2 persoonsbed (wit) + matras fl. 500,-; porchset fl. 250,-; 3 buro's fl. 100,-, fl. 125,-, fl. 175,-; tv 19 inch Sharp fl. 600,-; eethoek grenen fl. 500,-; ijskast Kenmore, 1 jaar oud, fl. 975,-; stoof Edna bruin fl. 350,- en vele andere spullen, Petroleumweg 18, tel.: 80700.

WITTE HONDA Civic, bj. 1976, fl. 2.000,-, tel.: 78097.

CHEVETTE 1979, automaat, i.z.g.st., met airco, vaste prijs fl. 6.000,-; Subaru Stationwagon, in redelijke staat, vaste prijs fl. 2.200,-, Carawaraweg 52, tel.: 611785.

ZAANSE KLOK; fris gekleurde porchset; 34-delig porselein servies; gril/bakoven 220 V; houten schilderijlijsten oud-Hollandse stijl; Kerstboomversiering, alles in prima staat en t.e.a.b., tel.: 83797.

EENPERSOONSBEDDEN COMPLEET met matras; slaapkamersetje. 2 stoelen + 1 tafeltje; bureaustoel op wieltjes; staande spotlight; lampen; work-mate; Elna supermatic naaimachine 220V, alles in prima staat, leverbaar per 6 juni, t.e.a.b., tel.: 83797.

VW-BUS met banken, rijdt goed; BMW motorfiets, +20 jaar oud, in prima staat, t.e.a.b., tel.: 83797.

LADA 1600, bouwjaar 1981, km-stand 30.000, zeer goede staat, prijs fl. 4.500,-; Yamaha motorcross YZ 250, model 1980, prijs fl. 2.000,-, tel.: 76038.

WEGENS VERTREK: 1 airco 9000 BTU, 2 jr. oud fl. 500,-; 4x fans vanaf fl. 65,- p. stuk; freezer, 2 mnd. oud fl. 800,-; koelkast met vriesvak fl. 450,-; Philips alarminstall. fl. 600,-; stereo-install.; zw/wit tv fl. 150,-; stoof fl. 250,-; AEG wasmachine, 3 jr. oud, fl. 600,-; Philips stofzuiger fl. 250,-; rubberboot 9 ft. fl. 350,-; div. buro's vanaf fl. 75,-; bedden en slaapk. kast en vanaf fl. 75,-; div. lampen; div. planten en potten; Lada Stationwagon, type 1500 1982, 10.000 km fl. 6.450,-; Honda Civic '78 met airco fl. 4.500,-, tel.: 37254.

1979 CARRIER AIRCO 14.000 BTU fl. 500,-; 3-deurs klerenkast; eetkamerset; salontafel; strijkplank, t.e.a.b., tel.: 35102 6-8 pm.

FINEER GRENEN wandmeubel, Yucatánweg 9, tel.: 83806.

RENAULT 4TL 1979 fl. 4.300,-, Kaya Pieters Kwiers 16, tel.: 84657.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

SAILBOAT 1982, 20 feet, fiberglass, sloop-keel, cabin-sleeps two, toilet, very large cockpit, many extra's, galvanized trailer. Designed and custom built for very heavy weather sailing, this is a cadillac of sailboats. Used three times. Landed cost in Aruba $ 22.500 US, sacrifice at $ 12.000 US. Phone at 5 pm 26047.

CHEVROLET MONTE Carlo 1976, Alto Vista 6, tel.: 27718.

VERKAVELINGSPLAN Canashito, bouwpercelen, rustig gelegen tussen Oranjestad en Santa Cruz. Gedeeltelijke financiering mogelijk, lage rente. Inl.: tel.: 25553.

FORD CORTINA, 4-doors 1977, automatic fl. 2.000,-; surfplank Mistral, als nieuw, 2 sails fl. 1.200,-; filmtoestel-projector samen fl. 400,-. Call 23900 ext. 906 between 5-7 pm.

HOUSE FOR sale Kamm. Onnestraat. For information call: 23442/21627.

MEUBELS, Piedra Plat 61F.

[illegible] ARTICULO di cas pa motibo di viahe, tel.: 48181/27881, P Hendrikstraat 44.

1 SET DI sala; 1 set di comedor, square eikenhout cu 6 stoel; differente lampi pa cas; Dewalt radial arm machine; freezer chikito; differente aparato electrico pa [illegible], [illegible] Blanco 22, tur dia despues di 5.00 pm.

STAPELBED; wasmachine; stoof; ijskast; radio + cassette en platenspeler, Paradera 72, tel.: 28925.

VW 1300, 49.000 km, 3 jaar, 8 mnd. oud, in zeer goeie staat, met radio-cassette AM/FM, prijs fl. 3.000,-, tel.: 27879.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

ONGEMEUBILEERD 3 slaapkamerwoning + 2 badkamers + put, voor 6 maanden, tel.: 9-2847.

UN FLAT mueblá. Inf.: tel.: 673228.

1 KAMER, gemeubileerd, tel.: 53617.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

WONING, voor 2 jaar, max. fl. 850,-, ongemeubileerd of ged. gemeubileerd. E.P.V. de Roo, Las Palmas Hotel, tel.: 25200-287.

OPPASHUIS, VANAF begin mei-'83 door bezadigde Hollandse ambtenaar, genegen en kundig om voor dieren en tuin te zorgen, tel.: 671864.

GEZOCHT OPPASHUIS van 1 juni tot 21 juni i.v.b. overkomst ouders (5 pers.), reacties aan A.Groeneveld, MB Par., tst. 182.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

LUXURY APARTMENT, fully furnished, with king-size bed, bathtub hot/cold water, telephone, airco etc., 6 month minimum, close to hotels. Inf.: Mrs De Ruyter, tel.: 23600-282.

2 NICE APARTMENTS at Ponton, fully furnished with terrace, airco etc., 6 month minimum. Inf.: Mrs De Ruyter, tel.: 23600-282.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

TA BUSKA un trahadó pa kuida baby i hasi trabou di kas di djaluna te ku djabierne di 7'or di mainta te 2.30 di merdia. Yama despues di 3'or di atardi telefon 21790.

VOOR ELKE dag meisje in de huishouding, goede referenties, tel.: 23132 na 5 uur.

DIVERSEN ARUBA

HOMES WANTED: Kittens needing good homes. Please phone 22065.

GEVRAAGD OPPASHUIS voor de maand augustus. Te bevragen bij Mar. Kaz. Savaneta, tel.: 47100 tst. 129, Sparwer.

[illegible]ond Arbeidersdag geen alcohol in Polen

WARSCHAU — De Poolse [illegible]iteiten hebben van 30 april [illegible] mei een strikt verbod afge[illegible]gd op de verkoop van al[illegible]lische dranken. Het [illegible]ingsdagblad "Rzeczpospo[illegible] schreef, dat "de maatregel [illegible]nomen om de veiligheid en [illegible]penbare orde te garanderen [illegible] anti-socialistische onder[illegible]ndse groepen (van Soli[illegible]eit) een propaganda[illegible]pagne hebben ontketend" [illegible]bij ze de bevolking op[illegible] op 1 mei de straat op te [illegible] als blijk van verzet tegen het bewind van generaal Jaruzelski.

Ondergrondse leiders van het verboden vakverbond Solidariteit hebben hun geestverwanten er toe opgeroepen de traditionele communistische optochten te boycotten en in het hele land "eigen" vreedzame manifestaties te houden.

Zij hebben ook opgeroepen tot demonstraties op 3 mei, de herdenkingsdag van de eerste democratische grondwet van Polen in 1791. De autoriteiten vatten deze oproep op als een poging om, met ondersteuning van "ondermijnende centra" in het westen, wanorde te scheppen en het proces van maatschappelijke en economische stabilisering te verstoren dat is ingezet sinds de militairen in 1981 de burgerregering naar huis stuurden.

Verscheidene Poolse ministers hebben laten weten dat de autoriteiten krachtig zullen optreden om niet-officiele manifestaties te voorkomen. Maar westerse diplomaten hebben nog geen grote politieversterkingen kunnen waarnemen in plaatsen waar in het verleden demonstraties zijn gehouden.

Zakenvaria

BOVARKI nv, houdt zich bezig met de exploitatie van varkens en pluimvee-fokkerijen, inclusief de handel in varkens en pluimvee. Maar daarnaast mikt men ook op de exploitatie van een of meerdere tuinbouwbedrijven, daaronder ook begrepen de handel in tuinbouwproducten. Oprichters in 1979 waren de gepensioneerde ambtenaar Carlos Bito Booi en tandarts Natalio Lucien Booi, beiden wonend op Curacao. De officieel goedgekeurde statuten zijn onlangs via de Curacaosche courant verspreid. Het kapitaal bedraagt anderhalve ton, in aandelen van één mille, waarvan 100 A en 50 B aandelen. Bij de oprichting werden meteen 30 A aandelen geplaatst. De A aandeelhouders mogen voor de benoeming van een directeur een bindende voordacht van twee namen voor elke vacature voordragen aan de algemene vergadering van aandeelhouders. Met de directie werd Bito Booi belast, terwijl beide oprichters ieder vijftien A aandelen voor hun rekening namen. De volstorting van het kapitaal van deze aandelen gebeurde door de inbreng van een vrachtwagen en bouwmaterialen voor twee mestkuikenschuren met een totale waarde van bijna 33 mille.

Groot overschot op Japanse betalingsbalans

TOKIO — Japan heeft het afgelopen begrotingsjaar afgesloten met een overschot van 9,2 miljard dollar (ruim 16,4 miljard Antilliaans) op zijn betalingsbalans. Het is op twee na het grootste overschot sedert de Tweede Wereldoorlog. Het wordt toegeschreven aan de vermindering van de import. De waarde hiervan daalde met meer dan tien procent. Ook de uitvoer was minder, namelijk 9,1 procent. De Japanse export beliep het afgelopen begrotingsjaar het totaal van 136 miljard dollar (ongeveer 240 miljard Antilliaans).

Desaroyo ekonómiko i progreso sosial di un pueblo ta ser lográ pa medio di trabou, tantu espiritual komo manual, di su forsa laboral den tur sektor.

Gobiernu di Kòrsou konsiente di esaki, ta apelá na henter komunidat pa riba

DIA DI OBRERO

reflekshoná i meditá riba e pensamentu aki.

BESTUURSCOLLEGE DI KORSOU

Gezaghebber, R.A. Casseres.

Sekretario, Mr. E.A. Vlieg.

ALKMAAR - Een Kaasmeisje bij een oude kaaspers in het Hollands Kaasmuseum., dat vorige week donderdag zijn poorten opende.

Remitido

Kapital

PA IMPLANTA socialismo, marxismo of komunismo b'a haña ta bon pa dekapita kapitalismo. Awor ku e tiro a salibo por la kulata, ata'bo ta kanta Malai na luga di kanta Aleluya pa selebrá bo triunfo.

Bo no tabata sa ku kapitalismo, - aunke e palabra ta termina ku un ismo meskos ku e prome tres ismonan ku mi a menshona - nó ta un ideología, sino un nesesidat di vital importansha, tanten ku ta kostabo maske tá un sen chikí pa bo por kumpra un pida pan?

Bo ta kere ku un milager por salba un ekonomía? Bo no sá ku Mana no ta kai for di shelu más? Bo ta kere ku bo por bira riku sin inverti bo sen ni bo trabou? Bo no ta kere ku al fin a yega e momentu pa rehabilitá e palabra kapital y kapitalismo komo e úniko "ismo" ku nó ta un ideología, sino un realidat ku por salba ekonomía di tur país di mundu? Bo no ta rekonose bo més man den kreashon di e situashon desastroso ku henter mundu ta hañado su mes aden pa bo afan di drecha pa tur, loke tur hende ku no ta inkapasita mester hasi pa su més? Bo no sa ku si bo drecha pa tur no ta bai keda nada pa yuda esnan ku no por yuda nan més den nan desgrasia?

Mientrastantu nos por a konta ku ayuda finansiero di Ulanda tur kos tabata bai viento en popa; awor ku e pos ei tambe ta sekando ta nos mes mester finansía e obranan ku por habri kupo di trabow. Di unda nos ta bai haña plaka? Di sindikatonan, di paísnan sosialista of di e kapitalistanan ku nos a dekapitalisa? Afortunadamente e raís di kapitalismo no por muri tanten bo no a logra mata abmishon di tur hende na mundu.

JAMES G. CAPRILES

Remitido

Union/imagen

DIOS A TRAHA HENDE, pa biba den union i disfruta di su obranan. P'sej ela pone su obranan depende di otro. Por ehemplo: E mata mester di hende i hende mester dje mata. Animalnan mester di hende i hende mester di animalnan. Donjo di trabow mester di trahadó i e trahadó mester dje donjo di trabow. I hasta e kas mester di hende i hende mester dje kas. Asina nos ta mira, ku tur kos na mundu mester di otro. Pero hende kabesura, ku pensamentunan diabolika ta neglisha lejnan di naturalesa. Lej di Kriador.

Pero loke Dios a pone, no tin forsa terrestre ni seleste, ku por kita obranan di Dios. Komehein por ehemplo. Ta animal rechasá pa komunidad. Hende no por kere; kon poko animal di un tamanjo chiki. Den union, pasenshi i siguransa. Por basha dak di kualkier kas abow. Di otro un banda, komehein ta sincero i tolerante. Si no ta'sina! Nunka prikichi por hanja oportunidad di hasi uso di kas di komehein. Di kon prikichi ta bruj den kas di komehein, sin nunka hanja problema ku komehein? Ta parse ku komehein ta mas na altura di lej di naturalesa, ku hende mes. P'sej komehein ta kumpli debidamente ku lej. Tin bes bo ta sinta pensa i bisa: Ta stranjo, nos ku ta rasona, no konose nos deber. I ta faja tur dia ku lejnan di naturalesa. E fajamentu aki, ta hiba hende tur dia un tiki den kaminda robes. Ken ku faja ku naturalesa, su pago tej. Un parti di hende ta biba sin preokupa ku naturalesa. Ni sikiera ta hisa kara na shelu un momentu, pa admira obranan di naturalesa. Henter dia bista ta piska suela; lubidando ku ta fo'i shelu tur kos ta bini. Hende ke tur kos di naturalesa. Pero no ke kumpli ku lejnan di naturalesa, hasiendo uso di union pa sobrevivi olanan di bida; manera vruminganan. Si hende ta interesá di sa mas aleu, kiko ta union berdadero? Tuma un tiki di tempo i aserka mundu di vruminga. Obranan chikí di naturalesa, bibando den armonia, ku siguridad i konfiansa, demonstrando forsa di union. Sin ni'un preokupashon. Trankilo ta sigi produsi, di loke naturalesa ofresé. Den nan mundu uni i desente.

Bida di vruminga ta munstra hende kiko ta nifika uni forsa i ki balor union tin, pa eksistensia. Un tiki forsa di tur, ta hiba loke nan ke, na su destino. Lucha di vruminga ta maravijoso. Algu di admira: Pakiko nos ku ta hende? No por. Kiko ta stroba nos antó. Si vruminganan ta hiba bida di odio, kudishi i tur kos pa mi so, manera hende. Bida di vruminga lo ta meskos ku bida di hende. Esta miseria i hamber. Si hende no ke obra konhunto, manera vruminga. Bida lo sigi ta un kalbario. Un dje kosnan importante ku vruminga ta sinja nos. Ku aktividad sin unidad no tin logro. Pues ta importante pa nos tuma ehemplo di vruminga i kambia nos aktitud; nos manera di pensa i biba. Pasobra tempo a jega pa grandi i chiki. Riku i pober. Bolbe na imagen di hende; ku ta imagen di Kriador. Pa nos por biba uni, den pas di Senjor, kaminda no tin diskriminashon.

Di es manera nos por resisti konhuntamente e plaganan ku ta ruina nos bida aktualmente, sin miserikordia. E plaganan destruktor, ku nos mester tene debido kuenta ku nan ta: droga, violensia, ladronisia, prostituto, inmoralidad, bruheria, intrankilidad, kalumnia, porkeria tantu riba kaja, den korant o revista. Deskonfiansa i desunion, ku ta trese kibra di matrimonio. I por ultimo mi ta kohe kosto di bida. Riba esaki mi ta hala atenshon di instansianan gobernamental, komersio i industrianan, sindikato i politikonan. Di saka pensamentunan antiguá for di sinti. Realisa na tempo, pa nos no kai den miseria. Pasobra esaki ta nifika pa komunismo.

Larga nos roga na Dios nos Tata, den nomber di nos Senjor Hesu-Kristu. Libra nos dje plaganan venenoso, ku ta destruiendo nos bida i nos pueblo.

E.A.VICTORIA

Als u heeft gekeken naar de uitreiking van de film-Oscars, dan heeft u ze natuurlijk ook gezien: CONSTANT TRESFON en ADRIAAN DE ROOY, naar nu pas bekend werd de twee eerste Nederlanders, die een Oscar wonnen. Ze hebben namelijk een kraan ontworpen, die met de camera bijna vijf meter hoog kan reiken, zonder dat de stabiliteit van het beeld eronder lijdt. De kraan is ook gemakkelijk uit elkaar te halen. De Nederlandse vinding is voor een belangrijk deel verantwoordelijk geweest voor het succes van de films Tootsie, Raiders of the Lost Ark en E.T.

★ ★ ★

Als het had gelegen aan de leden van een nudistenclub waren ze geheel naakt, dwars door New York gelopen naar een uitvoering van "Oh, Calcutta" op Broadway. In dit stuk komt een "functionele" naaktscene voor. De producer van het stuk, ROBERT SMITH, weigerde echter met het idee in te stemmen omdat hij geen naakte mensen in de zaal wilde en de politie zou er trouwens nooit toestemming voor gegeven hebben.

★ ★ ★

Met die door de Verenigde Staten aan West-Duitsland uitgeleverde oorlogsmisdadiger HANS LIPSCHITS zitten de Westduitsers behoorlijk in hun maag. De 63-jarige ex-Nazi is de eerste oorlogsmoordenaar, die door de VS vrijwillig aan West-Duitsland is uitgeleverd sedert dertig jaar. Maar hij zal niet worden vervolgd, eenvoudigweg omdat de Westduitse justitie geen enkel bewijs heeft dat Lipschits oorlogsmisdaden heeft gepleegd. Zijn naam is wel genoemd in enkele processen.

★ ★ ★

Het bejaarde Nederlandse echtpaar VERVOELEN heeft onvoorzichtigheid met de dood moeten bekopen. De twee, 67 en 65 jaar oud, besloten de bergen in te trekken tijdens hun vakantie in Italie. Beiden moeten zijn uitgegleden in de rivier de Torrent en verdronken.

★ ★ ★

De Venezolaanse autoriteiten zullen de hongerstakende anti-Castristische balling DR. ORLANDO BOSCH ertoe dwingen kunstmatig voedsel tot zich te nemen, als hijzelf niet besluit zijn aktie te beeindigen. Dit heeft zijn vrouw meegedeeld in Caracas, waar Bosch is veroordeeld voor het opblazen van een Cubaans vliegtuig in 1976. Intussen hebben de Venezolaanse justitiele autoriteiten meegedeeld, dat binnen dertig dagen de beslissing is te verwachten of een militair dan wel een burgerlijk hof het herzieningsproces van Bosch in behandeling moet nemen. Bosch is indertijd met drie anderen, op zeer twijfelachtige gronden veroordeeld.

★ ★ ★

De aartsbisschop van Laermo, KARDINAAL PAPPALARDO, is een moedig man. Hij heeft opgeroepen tot verzet tegen de Mafia en de personen, die met deze organisatie betrekkingen onderhouden, uitgesloten van de sacramenten. De kardinaal besloot vandaag een mis te celebreren in de gevangenis van Palermo. Maar de Mafia riep de 850 gevangenen op tot een boycot. Na een uur wachten, werd het de kardinaal duidelijk, dat geen mens zou opdagen. Hij vertrok toen, naar hij zei, "erg gewond en met verdriet in het hart.

★ ★ ★

Oud-president HENK CHIN-A-SEN, thans voorzitter van de Bevrijdingsraad Suriname, is niet welkom in het Nederlandse dorp Nes aan de Amstel, waar hij zich binnenkort wenst te vestigen. De inwoners van Nes

vrezen acties van pro-Bouterse gezinden, waardoor ze zich in hun veiligheid bedreigd voelen. Reeds zijn inwoners van Nes telefonisch bedreigd met gijzeling, indien ze niet zouden protesteren tegen de voorgenomen vestiging van Chin-A-Sen.

★ ★ ★

Een Victoria-kruis, het hoogste militaire onderscheidingsteken van Engeland, zal niemand ten verkoop aanbieden. Maar dat is toch precies wat de vrouw van de overleden oorlogsheld JAMES NICHOLSON deed. Haar man, een voormalig luchtmachtofficier, had vanuit zijn brandend toestel kans gezien een Duits Messerschmitt-vliegtuig neer te schieten in de Tweede Wereldoorlog. Weduwe Nicholson kreeg als pensioen de tegenwaarde van nog geen vijfhonderd gulden Antilliaans uitgekeerd. Haar financiele toestand was zo slecht, dat ze besloot het Victoria-kruis te verkopen. Ze deed dat ook uit protest tegen de lage pensioenen voor oorlogsweduwen. De erepenning bracht 300.000 gulden op.

HENRY ® By Jack Tippit

HAW! HAW!
HEE! HEE!

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

DID THE GARAGE FIND THAT CREAKING SOUND?
NO, THEY CHECKED EVERY-THING
WELL, SOMETHING IN THIS CAR IS CREAKING
CREAK

Jim Henson's™ MUPPETS

TRISH CHASED CHIP. THEY GOT MARRIED. IT ONLY LASTED TWO MONTHS.
MARGIE CHASED FRANK. THEY GOT MARRIED. IT LASTED A WEEK.
I THINK THE ONLY WAY I'LL EVER LOSE YOU IS IF I EVER CATCH YOU!

QUINCY ® By Ted Shearer

IT'S WONDERFUL THAT I CAN TAKE HOME EC, SO SOMEDAY I'LL MAKE A GOOD HOUSEWIFE.
502 HOME ECONOMICS
THERE GOES A VERY STRANGE GIRL, QUINCY... THE OTHER 57 OF US ARE TAKING HOME EC BECAUSE...
...SOMEDAY WE PLAN TO HAVE OUR OWN RESTAURANT CHAINS.

Ingezonden

KWT-bestaan

HET MODERAMEN van de Centrale Kerkeraad van de Verenigde Protestantse Gemeente wenst - in verband met de vele onduidelijkheden, vragen en kritische opmerkingen ten aanzien van het verleden én van het voortbestaan en de toekomst van het Koningin Wilhelmina Tehuis - de volgende verklaring af te leggen.

In de afgelopen jaren zijn vanuit de Verenigde Protestantse Gemeente diverse pogingen ondernomen om met het Bestuur en de bestuursleden van de Protestantse Vereniging voor Liefdadigheid en Maatschappelijk Werk gesprekken te voeren over het voortbestaan en de toekomst van het Koningin Wilhelmina Tehuis én ter verbetering van de omstandigheden van verzorging van de bejaarden aldaar. Initiatieven tot deze gesprekken werden genomen zowel door officiele instanties als Centrale Kerkeraad, Wijkkerkeraad en ambtsdragers, als ook door particuliere personen. Helaas, deze pogingen hebben geen enkel positief resultaat opgeleverd.

Zeer recentelijk heeft het Moderamen een brief geschreven aan die personen die destijds zitting hadden in het Bestuur van de Prot. Vereniging voor Liefdadigheid en Maatschappelijk Werk en die nu zitting hebben in het Bestuur van de Stichting Zeelandia en in het Bestuur van de Stichting Beheer Onroerende Goederen Koningin Wilhelmina Tehuis. Deze brief had ten doel te komen tot besprekingen waarin het voortbestaan van het Koningin Wilhelmina Tehuis gegarandeerd werd volgens de geldige Statuten en in overeenstemming met de bedoeling van de initiatiefnemers en oprichters van het Tehuis. Het Moderamen hoopt en verwacht dat gesprekken hieromtrent binnen zeer korte tijd tot bevredigende resultaten zullen leiden.

Tevens wenst het Moderamen te verklaren, dat het alles in het werk zal stellen wat binnen zijn invloed ligt, om te bereiken dat het voortbestaan van het Koningin Wilhelmina Tehuis - als plaats van verzorging voor bejaarden - optimaal wordt gegarandeerd.

Namens het Moderamen
de R.E.R. van Buiren (praeses)
en
D. LOPES (scriba)

Remitido

Secuencia

PERMITIMI UN espacio den bo corant pa por declara loke mi a mira sosode na veld di Winston diadomingu atardi.

E parada a yega na entrada banda di pa zuid di e tereno y a wordu manda riba veld di Winston door di polis y esaki a sosode sin ningun protesta pasobra ta eyman ami tabata sinta den auto ta mira e parada pasa. Despues cu varios auto a [illegible] veld, un auto di polis a [illegible] na cabes di e parada y na e [illegible] nan ey no tabatin [illegible]mentu di piedra [illegible] tabatin hende riba e veld di Winston. Ta despues di e tiroteo e hendenan a basha na bende bai den direccion di polis y a rondona polis y cu esunnan cu a bira mas histerico tabata wordu wanta door di nan mes amigu of conocidonan pa nan no agredi e polisnan. E tiramentu di piedra a cuminsa despues cu e polisnan a drenta nan auto y ya [illegible] cu esey. Y [illegible] tabata mas [illegible] reaccion di desahogo di parti di e multitud cu [illegible] pa evita [illegible]. [illegible] cu mi tabatin [illegible] para cantu di caminda ta mira parada yega y mi ta kere cu tur por duna e version aki riba y kizas te [illegible] mas detayes, pasobra [illegible] mas cerca di e acontecimiento[illegible] cu mi.

Sr. Gezaghebber Pedro Bislip a bisa cu e no a duna ordu pa tira. Lo mi ta kere esaki tambe. Sinembargo mi [illegible] Señor Bislip e siguiente preguntanan pa pueblo siña conoce e cuerpo policial mihor.

1. Di con dentro di algun minuut, si no tabatin nada planea, a logra a yega [illegible] den nan auto? Pasobra [illegible] trafico cu tabatin riba e caminda di Sta Cruz, si ta na e momento ey bijstand a ser pidi, lo a stroba polis di Balashi mes pa yega dentro di 5 minuut cerca di polis di Playa!

2. Tur e polisnan cu tabata riba e veld a wordu [illegible]? Nan tur a duna e contesta cu ta e publico a tira piedra prome? E pregunta aki su contesta ta clave, pasobra ya e pueblo cu si a mira loke cu a pasa na ta kico [illegible] di nan cuerpo policial den [illegible].

3. E [illegible] riba e caminda di Sta Cruz pa [illegible] e parada [illegible] veld, nan tur por bisa cu no tabatin protesta di parti di Señor Croes pa bai riba veld. Si nan por a duna [illegible] cu e [illegible] a esaki auto mester [illegible] cu tabata para na cantu di caminda! Pasobra nan [illegible] no tabatin protesta. Mi [illegible] cu Tele Aruba mester tin video di algun di e autonan, pasobra e tabata cana ta filma eybanda cu su video.

4. A puntra e personanan cu tabata den e autonan cerca di esun di sr. Croes y esunnan den auto di Sr. Croes nan version? Kiko nan version tabata?

Mi ta spera cu sr. Bislip lo por medita riba e preguntanan aki riba y riba e hechonan planta aki riba y por favor duna e pueblo sea via Television of corant un contesta, pasobra ta [illegible] hende tabatin para cantu di caminda cu ta [illegible] di tende [illegible] riba e preguntanan aki. Mi ta hasi un yamada riba tur cu tabata para cantu di caminda pa manda remitidos dunando nan version di e orden di secuencia cu e cosnan a tuma luga.

ALVIN A. LACLE
(apotheker).
ARUBA

Kamer van Vakbonden:

Meditatie op Dag van Arbeid gewenst

WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van de internationale Dag van de Arbeid heeft het bestuur van de Kamer van Vakbonden een open brief gestuurd aan alle werknemers op Curaçao. Zij worden hierin aangespoord door te werken voor een grotere onderlinge solidariteit daar "het enige fundamentele verschil niet tussen ons onderling is maar tussen ons en de dominerende sociale klasse".

Het Kamerbestuur maakt van de gelegenheid gebruik om een samenvatting te geven van de ontwikkelingen in de Kamer van Vakbonden rond het eerste statutaire congres. Herhaald worden de woorden van voorzitter Errol Cova die bij de afsluiting van het eerste statutaire congres verklaarde dat de negatieve krachten die momenteel ageren tegen de Kamer van Vakbonden slechts tijdelijk zullen zijn en dat de Kamer er eventueel toch in zal slagen de solidariteit tussen de werknemers te vergroten. Er zullen zelfs meer moeilijkheden komen die inherent zijn aan de groei en ontwikkeling van de Kamer, aldus de open brief.

De werknemers worden ook verzocht Arbeidersdag te gebruiken om even te mediteren over de historische ontwikkelingen die hebben geleid tot hun huidige arbeidsomstandigheden zoals de achturige werkdag en solidariteit tussen de leden van de arbeidersklasse. De open brief is ondertekend namens het bestuur van de Kamer van Vakbonden door voorzitter Errol Cova.

Er gaat vaker een lampje branden bij Remi Eisden

DE VOORTGESNELDE technologie heeft uitvinders van alle standen en rangen voortgebracht. Grote en kleine uitvindingen, die dank zij de drang naar ordening in die snel voortrazende technologische ontwikkelingen worden geregistreerd bij de Octrooiraad. Als die registratie bewerkstelligd is, kan de betrokken uitdenken recht doen gelden op patent op die uitvinding.

Toch hoeven uitvinders niet altijd gezocht te worden in geleerde kringen van professoren met kleine brilletjes op, die niets anders in gedachten hebben dan de hele dag proeven doen. Op de werkplaats kunnen minder-gestudeerden met de kennis en ervaring die zij vergaard hebben, een hoge graad van inventiviteit aan de dag leggen. Om het in Antilliaanse termen te verduidelijken: men hoeft niet „in Nederland geweest" te zijn („ing") om tot zulke daden te komen; oftewel men hoeft geen titel te hebben om tot ingenieuze vindingen te kunnen komen, die strekken tot een efficiëntere bedrijfsvoering.

Het vernuft van al deze uitvinders, groot en klein, qua opleidingsgraad, kan bijdragen aan een verdere vooruitgang van de mens en zijn kennis en beheersing van de techniek in al zijn facetten. Eén zo'n vernufteling van eigen bodem, die zijn naam officieel zag opgenomen in een octrooibewijs, afgegeven door de Octrooiraad van het Koninkrijk der Nederlanden in Rijswijk — als enige en dus eerste Antilliaan naar eigen zeggen — is Remilio Longino Eisden. Zijn uitvinding werd ginds genummerd als 171125 en gedagtekend 18 januari 1983. Uit een gesprek met deze uitvinder blijkt een eerder idee dat uit zijn brein ontsproten te zijn al jaren met succes toegepast te worden. Reden genoeg voor een nader gesprek. Is Remi Eisden een soort Curaçaose „Willie Wortel"?

Eisden heeft zijn opleiding tot chemisch bedrijfsanalyst op Curacao genoten; de afronding geschiedde in allerlaatste instantie in Nederland. Daarna heeft hij zich via de Shell-bedrijfsschool en specialistische cursussen nader geschoold. Hij startte zijn loopbaan als chemicus bij Shell. Ruim tien jaar was hij daar werkzaam, toen hij door zijn werkgever werd uitgeleend voor bijna een jaar aan de DWV, de Dienst Water Voorziening van het eilandgebied Curacao. Die dienst zat omhoog na het vertrek van een buitenlander. De volgende stap was dat Eisden door de DWV in dienst werd genomen in 1960. Na 23 jaar werkt hij nog bij de waterfabriek, de KAE (Kompania di Awa i Elektricidat) waarin de DWV is overgegaan in 1976. De aandelen van de KAE nv zijn alle in handen van het Curacaose eilandsbestuur. Bij de KAE is hij zowel chemisch adviseur als chef van die afdelingen die iets van doen hebben met de controle op het uit zout zeewater gedestilleerde zoete drinkwater.

BESPARINGEN

Zijn eerste uitvinding wordt er al vanaf 1963 toegepast. Dat heeft geleid tot besparingen van enkele miljoenen guldens per jaar. In 1962 moesten nog twaalf man worden ingezet om een bepaald procedé bij DWV te ondervangen. Dat was in de tijd dat per dag gemiddeld 4000 ton water werd afgenomen. Nu is de waterafname op piekdagen 25.000 ton. Maat dat een apparaatje maakt dat niemand meer op dat procedé gezet hoeft te worden.

In het kort komt het neer op een machine die koolzuur (CO_2) aan zeewater onttrekt, dat dan gemakkelijker verder gedestilleerd wordt dan als die gassen erin waren gebleven. De CO_2 wordt vervolgens als verharding toegevoegd aan reeds helemaal ontzilt drinkwater.

Op deze manier worden ook deviezen gespaard. In het verleden moesten namelijk zware metalen flessen met koolzuur speciaal worden ingevoerd. Die CO_2 moest aan het drinkwater worden toegevoegd. Er is uitgerekend dat de KAE dankzij deze apparatuur in 1976 3,2 miljoen gulden heeft bespaard. De orde van besparing van nu bij een afname en de onkosten van dit moment worden door Eisden geraamd op acht à negen miljoen gulden.

PATENT

Op een bepaald moment ging bij Eisden nog een lampje branden. Die uitvinding werd dan wel in de fabriek gebruikt, maar er gold geen patent op. Buitenlanders, die voor de fabriek werden aangetrokken, konden zonder problemen het idee meenemen en ongestraft elders toepassen. In samenspraak met het bestuurscollege werd daarop in juni 1976 een verzoek voor octrooi ingediend in Nederland. Dat proces is tot op heden nog niet afgerond, ook al omdat het bij de overheid over zoveel schijven loopt.

Omwille van die grote besparingen (9 à 10 miljoen gulden in twintig jaar) had het BC de heer Eisden ook een financiele tegemoetkoming in de vorm van een gratificatie in het vooruitzicht gesteld. Daar schijnt wel een besluit over genomen te zijn, maar geld heeft de heer Eisden er nooit voor mogen toucheren. Als straks octrooi wordt verleend, wordt die wel geplaatst op naam van het eilandgebied Curacao met de vermelding erbij dat Eisden de uitvinder ervan is.

SCHIJVEN

Met zijn tweede uitvinding is hij beter opgeschoten. Daarvoor diende hij in 1977 een verzoek in. Omdat er minder schijven tussen zaten, is de procedure sneller afgerond. Aan de hele procedure schat hij tegen de drieduizend gulden te hebben gespendeerd. Het eindresultaat was wel dat hem per brief van 1 maart dit jaar officieel is meegedeeld dat hem octrooi is verleend voor "inrichting voor het terugwinnen van afvalwarmte uit hete rookgassen onder gelijktijdige reiniging van de rookgassen". (een nadere uitleg staat elders op deze bladzijde).

Deze uitvinding kan opnieuw leiden tot enorme bedrijfsbesparingen. Niet alleen bij KAE, maar ook bij ondernemingen als Shell Curacao waar talrijke schoorstenen staan. Volgens Eisdens eigen schattingen zou de KAE met toepassing van zijn systeem per jaar tussen de 14 en 16 miljoen gulden minder schoorsteen-verlies kunnen hebben. In de exploitatie zelf zou dat een geldelijke besparing kunnen opleveren van ruim 10 miljoen gulden, voegt hij er aan toe. Na de sterk gestegen kosten voor brandstof in de laatste jaren, kan dat een welkome aanwinst zijn.

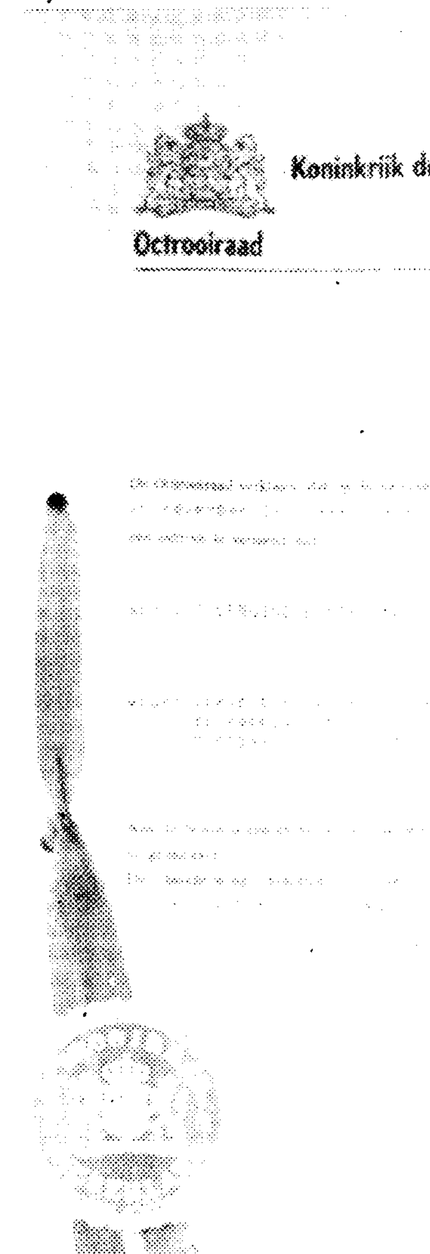
Door:
Frans Heiligers

Behalve het kostenaspect is ook het milieu-vriendelijke karakter ervan van groot belang. Op dit moment wordt bij Shell de mogelijkheid bestudeerd om het zwavelgehalte in de rookgassen die worden verspreid terug te brengen, aangezien die schadelijk zijn voor het milieu. Eisdens uitvinding kan daarbij van pas komen.

STIMULANS

Diegenen die over willen gaan op toepassing van Eisdens uitvindingen, moeten daarover onderhandelingen met hem beginnen. Hij kan voorwaarden stellen, ook geldelijke. De directie van de KAE niet minder. In de periode vóór 1977, toen Eisdens uitvinding nog in een fase van onderzoek was, toonde de directie van de waterfabriek weinig of geen interesse. Eisden heeft daarom de KAE verder buiten de uitwerking en aanvrage bij de Octrooiraad gehouden. Of de huidige directie meer interesse toont, zal nog moeten blijken. De heer Eisden heeft hen er nog niet formeel over benaderd.

......copie van het octrooibewijs........

Koninkrijk der Nederlanden
Octrooiraad
Octrooibewijs

Eisden hoopt dat zijn uitvindingen een stimulans vormen voor andere Antillianen om hun kennis en ervaring gericht te gebruiken. Te vaak gebeurt het dat goed bruikbare ideeen door een werkgever in stilte worden aan- en overgenomen, zonder dat dat op de een of andere wijze is gehonoreerd. Mogelijk dat daardoor andere en eerdere uitvindingen van Antillianen niet tot de Octrooiraad zijn doorgedrongen, maar wel door anderen zijn geexporteerd en elders toegepast.

Er wordt vanuit de gemeenschap wat vreemd aangekeken tegen het verleende patent aan de heer Eisden. Mogelijk omdat het de eerste keer is dat zoiets geschiedt. Slechts de vakbond ABVO blijkt zich te verheugen in dit feit. ABVO-zegsman Shon Ma Schoop feliciteerde Eisden de vorige week publiekelijk met de bereikte mijlpaal. Remi Eisden is oud-voorzitter van deze vakbond, uit de periode 1973/1974. Daarna is hij tot 1980 bestuurslid/commissaris van ABVO geweest. De trots van de ambtenarenbond is daarom begrijpelijk.

IDEEENBUS

Bij de ingang van het kantorencomplex, waar ook Eisden gehuisvest is, hangt een gele ideeenbus van de KAE. Hij blijkt leeg te zijn. Maar zelden dat daar iets in gestopt wordt. Laat staan dat het een toepasbare suggestie is.

"Nee", antwoordt de heer Eisden laconiek als wij hem vragen of zijn ideeen ook oorspronkelijk via die ideeenbus zijn gegaan. Zijn plannen hebben die fase meteen overgeslagen om onder eigen naam de Octrooiraad te Rijswijk te bereiken.

VOOR DE TECHNISCH meer geschoolden is het wellicht interessant een nadere uitleg en een tekening te krijgen van Eisdens uitvinding. Die volgt vervolgens:

"Volgens een belichaming van de uitvinding (schematisch weergegeven in fig. 1) wordt water (zeewater, rivierwater of grondwater) door pomp (1) opgezogen en gepompt door koeler (2) alsmede koelers (3) van de verdamper (8) om vervolgens in de schoorsteen te worden versproeid. Het water zal in temperatuur gaan stijgen gedurende de weg door de koelers en neemt energie op. De mogelijkheid bestaat ook nog dat de pomp (1) het water direct in de schoorsteen kan sproeien. Het water dient te worden gesproeid om een goed contact met de rookgassen te bevorderen.

Van het rookkanaal (4) van de ketel gaan de rookgassen, die zwavelzuur en andere schadelijke stoffen bevatten, door de schoorsteen. Op weg naar de atmosfeer komen de rookgassen, die een temperatuur van 250 graden C tot 300 graden C hebben, in aanraking met het versproeide water. Het water gaat in temperatuur stijgen en de rookgassen zullen hun energie afstaan aan het water; de temperatuur van de rookgassen daalt tot ca 105 graden C, afhankelijk van de hoeveelheid water die in de schoorsteen wordt versproeid.

Op een geschikte hoogte is een kanaal (5) aangebracht, waarin koeler (2) zich bevindt en verder nog een ventilator (6) voor het afzuigen van de met waterdamp verzadigde gassen. De waterdamp zal op de koelpijpen condenseren, en de gassen, die niet schadelijk zijn, kunnen naar de atmosfeer ontwijken. Het gecondenseerde water wordt opgevangen, afgevoerd door pomp (7), om vervolgens volgens de normale behandeling tot drinkwater te worden verwerkt.

De gassen die in de lucht ontwijken zijn nu voornamelijk stikstof en zuurstof en zij behoeven niet meer op een zekere hoogte in de atmosfeer te worden afgevoerd.

Het water dat niet verdampt en onder in de schoorsteen terecht komt, bezit een temperatuur van circa 90 graden C. De eindtemperatuur van het water is afhankelijk van de hoeveelheid en de temperatuur van het water, dat in de schoorsteen wordt versproeid. Het water, dat zich onder in de schoorsteen bevindt, bevat zwavelzuur, vaste bestanddelen, koolstof etc.

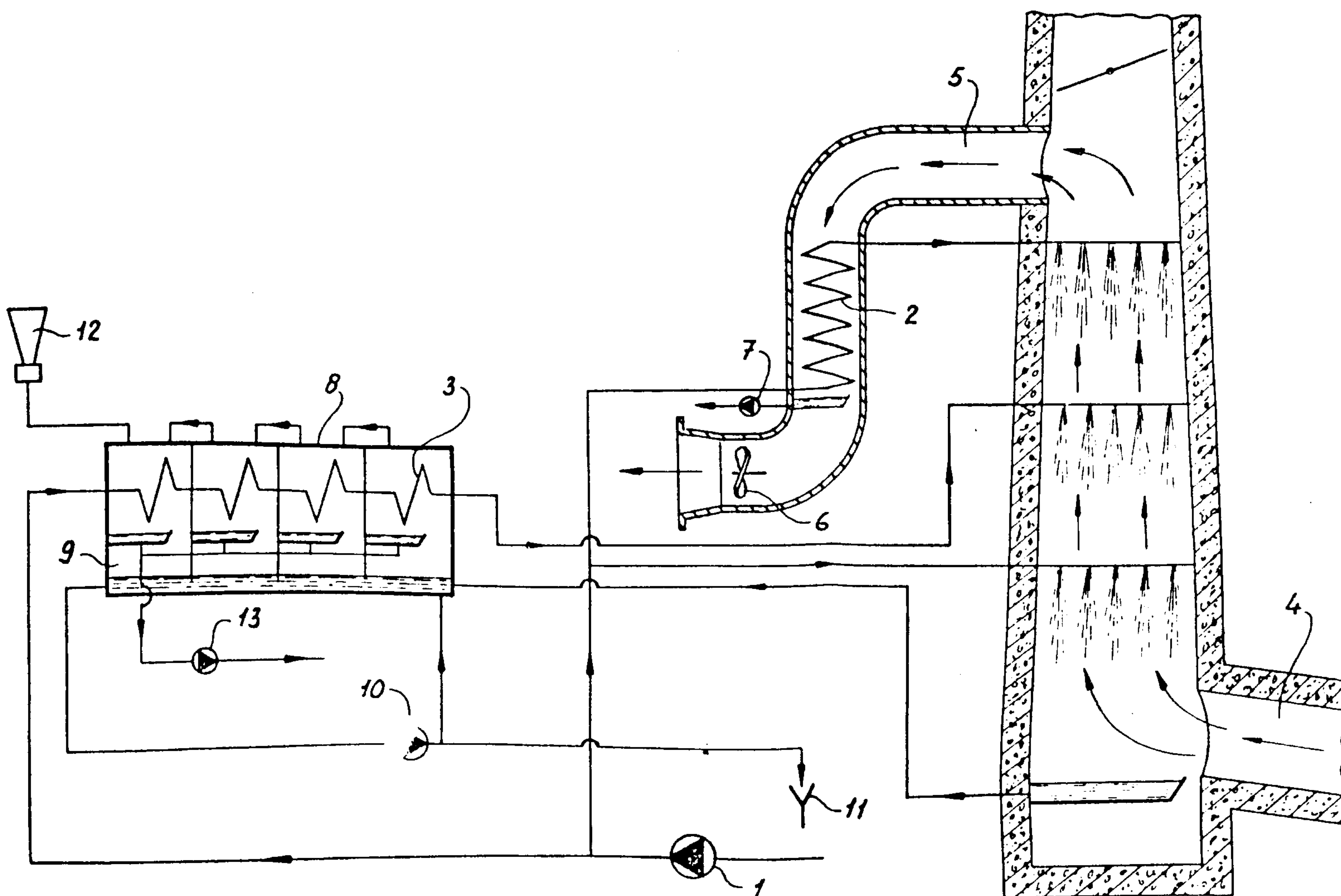
Na ontgassing wordt het gevoerd naar verdamper (8) om met drukverlaging in de verschillende kamers tot verdampen te worden gebracht. Deze waterdamp condenseert op de koelpijpen (3) en wordt vervolgens opgevangen en afgevoerd door destillaatpomp (13) ter bereiding van drinkwater.

Het zoutgehalte in het water neemt geleidelijk toe tijdens het destillatieproces in de verdamper. Vanuit de laatste kamer (9) wordt het zoutwater door circulatiepomp (10) gedeeltelijk gerecirculeerd en gedeeltelijk geloosd in de goot (11).

De kamers zijn aan de bovenkant onderling verbonden en de laatste kamer is verbonden met een ejecteur (12), die voor het nodige vacuum zorgt. De verdamper zal naast de produktie van water ook nog koolzuur (CO_2) produceren dat ten behoeve van drinkwaterbehandeling kan worden benut.

De inrichting van de uitvinding bestaat uit pompen, leidingen en sproeiers om het water in de schoorsteen te sproeien. Het sproeien kan eventueel in verscheidene lagen boven elkaar geschieden. De gereinigde rookgassen, die veel waterdamp bevatten, worden via een kanaal, dat op geschikte hoogte van de schoorsteen is aangebracht, afgevoerd. De rookgassen worden via koelers geleid en de waterdamp gaat condenseren. Het gecondenseerde water wordt opgevangen en behandeld om drinkwater te verkrijgen.

De rookgassen, bevattende voornamelijk stikstof en zuurstof, kunnen vrij in de atmosfeer worden afgevoerd. Het is gekoeld en ook niet schadelijk meer. In de toekomst hoeven schoorstenen niet meer zo hoog te worden gebouwd wat een besparing op de constructie-kosten impliceert.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Het recht op octrooi

Het recht om octrooi is de bescherming van kennis en het recht op gebruik van de uitvinding. Anderen moeten van de octrooi-drager voorafgaand toestemming hebben voor het gebruik en moeten voldoen aan diens voorwaarden. Maar om een octrooibewijs te krijgen, moet de aanvrager zelf ook eerst aan voorwaarden voldoen.

Eisden legt uit dat het de bedoeling is dat de aanvrager zijn uitvinding met verve verdedigt. De Octrooiraad in Rijswijk gaat bij soortgelijke instellingen in andere landen na of de uitvinding elders al bekend is en geregistreerd staat.

Vooral West-Duitsland staat bekend om zijn grote aantallen uitvindingen op allerlei terreinen. Enigszins vergelijkbare uitvindingen worden ernaast gehouden. De aanvrager moet maar eens aangeven wat de verschillen zijn. Er wordt dus niet licht mee omgesprongen. Een andere vereiste is dat de uitvinding ook moet kunnen werken.

Een niet-deskundige gaat in deze wir-war van procedures al snel ten onder. Daarom is het belangrijk om een octrooi-gemachtigde in de arm te nemen, aangesloten bij de particuliere onderneming, een octrooibureau. De octrooiraad als overheidsinstantie fungeert dan als de rechter en het octrooibureau als de advocaat die het woord voert namens de aanvrager. Tussen deze laatste twee moet natuurlijk een voortdurende raadpleging plaats vinden.

V.S. Naipaul: De Mimitators

Ontheemd politicus

DE TRINIDESE schrijver V.S. Naipaul wordt door veel Caribiërs beschouwd als een lastige schrijver, een man zonder hart voor het gebied van de eilanden, een spotter. Hij zou te Europees denken en schrijven en geen geduld kunnen opbrengen voor het vallen en opstaan van de Caribiërs, geen begrip voor hun poging mee te mogen tellen in het wereldgebeuren.

Een dergelijk verwijt zal een schrijver als Gabriel Garcia Márquez nooit gemaakt worden, terwijl met een beetje goede wil beide schrijvers heel goed met elkaar te vergelijken zijn. Zowel Márquez als Naipaul putten hun inspiratie voor een belangrijk deel uit de gemeenschap waaruit ze voortkwamen. Ze beschrijven het verval van hun omgeving, analyseren de geschiedenis, beleven het falen van individuen uit hun midden. En toch wordt Márquez beschouwd als een sociaal voelend mens, Naipaul als een soort verrader.

Misschien ligt het aan de beide gemeenschappen zelf, tolereert de Latijns-amerikaanse maatschappij eerder de kritiek die geleverd wordt dan de Engels-caribische? Ziet een Latino eerder het relatieve in van de schrijverij, of herkent hij zichzelf niet in wat er geschreven staat?

Theoretisch zou dit laatste punt een verdedigbaar argument kunnen zijn: Naipaul is veel duidelijker in zijn beschrijving, terwijl Márquez soms bijna mytisch schrijft, het tijdbepalend aspekt in zijn werk elimineert. Maar wie een open oog heeft zal al ras bemerken dat Márquez zo duidelijk is als wat; bij twijfel leze hij de interviews met de schrijver er maar op na, bestudere hij Márquez eigen levensverhaal, inklusief zijn (vrijwillige) ballingschap! Goed, van de andere kant laat Naipaul helemaal niets aan duidelijkheid te wensen over: zijn roman-personages zijn de mensen om ons heen, wijzelf.

Misschien zit er iets in om de verklaring te zoeken in het feit dat bij Márquez de hoofdfiguren meestal slachtoffers zijn van een ander, een macht boven het volk, weliswaar voortgekomen uit het volk zelf: de dictators.

Een dergelijke stelling gaat maar ten dele op. Ook Márquez heeft een zwak voor de dictator as such, terwijl Naipaul's vlijmende kritiek op Zaire's Mobutu in A bend in the river toch ook niet anders gezien kan worden als een duidelijke stellingname van de auteur tegen het onrecht van de grenzeloze macht.

Het zou allicht kunnen liggen aan de houding van de schrijver als mens in de hem omringende maatschappij. Zijn politieke overtuiging, zijn uitlatingen over wat in zijn gemeenschap plaatsvindt. Daarin verschillen Márquez en Naipaul toch wel, maar dat zou niet zo sterk mogen doorspelen in de beoordeling van hun werk.

Het zij Márquez toegegeven dat hij meer medelijden toont voor zijn roman-personages, zijn slachtoffers", terwijl Naipaul op dit punt een stuk nuchterder is. Maar niet vóór niets is Márquez een Latino, terwijl Naipaul afkomstig is van een Engelse kolonie waarin de emotionele kou van eeuwen zich heeft getrokken, de zakelijkheid, de afstandelijke wetten. Beide schrijvers hanteren hun pen volgens de regels van hun maatschappij.

Wie weet is het omdat de Latinos inmiddels gewend zijn geraakt aan de mislukkingen van hun experimenten, hun onafgebroken series revoluties en vernieuwers, terwijl de eilandbewoners nog vol van idealisme zijn en werkelijk geloven in de mogelijkheden van hun eilanden, hun leiders en hun volk. Dat zij nog in de roes van de onafhankelijkheid hun dromen hebben, die wreed verstoord worden door een man als Naipaul?

In ieder geval is het zo, dat wie belangstelling heeft voor het Caribisch gebied moeilijk om Naipaul heen kan. Sterker nog, niet zonder hem kan. Hoe je ook staat t.o.v. de schrijver als Caribiër, je moet wel erkennen dat er weinigen zijn die zo'n haarscherp beeld van deze eilandstaatjes, deze eilandmensen kunnen schetsen. Ze zijn meer dan levensecht: spiegels in woord.

En het ontkennen van een zo duidelijk spiegelbeeld getuigt alleen maar van kleinzieligheid, het onvermogen zich te distantiëren van de eigen bekrompenheid om het relatieve van de alledaagsheid te durven aanschouwen.

De meest recent in het Nederlands vertaalde roman van Naipaul is De Mimitators (oorspronkelijke titel The Mimic Men, verschenen in 1967). Het zijn de memoires van Ralph Singh, een van het Westindische eiland Isabella afkomstige politicus, die in Londen in ballingsschap leeft. Heel afstandelijk ziet hij terug op zijn verleden: het ligt niet in zijn bedoeling een politiek manifest te schrijven, of af te rekenen met zijn tegenstanders.

Evenmin is het hem te doen om een analyse van de gebeurtenissen of het zoeken van een verklaring voor wat zijn leven inhield. De Mimitators beschrijft de verschillende fasen van het leven van Singh: zijn jeugd op het eiland als zoon van een hardwerkende, idealistische vader en een moeder, erfgename van een frisdrankenfortuin; het eerste dualisme dat ter sprake komt. Zijn opvoeding vindt plaats in de luxe van de ene familie en de afkeer daarvoor aan vaderskant. Als zijn vader tenslotte amok maakt als leider van een arbeidersbeweging om zich daarna in het oerwoud terug te trekken als een soort guru met zijn aanhangers, blijft de jonge Singh bij zijn moeders familie. De studie in Engeland maakt van hem een tussen Isabella en Europa hangend mens. Teveel van het ene, te weinig van het andere; van welke kant je het ook bekijkt. Singh gaat terug naar Isabella (met een Engelse echtgenote) en weet er binnen de kortste keren, dankzij handige speculaties met waardeloze grond, een enorm kapitaal bijeen te vergaren.

Zijn huwelijk loopt op de klippen en tenslotte raakt hij in de politiek verzeild: samen met een oud-klasgenoot richten zij een partij op en behalen – geheel onverwachts – een overweldigende verkiezingsoverwinning. Eenmaal aan de macht, blijken de zaken niet te gaan als verwacht. Er is gebrek aan visie, gebrek aan onderling vertrouwen sprake van raciale tegenstellingen. Het politieke leven van Ralph Singh is gedoemd: hij wordt als onderhandelaar naar Londen gestuurd, waar hij weinig meer bereikt dan een amoureus avontuurtje met de dochter van zijn tegenpartij bij de onderhandelingen. Hij keert nog een keer terug naar zijn geboorteeiland om daarna voor immer naar de veilige Europese anonimiteit terug te keren.

Alle Caribische elementen zijn in De Mimitators terug te vinden, de sociale, raciale, historische, politieke, enz. Het is het verhaal over een eilandenrijk dat gekomprimeerd is tot één enkel eiland, Isabella, dat alles omvat. Een eiland waaraan men zich spiegelen kan, waaruit men lering trekken kan. Naipaul's beschrijving is in al haar scherpte toch bijzonder eerlijk: hij laat het individu zijn waardigheid.

Voor wat ons betreft, de parallellen tussen onze ontwikkeling en die op Isabella zijn treffend. Alleen al de houding ten opzichte van de expatrianten, die van het eiland afgezet worden omdat "ze tropentoeslag (kregen), hun huisvesting werd gesubsidieerd, om de drie jaar kregen zij en hun gezinnen een gratis passage naar....."

Ook het relatieve van een gemeenschap gefundeerd op raciale onderscheiden komt herhaaldelijk ter sprake. Het duidelijkst wel in een politiek pamflet dat op een gegeven moment wordt verspreid onder de titel De Niger en de Seine. Hierin wordt het verhaal verteld van een blank meisje dat na de afschaffing van de slavernij met een neger trouwt. Haar familie doet het uiterste om de man aanzien te geven, een opzet die slaagt. In de loop der tijden "ondergaan echter beide families "een zekere raciale verandering. Zo kan het gebeuren dat op een dag de dochter uit de negerfamilie, inmiddels niet meer van blank te onderscheiden, thuiskomt met de mededeling dat ze de erfgenaam van de Franse familie wil trouwen, die nu geheel zwart is. Haar vader weigert; de lucht in huis staat blauw van de raciale scheldwoorden".

Naipaul is een schrijver die je niet loslaat. Hij drukt je met de neus op de feiten, gepresenteerd in de vorm van uitermate knap geschreven verhalen. Het is werkelijk absurd dat er mensen zijn die deze gaven van Naipaul niet naar waarde kunnen beoordelen. Er moet op de eilanden nog een tweede schrijver van het formaat van Naipaul geboren worden.

CAREL DE HASETH

V.S. Naipaul: De Mimitators
De Arbeiderspers, 1982
ISBN 90 295 3220 3

V.S. NAIPAUL

INDIA
OP DE DAG VAN DE VERDELING
15 augustus 1947

JAMMU EN KASHMIR, PUNJAB, HIMACHAL PRADESH, DELHI, UTTAR PRADESH, RAJASTHAN, AJMER, VINDHYA PRADESH, WESTGRENS, ASSAM, BIHAR, KUTCH, SAURASTHRA, BHOPAL, MADHYA PRADESH, ORISSA, OOST-PAKISTAN, W.-BENGALEN, BOMBAY, HYDERABAD, ANDHRA, MYSORE, COORG, MADRAS, TRAVANCORE COCHIN, CEYLON, LACCADIVEN, MALADIVEN, ANDAMANEN, NICOBAREN, ARABISCHE ZEE, GOLF VAN BENGALEN

0 200 400 600 800 1000 km

Ruschdie: Midnight's children

Magistraal epos

TWEE VAN DE momenteel belangrijkste schrijvers in het Engelse taalgebied zijn in de Derde Wereld geboren. Een komt uit Trinidad, heeft zijn "roots" in India en heet V.S. Naipaul. De ander is in Bombay geboren, publiceerde in 1975 zijn eerste roman "Grimus" en heet Salman Rushdie. Zijn roman "Midnight's Children" is met de Bookerprijs bekroond.

ONAFHANKELIJKHEID

Het voormalige Brits-Indië heeft sinds zijn onafhankelijkheid een roerige tijd doorgemaakt. De wederzijdse slachtingen van Moslims en Hindoes, de moord op Mahatma Ghandi in 1948, de staatsgreep in Pakistan in 1958, de Indo-Pakistaanse oorlog in 1965, Bangla Desj in 1971, de noodtoestand in 1975, noem maar op. Welnu al deze gebeurtenissen worden verweven met de levensloop van Saleem Sinai, de hoofdpersoon uit "Midnight's Children". Saleem Sinai wordt precies om middernacht geboren op 15 augustus 1947, het moment waarop India onafhankelijk werd.

Maar wie nu denkt dat "Midnight's Children" een saai geschiedenisboekje is, heeft het glad mis. Saai is het in geen geval. Het begin van het boek levert al een kostelijke voltreffer op.

Aadam Aziz, Sinai's grootvader was arts in Kashmir. De dochter van de grootgrondeigenaar was een van zijn patienten, maar hij mocht haar alleen zien door een gat in een laken. De zieke wees aan waar ze pijn had en door het gat kon hij de plek onderzoeken. Zo leerde Aziz zijn patient stukje voor stukje kennen en zij fascineerde hem zo dat hij met haar trouwde.

Een geschiedenisboekje is "Midnight's Children" evenmin. Daarvoor heeft het boek teveel het karakter van een epos, een sprookje, een Indiase mythe. De hoofdpersoon uit het boek zou beschikken over een buitengewoon reukorgaan, die een fijne neus heeft voor schijnheiligheid, liefde of tirannie. Mevrouw Indira Gandhi zou volgens deze neus stinken naar despotisme. Voorts zou Saleem Sinai het telepathische vermogen hebben om in kontakt te treden met kinderen die om middernacht geboren zijn op 15 augustus 1947, de "midnight's children".

Saleem is een geboren "underdog", die de sympathie van de lezer opwekt. Hij is bij zijn geboorte verwisseld, hij heeft een beschadigd oor, een verminkte vinger en hij is al zijn familie kwijt geraakt toen in een bombardement in de Indo-Pakistaanse oorlog drie (!) bommen op Karachi vielen.

EENHEID

Wat is "Midnight's Children" dan wel? Het is een magistraal epos, een satire in de zin van "Die Blechtrommel" van Günter Grass, een magisch realistisch meesterwerk dat niet onderdoet voor "Cien años de soledad" van Gabriel García Márquez.

Rushdie is een briljant verteller die niet alleen een eenheid weet te scheppen tussen de opgroeiende Sinai en de kinderziektes van de onafhankelijkheid, maar ook een prachtige lijn weet aan te brengen in het verhaal. Om maar één voorbeeld te noemen. Het eerder genoemde lakengat komt ook verder in het boek terug als Aadam's dochter beetje voor beetje, gewoonte voor gewoonte, verliefd wil worden op haar tweede man. En nog weer later als Aadam's kleindochter, een beroemde zangeres, tijdens haar optredens alleen maar zichtbaar is door een geborduurd gat in een grote zijden doek.

Humor, fantasie en durf dat zijn de magische ingrediënten van "Midnight's Children". India mag tevreden zijn. Na vijf-en-dertig jaar onafhankelijkheid heeft dit subkontinent een schrijver voortgebracht op wereldniveau.

WALTER PALM

Salman Rushdie: 'Midnight's Children"
Picador, Pan Books

Coordinatie:
Carel de Haseth

Kort bestek

KOSNAN DI BIDA

Nadat kortgeleden Papia Kòrsou van Enrique Muller verscheen, is onlangs een tweede bundeling verschenen van een programma van Curom Z-86 Kosnan di Bida van Vi Coco. Vi Coco behandelt in een veertigtal hoofdstukken verschillende aspekten van het dagelijks leven op Curaçao van vroeger en nu. De onderwerpen lopen uiteen van het aanzien van de stad zo'n vijftig jaar terug, de grootmoederfiguur, liefde of het opscheppen. Soms beschrijft Coco zijn onderwerpen heel serieus, andere keren is er sprake van een humoristische aanpak. Niet zelden is er sprake van een moraal: het verhaal is niet zomaar een verhaal, er valt iets uit te leren of het is een instrument voor Coco om zijn mening te geven. Uit zijn verhalen komt Vi Coco naar voren als een oprecht persoon, een observator die scherp ziet wat voor verbetering in aanmerking komt en dan ook niet schroomt zijn omgeving te wijzen op haar tekortkomingen. Daarbij stelt hij zich konstruktief op: zijn ruime ervaring in het leven stelt hij ten dienste aan zijn gemeenschap. Kosnan di Bida is verzorgd uitgevoerd en voor een schappelijke prijs verkrijgbaar in elke boekhandel.

RC 35 JAAR

Ter gelegenheid van de viering van het zevende lustrum van het Radulphus College stelden Frater Max Ghering en Fons Gieles de uitgave RC 35 jaar samen. Het gaat hier om een sober uitgevoerd gedenkboek, waarin de ontwikkeling van het Radulphus College door de jaren heen wordt geschetst, terwijl ter afwisselingen pentekeningen van het RC van de hand van frater Anton zijn opgenomen.

De samenstellers hebben gekozen voor een bijzondere vorm van geschiedschrijving, n.l. die waarbij het gebeurde beschreven wordt door tijdgenoten. Immers, de samenstellers citeren uitgebreid uit krantenartikelen uit het verleden. Daardoor krijgt de lezer niet alleen een beeld van wat er gebeurd is, maar ook van de manier waarop dat toen werd ervaren. Al lezende voelt men de tijden veranderen: nijvere studenten van toen worden langzaam maar zeker "deurzese-scholieren" van nu.... Deze vorm van geschiedschrijving heeft beslist zijn charme!

Zoals gebruikelijk bevat de uitgave ook een volledige lijst van alle aan het Radulphus afgestudeerden.

Aanbevolen voor oud-leerlingen en degenen die belangstelling hebben voor de ontwikkeling van het onderwijs op ons eiland in de loop der jaren!

KORTEWEG'S GELUIDEN

ANTON KORTEWEG gaf zijn nieuwste gedichtenbundel de titel Tussen twee stilten mee, naar een regel van J.C. Bloem waarin hij van het leven zegt "het is even/ Tusschen twee stilten luid geweest". Zijn leven deelt Korteweg dan in in een aantal hoofdstukken als "buiten jou" waarin geboorte centraal staat, 'love, love, love", "Herrlich weit" over wat hij in zijn leven bereiken kan, "midden" en "later".

Op het eerste gezicht een heel serieuze aanpak van wat hem op aarde te wachten staat. Maar al heel gauw blijkt dat Korteweg heel speels te werk gaat. Hij parodieert, spot naar hartelust, speelt in op sentimenten evenzogoed hij oprecht een onderwerp behandelt. Zijn taal vormt zich al naar gelang, buigbaar als zij is in zijn hand.

Het is Korteweg te doen om de oprechtheid: "Voor/ worden die men is, is het/ voor niemand ooit te laat" schrijft hij al in het inleidend gedicht Zelfkennis om daarna steeds uit andere invalshoeken zijn eigen ik en dat van zijn omgeving te bezien. Vanaf de geboorte (na de eerste stilte) begint het:

"Wie in haar was maar
niet meer in, erna dus,
die kent wel het huisnes,
niet
meer het huis".

Korteweg ervaart het tijdelijke, het relatieve van wat er daarna volgt, van het afslaan van een aanbod lid te worden van een service-club tot de liefde, waarvan het heet dat "Als je was geweest/ merkte je weer dat het niet hielp, je ging/ er leeg in, even leeg kwam je eruit".

Ook in de vormgeving van zijn gedichten is Korteweg bijzonder speels. Als hij zichzelf is laat rijm hem koud en is de woordkeus hedendaags, gangbaar Nederlands. Maar zodra er sprake is van spot verandert dit en sluipt er rijm in zijn verzen of treedt er een metamorfose op in zijn taalgebruik. Het gedicht Gezang is hier het meest sprekend voorbeeld van, men leest er o.a. "Mijn ziele vindt geen rust. 'k Ben ver van huis/ en donker is de nacht. 'k Dwaal af en aan/ terwijl der driften hoge golven slaan". Niet voor niets is het hele gedicht tussen haakjes geplaatst, als een glimlach van de dichter.....

Maar ondanks de spot is Korteweg serieus. Het is hem niet te doen de ander te kwetsen. Eerder spiegelt hij zichzelf, speelt hij voor de spiegel, verkleedt hij zich, maakt grimassen. Om zo de leegte waar het om begon te overzien, inhoud te geven, te leren aanvaarden misschien. Daarbij maakt hij gebruik van het hem ten dienste staande expressie-middel, zijn taal.

Een taal die hij vormt naar wat hij zeggen wil: afhankelijk van de vorm al zegt wat Korteweg uitdrukken wil zonder dat het nog uitdrukkelijk gezegd hoeft te worden.

Korteweg's Tussen twee stilten is een leven op zich.

CAREL DE HASETH

Anton Korteweg. Tussen twee stilten
Meulenhoff, 1982
ISBN 90 290 1179 3

Stemmen op boeken

MORGEN IS IEDEREEN op onze eilanden in een verkiezingsstemming en daarom hebben wij gemeend U in staat te stellen eens Uw stem uit te brengen op BOEKEN. Boeken hebben het voordeel dat als U eenmaal Uw stem heeft uitgebracht, U niet teleurgesteld kunt worden. Van een gelezen boek weet U wat U eraan heeft: politici zijn minder betrouwbaar.....

Aan de hand van de stemuitslag zullen wij proberen de boekenpagina waar nodig bij te sturen in de richting van Uw belangstelling. U staat dan ook vrij om kritiek te geven op de inhoud en vormgeving van de boekenpagina, opmerkingen te maken over onderwerpen waar wij niet genoeg aandacht aan besteden (of juist teveel), enz.

Uw "stembiljet" (met eventuele op- en aanmerkingen) kunt U opsturen aan de Amigoe, Scherpenheuvel z/n, Curaçao, t.a.v. boekenpagina Ñapa.

1. Het afgelopen jaar heb ik de volgende boeken met plezier gelezen:
   1.
   2.
   3.
2. Van de boeken die ik in mijn leven heb gelezen maakten de volgende de meeste indruk op mij:
   1.
   2.
   3.
3. V.w.b. Antilliaanse boeken vind ik het waardevolst:
   ....
4. Op- en aanmerkingen over de boekenpagina:
   ....
   ....
   ....

Vollendammers 'n apart slag

VOLENDAM — Omringd door geloogd eiken in een solide boerzonwoning zit hij tevreden onderuit en hij lacht zo breed als hij kan. "Volendammers laten zich niet zo gauw imponeren. Cassius Clay was een keer op de dijk en geen mens herkende hem. Daar was hij gepikeerd over. Je krijgt hier meteen de enkel op je kop als je naast je schoenen gaat lopen".

Jan Keijser (34), voorman van Volendams populaire Band Zonder Naam, beter bekend als BZN, voegt er aan toe: Want wat zou ik met kapsones? Ik ben gewoon een geluksvogel, die het succes even mag vasthouden en het misschien straks weer moet loslaten. Kijk naar de Cats. Ooit de beroemdste groep van Nederland, maar het dagelijks brood komt nu weer volstrekt anoniem op de plank. Niemand krijgt die jongens echt van de wijs. Omdat het Voldendammers zijn".

De Band Zonder Naam mag zo langzamerhand wel degelijk een naam hebben in het Nederlandse amusementswereldje. We noemen: acht maal goud dan wel platina voor elpees, zeven jaar met de regelmaat van de klok een hit in de top vijf, geliefd in de disco en op de bejaardensoos, troetelkinderen van vele omroepen, nu weer aan het front met de hit 'Just an illusion'. We kunnen beter spreken van de firma BZN, want tien Volendamse gezinnen leven van de inkomsten van de groep. Jan: "Als ik spreek over rijk worden in dit vak, dan bedoel ik dit huis, een auto, behoorlijke kleren voor m'n twee kinderen, een paar weken op vakantie. Zo werkt dat bij ons".

APART SLAG

Het ziet er nu wel naar uit dat Volendammers een apart slag Nederlanders is. Ze zijn bezeten van muziek maar - en dat kun je van slechts weinig muzikanten beweren - hebben opvallend veel gezond verstand. Kunnen commercieel denken en doen, zonder dat hun doelgroep daar meteen goed de balen van krijgt. Je pikt het van ze. Misschien omdat ze álles wat ze doen zo ontzettend gráág doen. En omdat die hele verdomde rotshowbusiness geen enkele vat heeft op deze lompe, zwaarlijvige, hoekige palingboeren.

BZN. De Band Zonder Narigheid. Een jaar of zeven geleden ging er een zangeres weg en moest er dus een nieuwe komen. De Band bedacht: dan maar een auditie. Er kwamen een paar meiden uit Amsterdam, maar ze bevielen niet. Ze konden wel zingen, dat wel, maar ze hadden geen, eh, hoe noem je dat, ze hadden geen...

Jan: "Ze waren niet zo tof, lang niet zo tof als Annie Schilder. Die kenden we, ze stond in de viswinkel hier en ze had een goeie stem, dat wisten we. Dus Annie hebben we gevraagd. Ze deed het. Zegde haar baan op en voegde zich bij ons. Annie heeft het verdomd moeilijk gehad, hoor. Wij zijn niet altijd van die lekkertjes geweest. Maar nu zeg ik, het succes van BZN hebben we vooral ook aan Annie te danken".

BZN en de Onderlinge Band. Jan: "Ach, we zijn Volendammers. Het is bij het gekke af. Ik denk dat we dikke vrienden zijn. We gaan zomers ook nog met elkaar op vakantie. In Oisterwijk, naar een camping. De tenten stellen we in carrévorm op, we spannen een paar touwtjes tussen de bomen voor het badmintonspel. De kinderen hebben zo ook nog wat. De bandleden vertrekken van daaruit naar de plaatsen waar moet worden opgetreden en keren er 's avonds weer terug. Dat gaat uitstekend. Meestal zijn we laat in de nacht terug, maar de andere morgen ben je meteen buiten en spelen we een spelletje en dan voelen we ons weer lekker. In ons vak zie je je kinderen te weinig. Dat moet je niet alleen constateren, daar moet je gewoon een oplossing voor bedenken. Wij lossen dat zo op".

Nog een staaltje van Onderlinge Band. Jan: "Een poos geleden deed ik mee aan sterrenslag van de AVRO. Ik hang namelijk van sport aan mekaar. Heb ook altijd voetballer willen worden, ben het ook bijna geweest bij Volendam maar toen ging net de band lekker lopen en dus moest ik kiezen. Maar afijn, sterrenslag, en ik was ziek. Toch doorgaan hè, en toen toen zei de dokter:: Jan, nu moet je plat want anders sta ik niet meer voor je in".

Thea zijn vrouw: "Hij dorstte niet eens de manager te bellen om het te zeggen". Jan: "Nee, want dan ligt die band stil en dan wordt er niet verdiend. Dat wil je je collega's niet aandoen want zij doen het jou ook niet aan.

In Nederland zeggen te veel mensen: ik hoestte vanmorgen effe, dus ik ga maar onder wol. Ja, wat kan het schelen, de baas betaalt".

PURE SHOW

IJderheid heeft er alles mee te maken. Zegt Jan. Hij wil natuurlijk verschrikkelijk graag op dat podium staan en publiek hebben dat hem toejuicht. "Ik ben altijd drummer geweest en ik kan wel zeggen dat ik mijn stokken altijd hoger optil dan de meeste drummers. Pure show hè. Maar we gaan ook één keer per jaar in een inrichting voor geestelijk gehandicapten optreden en dan sta je toch mooi weer met je voeten op de grond. Dan springen er van die beulen bovenop je nek want ze willen je zo graag aanraken, maar ánders aanraken dan de fans van Hazes of Doe Maar. Echt aanraken, ze laten je niet meer los, ze houden gewoon van je".

BZN in Nederland. Het is nog steeds niet altijd even gemakkelijk. Jan: "In Nederland is het pas echt goed als het exclusief is. Een man die heel veel asbakken verkoopt, daar zeggen Nederlanders van, nou, die asbakken zullen wel niet deugen. We hebben de Gouden Harp gekregen en ik denk dat ze dachten, ja, nou moeten we die harp wel aan ze geven want om BZN kunnen we niet meer heen".

TENSLOTTE: Afscheid bij de deur. Jan lacht weer even breed als in 't begin. "Vriendschap is belangrijk, maar d'r wordt zo dom mee omgesprongen. Vriendschap is niet dat een ander altijd voor joú klaarstaat. Je moet verdomme zelf ook wel eens doen. Misschien ben ik wel wat simpel, nou zié je ze denken, zou die jongen wel genoeg nadenken, zou die jongen eigenlijk wel een mening hebben? Nou, mijn mening is dat ik het leven wel zie zitten hoor. Mét BZN, als het effe kan".

Gesprek met Jan Keijser van BZN

Ocasek

[illegible] de groep The Cars in de VS behoorlijk succesvol met de voor die tijd goed liggende, uitsluitend Amerikaans georienteerde poprock. The Cars kan terugkijken op een goede debuut-elpee en een nog betere 'Candy-O' waarna het doek viel. De belangrijkste man, Ric Ocasek, gaat verder met een soloplaat getiteld 'Beatitude' waarmee hij het spoor van het Cars-geluid verder doortrekt. Dat betekent dat met 'Beatitude' ook de kwaliteit recht evenredig is met hetgeen The Cars ertoe bracht ermee te stoppen. Ocasek wil zich met een speciaal elektronisch popgeluid wat intelligenter voordoen dan dat hij in werkelijkheid is. Zijn stemgeluid is inmiddels hoogst irritant geworden zodat 'Beatitude' met recht en reden een overbodig plaatwerk genoemd mag worden.

HET RESTANT VAN "THE SPECIALS"

FUN BAY THREE

FUN BOY THREE is het zinvolle restant van The Specials: Neville Staples, Terry Hall, Lynval Golding.

Het drietal ging er in eerste schijnbaar oppervlakkig vandoor met de redelijk onbenullige hitsingle 'It ain't what you do...' (cover van Jimmy Lunceford uit de 30-er jaren) maar de diepgang komt op de elpee 'Waiting' onmiskenbaar boven drijven. Fun Boy Three is meester in het koppelen van veelzijdige dansmuziek aan bijtende, politiek getinte commentaren.

Al eerder kregen Maggy Thatcher ('The Lunatics Have Taken Over The Asylum') en de Noord Ierse problematiek ('The More I See') een beurt. Onverwachte covers ('Summertime' van Gershwin of op deze elpee 'Our Lips Are Sealed' van de Go-Go's) vergroten de onvoorspelbaarheid in de werken van deze heren.

Onder leding van David Byrne ('Talking Heads') is van 'The Waiting' met tien nieuwe stukken een avontuurlijke plaat gemaakt die een positieve uitzondering maakt op het Britse muzikale aanbod.

Alle mogelijke, typisch Britse stijlen komen aan bod. Soms spookt een vergelijking met Madness door het hoofd alhoewel Fun Boy Three het wint als het gaat om originaliteit. Byrne heeft er een uiterst helder en duidelijk resultaat van gemaakt.

IN HET KIELZOG van Grandmaster Flash & The Furious Five maken nog meer New Yorkse rap-groepen uit de New Yorkse sloppenwijken hun opwachting. Op hun elpee 'Drop the Bomb' maken de zeven jongens van Trouble Funk een aangename combinatie van disco en 'street-rap'. Slechts een loodzware bas en drums geven de zeven rappers de ruimte om zich helemaal uit te laten gaan. Vooral in nummers als 'Hey Fellas' en hoogtepunt 'Get on Up'.

Een scheurende blazerssectie en opzwepende percussie zorgen voor de versiering. De enige pretentie van Trouble Funk is de mensen aan het dansen te krijgen. Vijf raps en de klaarblijkelijk onontbeerlijke ballad zijn voorlopig voldoende om de zaak in de disco's levend te houden.

Cross: saaier kan het niet

DRIE JAAR NA zijn eerste elpee heeft Christopher Cross het aangedurfd een tweede elpee aan de mensheid te doen toekomen. En, dat even vooraf, het is de bedoeling dat deze plaat ('Another Page') het minstens evenzogoed zal gaan doen als dat verpletterende (in zakelijk opzicht dan) debuut.

Die eerste plaat van Cross is destijds tot op het bot uitgebeend. Een stuk of drie, vier singles die wereldhits werden, een handvol onderscheidingen, kortom het kon eenvoudig niet op.

Het 'waarom' blijft een duistere zaak. Cross had weliswaar een redelijke luisterplaat in elkaar gezet maar om daar nou hysterisch van te worden...

Hoe zal het 'Another Page' vergaan? Een herhaling van het voorgaande is uitgesloten. Cross is niet nieuw meer en op de plaat zijn de muzikale bakens nauwelijks verzet. Misschien één, hoogstens twee hitsingles en dan hebben we het gehad en kan Christopher Cross weer vergeten worden.

De muzikant doet overigens wel een poging om andermaal gigantisch indruk te maken. Van 'Another Page' heeft hij een nog beschaafdere luisterplaat gemaakt die helemaal moeiteloos door de strot van bijkans elke muziekliefhebber gedrukt kan worden. Daarbij maakt hij tevens gebruik van alle klinkende namen die de Amerikaanse westkust rijk is: Toto, Michael McDonald, Don Henley, JD Souther, Carl Wilson (Beach Boy), Art Garfunkel, Karla Bonoff en noem maar op. Muzikanten en vocalisten gerecruteerd voor een feilloos werkstuk waarbij de laatste groep vrienden het vlakke, uiterst magere en eentonige stemgeluid van Cross af en toe moeten doen vergeten.

Als je goed luistert hoor je al snel dat de papzak eigenlijk een walgelijk zoetsappig werkstuk heeft gemaakt met talloze anonieme, flauwe nummers waarvan je onwillekeurig aan de dunne raakt. En dan kan deze plaat honderd keer volgens het procédé Direct Metal mastering zijn gemaakt (direct gesneden in zacht metalen moedermal, betere kanaalscheiding, minder vervorming), 'Another Page' moet bedoeld zijn voor een kleine groep minder toerekeningsvatbare slijmballen.

Soft Cell: decadentie met een zwart randje

ER BESTAAT GEEN sprekender voorbeeld voor de toestand waarin zich het Verenigd Koninkrijk momenteel bevindt dan Soft Cell. Schone schijn, decadentie met een zwart randje, mooi verpakte nep.

Maar ook de vreselijkste kitsch heeft, hoe belachelijk ook, een verzamelwaarde. Zo ook Soft Cell. Immers, de single 'Tainted Love' was zeker niet de beroerdste die we het afgelopen jaar voor de voeten kregen en de elpee 'Non Stop Erotic Cabaret' was een uitgebalanceerde hoeveelheid muzikale nonsens die z'n charme had.

Daarna hadden we eigenlijk nooit meer van Soft Cell moeten horen, maar het tegendeel werd bewaarheid. Er kwam een 12-inch, Marc Almond maakte met zijn solo-onderneming Marc and the Mambas een dubbelelpee (!) en op de zojuist verschenen plaat van Physic TV komen we deze weinig toonvaste stem ook weer tegen.

En dan is er ook nog de tweede officiele Soft Cell-plaat 'The Art Off Falling Apart'. Als dit geen overdosis meer is, wat dan wel?

Het overbekende zeurderige elektronisch gebral van Soft Cell kennen we inmiddels en daar is geen verandering in gekomen. De thema's in de teksten zijn wat gewijzigd maar wie luistert daar nog naar? Het meest irritante is evenwel die stem van Almond die uitblinkt in a-muzikaliteit.

VERKEERDE INSTRUMENTEN DOOR MECANO GEBRUIKT

'AUTOPORTRAIT' heet de elpee waarmee de Amsterdamse groep Mecano haar terugkeer viert. Een glorieuze terugkeer. Mecano was één van de groepen die aan het eind van de jaren zeventig onder de noemer 'Nederlandse New Wave' vielen. Veelbelovend middels de platen 'Untitled' en 'Subtitled' maar wegens diverse problemen midden 1980 ontbonden. Nu is Mecano weer terug, niet als groep maar als project.

Viel de groep indertijd al op door een eigenzinnige houding en het gebruik van onder andere een accordeon, nu gaan ze wat het gebruik van instrumenten, die niet kenmerkend voor popmuziek zijn, nog verder. Viool, klassieke piano en cello overheersen op 'Autoportrait'. Hierdoor en door de manier waarop de zeven nummers in elkaar zitten, kun je daarom nog nauwelijks van popmuziek spreken.

Een laag tempo, spaarzame instrumentatie, , sombere zang en 'pauzes' binnen de nummers. Modern klassiek?

Een nummer in het Russisch gezongen, één nummer dat bestaat uit het gerinkel van glazen en kopjes en het kletsen van mensen. met op de achtergrond een orkestje en een nummer dat één lange maar boeiende pianosolo is.

'Indrukwekkend omdat het origineel en geïnspireerd is? Bovendien overrompelend omdat de plaat als een complete verrassing komt? Dick Polak, Cor Bolten, Theo Bolten en Pieter Kooyman (drummer Ton Lebbink is dichter geworden) bewijzen dat er naast een groot aantal slechte groepen en twee goede (Minny Pops, Nasmak) nóg een groep van allure te vinden is in Nederland.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1.zoete alcoholische drank; 5.jenever; 9.licht alcoholische drank; 11.alcoholische drank; 15.brandstof; 16.rund uit de IJstijd; 17.boodschapper; 18.soort papegaai; 20.bepaalde erwt; 22.kaasstremsel; 24.heidemeer; 25.aanspreektitel (Eng.); 26.kist van open latwerk; 28.soort weefsel; 29.verlichtingsmiddel; 31.kerkelijk gebruik; 33.egaal; 36.boom; 38.gepelde gerst; 40.oorspronkelijke bewoners van Hawai; 42.insekt; 43.hinderlijk; 46.Ind. gewoonterecht; 48.edel; 50.boomvrucht; 51.voorgebergte; 52.Bijbels figuur; 53.lichte slag; 54.smakelijk; 56.flink gebouwd; 57.smekend verzoek; 58.wiel; 60.wees gegroet; 61.alcoholische drank; 62.broeikas; 64.overblijfsel; 65.hap; 66.ree; 67.hardhandig; 68.muziekinstrument; 70.ver (in samenst.); 71.verheugde; 73.slim (barg.); 74.muzieknoot; 75.stootwapen; 78.gevaar, benauwdheid; 79.gesponnen wol; 81.stuk stof; 82.warme wijn; 85.voedingsstof; 87.boerenwagen; 88.kerkelijke straf; 89.wezenlijk; 91.[illegible]; 94.sneeuwschaats; 96.raam; 97.halsbont; 98.gereedschap; 99.zuivelproduct; 101.bepaalde [illegible] soort; 104.[illegible]; 106.schrijfkamer; 108.[illegible]; 109.muzieknoot; 111.dik en traag; 112.kansspel; 113.nauw; 114.boete; 116.beschaafde vrouw; 117.vreemde munt; 120.[illegible] zelfde (afk.); 121.projektieplaatje; 122.kleur; 124.indruksel; 126.bepaald boek; 128.hevig, zeer; 129.het zij zo (Lat.); 130.toonbank, tapkast; 132.plaats in N-Holland; 133.ergens niet in slagen; 135.hemellichaam; 137.vreemde munt; 138.jong dier; 139.buidel; 140.vlak; 141.talmen; 143.echtgenoot; 144.gegraven diepte; 145.gang, wandeling; 146.groente; 147.daarna; 149.boterton; 151.plant; 154.oude lengtemaat; 155.partij in rechtsgeding; 158.lekkernij, soort gebak; 161.hevig; 163.helling, glooiing; 165.vroegere rechter; 167.tot poeder gemalen graan; 168.grof, zwaar, log; 169.uit bindweefsel bestaand gedeelte van een spier; 171.tijdrekening; 173.rivier in Schotland; 174.plaats in Gelderland; 176.klemp, klost, [illegible]; 177.ontrouw; 178.roofdier; 179.oude Ind. godheid; 180.toespraak; 181.zangstem; 182.Turkse bevelhebber; 183.landbouwgrond; 184.evenmens.

VERTICAAL: 2.totale som geld als opbrengst van arbeid; 3.delfstof; 4.[illegible] lijk. druk; 5.[illegible] looide dierehuid; 7.[illegible] steenzwart; 8.vroeger; 9.bepaalde dierevacht; 10.verschrikkelijk, afgrijselijk; 11.dief; 12.plaats in N-Brabant; 13.onbepaald voornaamwoord; 14.naar; 19.[illegible]; 21.[illegible]; 23.bepaald vaartuig in [illegible] vaarwater; 27.naaldboom; 30.plat stuk hout; 32.lor, vod; 33.opening; 34.glanzende verfsoort; 35.afstandsmaat; 37.draad, koord; 39.gebak; 40.soort hoofddeksel; 41.openbaar ambtenaar; 42.dieremond; 44.leerling (Fr.); 45.kever; 47.marterachtig zoogdier; 49.zitbad; 51.niet lang; 52.roem; 54.adreskaartje; 55.ketting; 56.persoon die elders woont dan waar hij werkt; 57.teken van juistheid; 59.nadeel, tegenvaller; 61.schil; 62.goedig iemand; 63.aalgeer; 66.mannelijk dier; 67.cowboyfeest; 69.afwezig; 71.gulhartig; 72.deel van een boom; 74.erkentelijkheid; 76.oppervlaktemaat; 77.jammer, teleurgesteld; 80.kledingstuk; 81.werptouw; 83.uniek; 84.grondtoon; 86.slede van de Indiaan; 89.vreemd, raar; 90.scherp, zerp; 91.kledingstuk; 92.streep; 93.zijvlak; 95.Europeaan; 99.boomwol; 100.kerkelijk land; 102.zwemvogel; 103.gevangenis; 105.door de [illegible] vereist; 106.bokstermin; 107.gehoororgaan; 108.[illegible] metalen staaf; 110.[illegible] (afk.); 112.[illegible]; 113.boom[illegible] van een [illegible]; 115.geplooide [illegible]; 118.afgod; 119.[illegible]; 121.predikant; 123.[illegible]; 125.ijzerhoudende grond; 126.korting; 127.puur, onvermengd; 129.dakbedekking van inlandse huizen; 131.kunstgoud; 134.smal plat stuk hout; 135.haveloze, slordige vrouw; 136.test; 140.duwtje in de zij; 141.onvruchtbaar; 142.bitter aftreksel; 143.model; 146.naad; 147.waterdoorlatend; 148.wisseling in een beweging; 149.paardje; 150.keurig; 152.bevallig; 153.opvangbak in een haard; 156.mals; 157.snelle, korte beweging; 159.schelpdier; 160.uiterste voorgedeelte van een schip; 162.Engels zilver; 164.mannelijk dier; 166.roem; 168.hoogtemerk; 169.schijf, tablet; 170.Ierland; 172.solistisch zangstuk; 173.spoedig; 175.Spaanse ex-koningin; 176.deel van Malakka.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 22 april 1983:

Zr. Gandiosa
Sta. Cruz 37,
Aruba.

Zij kan langs komen (Redaktie Amigoe Aruba) om haar prijs (fl.25,–) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór 6 mei 1983 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scharlooweg z/n of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór 5 mei 1983 in te dienen. Aruba-Nassaustraat 110, Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James. Op de envelope duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

[illegible]

Apostel van evangelie, verdediger mensenrechten

Zaligverklaring van mgr Romero gevraagd

SAN SALVADOR — De zaligverklaring van aartsbisschop Oscar Arnulfo Romero van San Salvador is gevraagd door zijn opvolger mgr Arturo Rivera Y Damas. Mgr Romero werd drie jaar geleden tijdens het voorgaan in een requiemmis door drie sluipmoordenaars vermoord. Tijdens zijn begrafenis kwam het tot een vuurgevecht en een dergelijke paniek dat enige tientallen mensen ook om het leven kwamen. Mgr Romero heeft zich tijdens zijn leven fel gekant tegen het geweld, of dat nu van links kwam of van rechts. Hij klaagde ook onvervaard het sociale onrecht en de a-sociale structuren in zijn land El Salvador aan.

Bij de herdenking van de derde verjaardag van het overlijden van mgr Romero is een dringend beroep gedaan door paus Johannes Paulus II en door mgr Rivera Damas om de nagedachtenis van mgr Romero niet in de politiek te trekken of zich toe te eigenen. De paus heeft tijdens zijn recente bezoek aan Midden-Amerika veel bijval gekregen toen bleek, dat hij op een bezoek bracht aan het graf van mgr Romero en doordat hij diens naam in zijn toespraak vermeldde en deze Salvadoriaanse aartsbisschop tot voorbeeld stelde. Van officiële en uiterst rechtse zijde in El Salvador was moeite gedaan om vermelding van mgr Romero's naam te voorkomen en ook om te voorkomen dat de paus een bezoek zou brengen aan het graf. Toen mgr Romero indertijd begraven werd, waren de bisschoppen van de andere diocesen van El Salvador niet aanwezig. Zij zijn uiterst conservatief en hielden hun collega min of meer voor een communist.

NOBELE PASTOR

De nagedachtenis van mgr Romero mag niet voor partijbelangen worden gebruikt, zo betoogde de paus na zijn terugkeer in Rome na zijn Middenamerikaanse reis. Het is een christelijke gewoonte de nagedachtenis te eren „van deze nobele pastor van de kerk, die zich grootmoedig heeft gewijd aan zijn kudde, tot de dood toe. Bewogen door de herinnering aan zijn waardevol werk van het uitdragen van het evangelie en door de waarden van rechtvaardigheid en vrede welke hij bevorderde voor zijn volk, hernieuw ik mijn wens, dat zijn offer niet wordt uitgebuit door de belangen van groeperingen. Hopelijk brengt zijn dood betere dagen voor zijn volk." Aldus de paus.

De opvolger van de vermoorde mgr Romero, mgr Rivera Damas, noemde hij bij de herdenking „een apostel van het evangelie en een verdediger van de mensenrechten". Mgr Rivera Damas noemde het noodzakelijk de geschriften en toespraken te lezen van mgr Romero om zo de ziel van het Salvadoriaanse volk te begrijpen, welke zucht naar vrijheid en vrede. Hij deelde mee, dat hij het zaligverklaringsproces van mgr Romero op gang wil brengen. In El Salvador wordt gezegd dat er zich verschillende wonderen hebben voorgedaan op voorspraak van mgr Romero. Een dossier daarover is nagenoeg klaar, zo werd in El Salvador en Rome vernomen. De secretaris van mgr Romero, de priester Jesus Delgado, heeft hierover ook mededelingen gedaan. De zaligverklaring is een fase op weg naar de heiligverklaring.

BLOED MARTELAREN

Op het graf van mgr Romero in de kathedrale kerk van San Salvador worden voortdurend bloemen neergelegd door onbekenden. Vaak ook komen er mensen een gebed zeggen.

Tijdens de officiële herdenking van de derde verjaardag van zijn dood werden ook offergaven aangedragen namens het comité van moeders van politieke gevangenen en verdwenenen. Dit comité is naar mgr Romero genoemd. Velen konden tijdens de misviering hun emotie niet bedwingen. Een hoogtepunt tijdens de plechtigheid was dat er twee nieuwe priesters gewijd werden. Daarmee wilde mgr Rivera Damas de continuïteit in de kerk aangeven. Het bloed der martelaren, zo is een der zegswijzen in de katholieke kerk, draagt altijd vruchten.

De Spaanse commissie van Justicia y Paz heeft ondertussen aan mgr Rivera y Damas het verzoek gedaan om de maatregelen te treffen dat men het zaligverklaringsproces begint van zijn voorganger mgr Romero. Zo heeft de voorzitter van de Spaanse commissie, Joan Gomis, verklaard.

In één van zijn recente toespraken heeft mgr Rivera Damas met blijdschap melding gemaakt van het vreugdevolle moment dat hij beleefde dat de paus bij de tombe van mgr Romero neerknielde. Hij toonde zich dankbaar voor deze daad en ook voor de waarderende woorden van de paus voor zijn voorganger „wiens naam op lage wijze in opspraak wordt gebracht". Vóór het pauselijk bezoek is getracht onder alle mogelijke smoesjes afbeeldingen van mgr Romero uit het openbare leven van San Salvador te verwijderen.....

De nagedachtenis van mgr Romero wordt op indrukwekkende wijze geëerd door een groep campesinos. Zij waren de eerste bewoners van een vluchtelingenkamp dat op initiatief van mgr Romero was opgericht om de boeren die van het platteland vluchtten wegens het geweld aldaar, op te kunnen vangen. Deze campesinos brachten de nacht biddend en zingend door.

De daders van de moordaanslag op mgr Romero zijn nooit gepakt. Goedingelichte bronnen, zo meldde het persbureau AP, hebben bevestigd dat het eigenlijke onderzoek naar deze zaak eigenlijk nooit goed is begonnen en dat de schuldigen zonder straf blijven. Dit ondanks het feit, dat al spoedig min of meer bekend was wie er verantwoordelijk waren voor deze aanslag.

LOT

Zoals gezegd: de daders van de aanslag zijn nooit gepakt en zullen ook nooit gepakt worden, zolang het huidige bewind aan de macht blijft. Blijkens een recente publicatie in onder meer Los Angeles Times heeft de huidige voorzitter van de constituerende vergadering van El Salvador majoor Roberto d'Aubuisson, indertijd samen met twaalf andere legerofficieren via het lot laten bepalen wie de eer kreeg om aartsbisschop Romero te vermoorden. Dit bleek uit een geheime telex-boodschap welke door de Amerikaanse ambassade drie jaar geleden naar Washington werd overgeseind. D'Aubuisson was bij de plannen betrokken, aldus de boodschap. Een niet met name genoemde bron zei tegenover Los Angeles Times dat het doden van Romero een belangrijke zaak was. In een boodschap een jaar later berichtte de Amerikaanse ambassade dat een ex-lid van de Nationale Garde om het leven was gebracht die het beslissende schot zou hebben afgevuurd. Ex-ambassadeur Robert E. White van de VS in San Salvador bevestigde het eerste telegram. Hij zei dat het echter niet te bewijzen was.

ROME — De viering van het vijfde eeuwfeest van Luthers geboortedag zal een bijzondere primeur kennen voor de kerkgeschiedenis. Paus Johannes Paulus II gaat namelijk op een nog te bepalen dag in een Lutherse kerk in Rome een voordracht houden over deze grote kerkhervormer. Dit heeft het hoofd van de Lutherse kerk in Italië, C. Meyer, meegedeeld. Er wonen in Italië 180.000 Lutheranen. Van de bevolking zegt 99,6 procent katholiek te zijn.

Mgr Rivera y Damas: geweld bewijst zwakheid

SAN SALVADOR — Tussen de overheidsinstellingen en het leger lijkt een steeds grotere verdeeldheid te ontstaan, hetgeen wijst op een crisis met betrekking tot waardeoordelen. Zo stelde de aartsbisschop van San Salvador, mgr Arturo Rivera y Damas vast in een recente zondagspreek, welke door de radio wordt uitgezonden.

Deze tendens tot grotere scheiding en verdeeldheid tussen beide sectoren wijst op het feit dat men het beu is, het wijst op een crisis met betrekking tot de waarden en het overheersen van de persoonlijke belangen boven het algemeen welzijn. Het voortblijven bestaan van het geweld is een duidelijk teken van zwakheid, aldus de aartsbisschop.

De politici die aan de verkiezingen gaan deelnemen moeten de werkelijke oorzaken zoeken van de kwalen van ons land om daarna de juiste geneesmiddelen daarvoor aan te wenden, aldus de bisschop. Men is er niet met de verkiezingen om een jaar geleden de hemel in te prijzen maar het zou beter zijn een onderzoek in te stellen om nieuwe mislukkingen in de toekomst bij de nieuwe verkiezingen, welke de regering voor het einde van het jaar heeft aangekondigd.

Zoals gewoonlijk gaf de aartsbisschop ook het wekelijkse dodencijfer op: over de periode van 8 tot 14 april waren er weer 114 mensen om het leven gekomen door geweld, van wie het leger er 33 erkent.

Mgr Rivera Dámas wees het verwijt op van de politieleiding van de hand, dat hij (mgr) feiten vermeldt zonder concrete feiten te noemen. Daarbij werd gedoeld op het feit dat de aartsbisschop de aanslag had aangeklaagd op twee leden van een christelijke basis-gemeenschap, die het slachtoffer waren geworden van de Nationale politie.

Zegt mgr Rivera Damas: In de voorbije 3 1/2 jaar zijn er zo'n dertigduizend mensen om het leven gekomen door geweldpleging, buiten de slachtoffers van de strijd op het slachtveld. En deze moorden gaan door. In veel gevallen worden de slachtoffers tegen middernacht uit hun huis gedreven en in veel gevallen zijn de daders overgeleverd aan de justitie.

Advocaat Derde wereld, stem van verdrukten

Boeddhistische vredesprijs voor Helder Camara

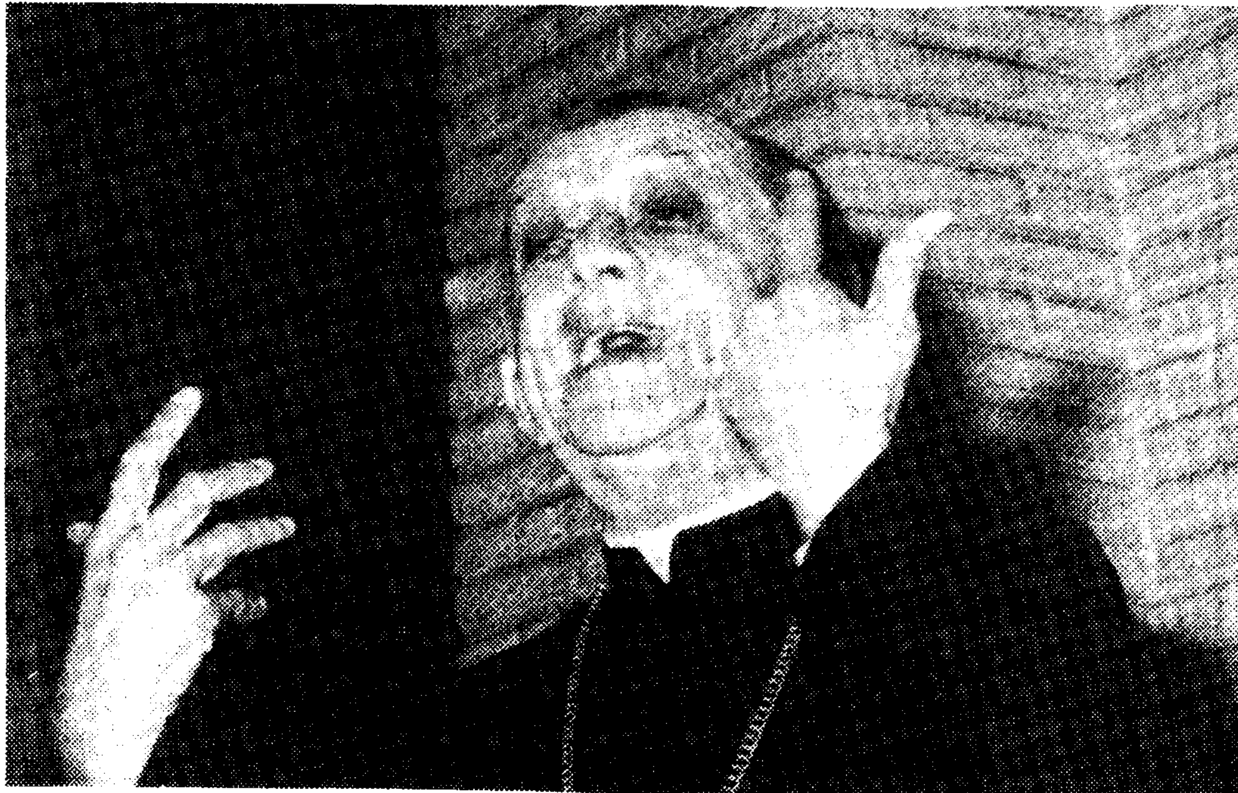
TOKIO — Aartsbisschop mgr Helder Pessoa Camara is de eerste die een Boeddhistische Vredesprijs van Japan kreeg toegewezen voor zijn bijdrage aan de sociale rechtvaardigheid en de internationale vrede. Deze prijs werd in het leven geroepen door de stichter van de Boeddhistische Rissho Kosei-Kaicultus in Japan, de geestelijke leider Kinjiro Niwano. Deze cultus heeft in Japan ruim vijf miljoen volgelingen.

Deze prijs, aldus Niwano, is een erkenning voor de 52 jaar welke deze katholieke priester, Helder Camara zich geweld heeft aan de bescherming van de arme en onderdrukte mensen overeenkomstig zijn principes van geweldloosheid en vreedzaamheid. Wij konden geen beter mens voor deze prijs vinden, aldus Niwano. De priester Helder Camara heeft zich ingespannen om de kloof tussen rijken en armen te overbruggen in de vorm van sociale hervormingen en wijdde zijn eigen leven aan het welzijn en de bescherming van de mensenrechten van de armen. De Niwano-stichting voor de vrede heeft aangekondigd jaarlijks aan een geestelijke leider in de wereld de prijs toe te gaan kennen. De eerste winnaar wordt door de stichting de advocaat voor de Derde wereld genoemd en de stem van degenen die geen vrijheid van het woord kennen. Als allen die in God geloven als broers en zusters zouden handelen zou dat een inspiratie zijn. Nu is de wereld verdeeld in verschillende werelden: de eerste wereld, de tweede wereld en de derde. Daartussen bevinden zich geweldig diepe kloven, welke kloven steeds breder worden.

Don Helder Camara werd in Fortaleza geboren; in begin 1931 werd hij priester gewijd; in 1955 volgde zijn wijding tot aartsbisschop; in 1964 werd hij benoemd voor de zetel van Olinda-Recife. Hij was onder meer co-president van de wereld-conferentie over religie en vrede in 1970; verleden jaar was hij gedelegeerde bij de tweede speciale vergadering van de VN over de ontwapening. Hij was in dat jaar ook mede oprichter van de Braziliaanse raad van kerken. Hij zat in verschillende internationale organisaties. Hij staat min of meer aan het einde van zijn dertigste taak in verband met zijn leeftijd.

In verband met de toekenning van zijn prijs (groot 84.000 dollar) bracht mgr Helder Camara een bezoek aan New York. In de morgenuren bezocht hij toen de bekende en beruchte buurt Bronx. In het Union theological seminary werd hem een ontvangst aangeboden. Zondagmorgen daarna nam hij deel aan enige kerkdiensten in New York en verzorgden tenslotte een lezing op de maandag van zijn vertrek in een centraal gelegen kerk.

MGR HELDER CAMARA
..... geen beter mens voor de prijs te vinden.....

Dood als zaad voor vrijheid

MGR ROMERO
..... een bisschop zal sterven, maar de kerk gaat nooit ten onder.....

IK BEN REGELMATIG MET de dood bedreigd. Als christen moet ik u zeggen dat ik niet geloof in de dood zonder opstanding; als ze me doden, zal ik opstaan in het Salvadoriaanse volk. Ik zeg dit zonder opschepperij, in de grootste eenvoud.

Als pastor ben ik door goddelijke opdracht verplicht het leven te geven voor wie ik liefheb, dat zijn alle Salvadorianen, zelfs zij die me gaan doden. Als de dreigementen werkelijkheid gaan worden, bied ik God mijn bloed aan voor de opstanding van El Salvador.

Het martelaarschap is een gunst van God, waarvan ik geloof, dat ik die niet verdien. Maar als God het offer van mijn leven aanvaardt, moge mijn bloed dan het zaad voor de vrijheid zijn en het teken van de spoedige verwezenlijking van de hoop.

Mijn dood, als die door God wordt aanvaard, zal dienen voor de bevrijding van mijn volk en zal een teken van hoop voor de toekomst zijn. En U mag zeggen, als ze zullen komen om mij te doden, dat ik hen die mij zullen doden zal vergeven en zegenen. Ik hoop wel, dat ze zullen inzien, dat ze hun tijd verdoen: een bisschop zal sterven, maar de kerk van God, dat wil zeggen, het volk zal nooit ten onder gaan.

teksten uit 1979 en 1980
van MGR OSCAR ARNULFO ROMERO

Vicariaat van Solidariteit:

Nog veel gevallen van machtsmisbruik in Chili

SANTIAGO DE CHILE — Het voortbestaan van de noodsituatie opende de mogelijkheid tot talrijke aanslagen op de mensenrechten welke de laatste tijd zijn gepleegd in Chili, zo stelt de katholieke kerk vast in een overzicht over de situatie van de mensenrechten in 1982.

Het overzicht werd opgesteld door het vicariaat van de Solidariteit van het aartsbisdom en ondertekend door mgr Juan de Castro. In het verslag staat dat in 1982 een aanzienlijke vermindering was te constateren van het aantal doden onder degenen die in de oppositie zijn tegen het militaire bewind. Maar van de andere kant werden er toch talrijke aanslagen gepleegd op het leven zoals blijkt uit de moord op de vakbondsleider Tucapel Jimenez, welke moord nimmer werd opgelost.

Verder doen zich talrijke gevallen voor van machtsmisbruik door politie-functionarissen, al dan niet geüniformeerd. Vijf van hun slachtoffers kwamen om het leven. Lichamelijke of geestelijke geweldpleging op politieke gevangenen komt nog steeds voor ondanks het feit dat de grondwet dit verbiedt. Verleden jaar werden er 1213 mensen om politieke redenen aangehouden, van wie er 66 naar het platteland werden verbannen. Het idee wordt zo gewekt, aldus het vicariaat van de Solidariteit, dat de noodsituatie slecht wordt gehandhaafd om diegenen te onderdrukken die gebruik maken van hun mensenrechten zoals de vrijheid van mening en van vergadering.

Zo'n honderdduizend gezinnen lijden onder het feit, dat een van hun gezinsleden of meer zich in ballingschap bevinden met alle gevolgen vandien.... Tot heden toe heeft de overheid drie lijsten gepubliceerd met 309 namen van mensen die naar hun vaderland mogen terugkeren.

Bejaarde auteur en evangeliste overleden

LOS ANGELES — In Los Angeles is op 91-jarige leeftijd overleden de Nederlandse schrijfster en evangeliste Corrie ten Boom. Corrie ten Boom kreeg vooral bekendheid door haar boek "De schuilplaats", dat later werd verfilmd en waarin ze haar oorlogservaringen heeft weergegeven. Haar boeken werden in vele talen vertaald en verschenen in een oplage van tientallen miljoenen exemplaren. De familie Ten Boom kreeg bekendheid door haar onvermoeibare hulp aan joden tijdens de tweede Wereldoorlog. Corrie ten Boom publiceerde haar ervaringen in het concentratiekamp Ravensbruck onder de titel "Gevangene en toch.......". Haar zuster Betsie overleed in dat kamp.

Anglicaanse Britse bisschop naar Argentinie

LONDEN/BUENOS AIRES — De Anglicaanse bisschop David Sheppard van Liverpool in Engeland wil met zijn recente reis naar Argentinie naar wegen zoeken om de bevolking van Engeland en Argentinie met elkaar te verzoenen nu de Malvinas oorlog een jaar geleden begon.

Hij wilde ook plannen bespreken om een oplossing te helpen vinden voor de problemen tussen beide landen. Het maakt ons erg bezorgd dat de verschillen van mening nog niet opgelost zijn en ik wilde zien of wij als geestelijke leiders iets kunnen doen. Hij woonde de vergadering bij van de Anglicaanse kerk in Argentinie welke tot 2 mei voortduurt. Hij vertegenwoordigt als zodanig de Anglicaanse primaat dr. Robert Runcie.

Aan de dominee van de Verenigde hervormde kerk van Engeland, rev. Philip Morgan, tevens secretaris-generaal van de Britse raad van kerken werd door Argentinie een visum geweigerd. Hij had ook een bezoek willen brengen aan Argentinie. Ook met het doel een teken van verzoening te stellen. Men toonde zich in kerkelijke kringen in Engeland teleurgesteld over de weigering van het visum.

Glemp roept op tot verzoening der Polen

WARSCHAU — Kardinaal Jozef Glemp heeft het Poolse volk en de autoriteiten in Warschau opgeroepen tot verzoening.

Tot ongeveer 10.000 mensen zei de Poolse primaat dat het volk eenheid nodig heeft. Hij noemde 1983 een beslissend jaar "voor de toekomst van het land en de loop van zijn ontwikkeling".

Glemps toespraak was de eerste kerkelijke reactie op een oproep van de overgebleven leiding van het door de staat ontbonden vakverbond Solidariteit, op 1 mei, "eigen" bijeenkomsten te houden en de officiele manifestaties te boycotten. De kardinaal riep – precies twee maanden voordat paus Johannes Paulus II begint aan de tweede reis sinds zijn verkiezing tot paus naar zijn vaderland – het volk op dichter tot Jezus Christus te komen. Hij wees er op dat Jezus bij machte is "ons te helpen deuren te openen, niet alleen die van gevangenissen, maar ook de toegesloten deuren van de harten van de mensen".

De kerk heeft er bij herhaling bij de autoriteiten op aangedrongen allen vrij te laten die krachtens de staat van beleg zijn gearresteerd. Een dergelijk besluit van Warschau zou de sfeer in het land aanzienlijk verbeteren met het oog op de pelgrimage van de paus, die voor zijn verkiezing bisschop was van het Zuidpoolse Krakow.

Kardinaal Glemp heeft in Gdansk een half uur gesproken met Lech Walesa. Iemand uit het gevolg van de primaat van Polen zei dat het gesprek vooral gegaan was over het verzoek van Walesa aan de voorzitter van Solidariteit in de afgelopen periode door de autoriteiten is onderworpen nadat hij zelf had gezegd, gesprokken te hebben met de (ondergrondse) nationale coordinatiecommissie van het voormalige vakverbond.

Paus: verslaggevers moeten vredesmakers zijn

ROME — Verslaggevers moeten vredesmakers zijn, aldus een oproep van paus Johannes Paulus II bij gelegenheid van de Wereldcommunicatiedag van 15 mei. De paus sprak zich uit ten gunste van een communicatieorde, welke een vrije informatiestroom moet garanderen zonder politieke, economische of ideologische vooroordelen. De informatie kan een geweldig wapen zijn voor de vrede, maar de informatie kan ook de spanningen doen toenemen en begunstigen en nieuwe vormen van onrecht en aantasting van de mensenrechten bevorderen.

De communicatie als men het goed beschouwt, is nimmer neutraal, maar beantwoordt steeds, op zijn minst impliciet en in zijn opzet aan stellingnamen, welke eerder zijn ingenomen.

De paus ging niet nader in op wat hij verstaat onder een nieuwe communicatieorde, maar merkte slechts op, dat er behoefte bestaat aan een wijze volwassenheid van het geweten zowel voor degenen die de communicatie uitvoeren als voor de ontvangers. Er moet attent en rechtvaardig geselecteerd worden door de publieke machten, de gemeenschap en de mensenlijke instellingen.

Kerk en wereld

Bankroet moet tot sociale uitbarstingen leiden

Brazilie betaalt nu prijs voor ambitieus groeimodel

ROTTERDAM — "Wij hebben honger, wij hebben honger!" Met deze leuze hebben tienduizenden Brazilianen op grote schaal winkels geplunderd in Sao Paolo en Rio de Janeiro. Het hongeroproer heeft de gouverneurs van beide deelstaten, die amper drie weken aan de macht waren, in grote verlegenheid gebracht. Zo begon Roel Janssen een bijdrage aan NRC/Handelsblad.

Gouverneur Leonel Brizola van Rio de Janeiro en gouverneur Franco Montoro in Sao Paolo werden eind vorig jaar gekozen in de eerste directe gouverneursverkiezingen in Brazilie sinds 1964. Op de dag van hun inauguratie, half maart, werden er volksfeesten gehouden in de gouverneurspaleizen, die 19 jaar lang voor het publiek gesloten waren geweest. Ditmaal wachtte het volk niet op een uitnodiging: in Sao Paolo rukte de menigte de hekken van het Bandeirantepaleis uit de grond. Vervolgens sloeg de oproerpolitie de demonstranten hardhandig in elkaar.

Leonel Brizola, leider van de socialistische Democratische arbeiderspartij PDT, en Franco Montoro van de PMDB, de grootste Braziliaanse oppositiepartij, worden opgescheept met de sociale gevolgen van het economische beleid dat het autoritaire bewind de afgelopen jaren heeft gevoerd.

HERDEMOCRATISERING

Ironisch genoeg is dit een van de beweegredenen geweest voor het proces van herdemocratisering dat Brazilie doormaakt en dat zijn voorlopige hoogtepunt vond in de verkiezing van gouverneurs van de oppositiepartijen in de belangrijkste deelstaten. De generaals besloten om de herdemocratisering te versnellen, omdat zo de oppositie mede verantwoordelijk zou worden voor de uitoefening van de macht. En iedereen kon op zijn vingers aftellen dat het economisch bankroet van Brazilie vroeg of laat tot ernstige sociale uitbarstingen zou leiden.

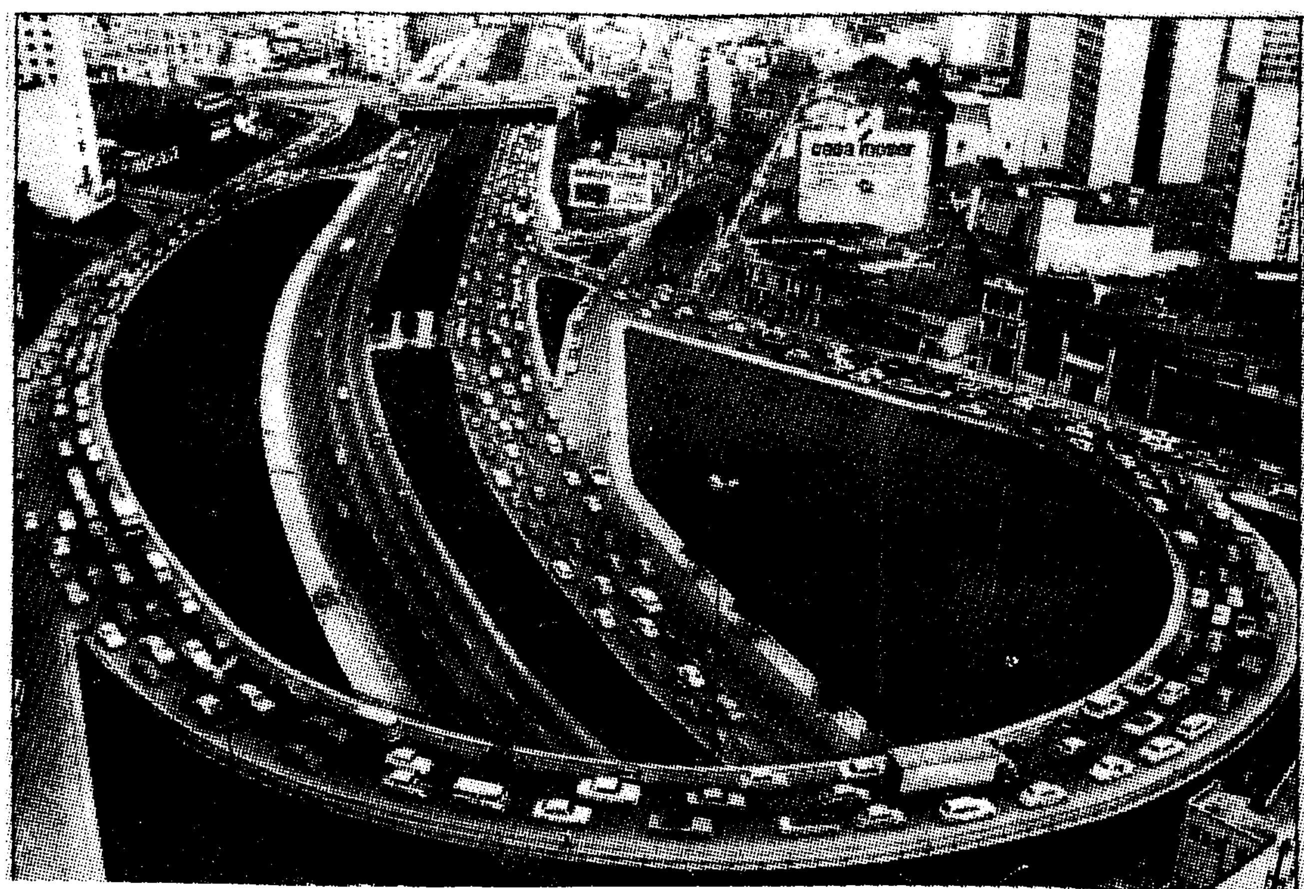
Volgens Neiva Moreira, vicepresident van de PDT, is het volksprotest niet gericht tegen de gekozen gouverneurs van Rio of Sao Paolo. "Het volk protesteert tegen de economische politiek. Het economisch team dat verantwoordelijk is voor de recessie moet onmiddellijk aftreden".

Het economische beleid in Brazilie wordt gedicteerd door de noodzaak om de buitenlandse schuld van tegen de 100 miljard dollar terug te kunnen blijven betalen. Steeds meer politici, onder wie Neiva Moreira, vinden dat het sociaal gezien onaanvaardbaar is dat Brazilie zijn financiele verplichtingen blijft nakomen. "We moeten aankondigen dat we onze schulden niet terugbetalen en we moeten een economisch beleid voeren dat niet gedicteerd wordt door de buitenlandse banken", zegt hij.

Na de snelle economische groei in de jaren zeventig, die geleid heeft tot een reele toename van de welvaart, moeten de Brazilianen nu de zeer hoge prijs voor het ambitieuze groeimodel betalen. De overheidsinvesteringen in de grote ontwikkelingsprojecten liggen stil, de loonsverhogingen blijven ver achter bij de inflatie van 110 procent, de koopkracht van de middenklasse is gekelderd. De vraag naar duurzame consumptiegoederen is gestagneerd, de zware industrie zit zonder orders.

Is het een wonder dat het machtige industriele apparaat van Sao Paulo het grootste van de Derde Wereld, de afgelopen maanden meer dan 60.000 arbeiders op straat heeft gezet? De stroom straatarme migranten naar Sao Paulo, 50.000 per jaar, die nog altijd hopen daar werk te kunnen vinden, gaat onverminderd door.

Rellen vormen een ideale voedingsbodem voor provocaties. Van links en rechts worden beschuldigingen geuit dat de plundertochten van de afgelopen dagen door provocateurs zijn uitgelokt. "In extreem rechtse kringen zijn mensen die er alle belang bij menen te hebben om een economische chaos te scheppen in de twee belangrijkste deelstaten van het land, waar de oppositie aan de macht is gekomen", zegt Neiva Moreira. "Want dat zou een aanleiding kunnen vormen voor een militaire interventie".

.....ondanks de economische groei van Brazilie is het nog steeds een land van armen. Daar doen prachtige verkeerswegen zoals in Sao Paulo niets aan af.....

VEILIGHEIDSDIENSTEN

Gouverneur Brizola van Rio de Janeiro zei "Sommige lieden proberen op zeer onverantwoordelijke manier problemen te scheppen voor de nieuwe gouverneurs". Het was een nauwelijks verholen beschuldiging aan het adres van de veiligheidsdiensten, die in Brazilie meestal voor alle kwaad verantwoordelijk worden gesteld.

Ook extreem links is actief. Onder de arrestanten in Sao Paulo bevonden zich aanhangers van de Trotskistische groepering Convergencia Socialista. Deze links-radicale warhoofden vinden dat de nieuwe gouverneur Franco Montoro veel te gematigd is en zich ten onrechte akkoord heeft verklaard met de oproep tot een politieke wapenstilstand die president Joao Figueiredo onlangs heeft gedaan.

Montoro wordt er trouwens door rechtse politici van beschuldigd dat hij te slap is opgetreden op de dag dat de rellen uitbraken. Ze verwijten hem bijvoorbeeld dat hij direct na zijn ambtsaanvaarding een van de meest repressieve afdelingen van de politie, die een ware terreur onder de bevolking uitoefende, heeft opgeheven. Tot zover Roel Janssen in NRC/Handelsblad.

Indonesie waarschuwt Islam-fundamentalisten

JAKARTA – Met de terechtstelling van de 32-jarige Moslem-extremist Imran Bin Muhammed Zein hebben de Indonesische autoriteiten een duidelijke waarschuwing willen geven aan fundamentalistische bewegingen die in Indonesie een Islamitische staat willen vestigen, zo menen waarnemers in Jakarta. De executie van Imran, die al eerder is gemeld, werd onlangs officieel bekendgemaakt door de procureur-generaal Ismail Saleh. Het is voor het eerst sinds president Suharto in 1967 aan de macht kwam, dat een Islamitische activist ter dood wordt gebracht.

Imran was vorig jaar met nog drie mede-verdachten ter dood veroordeeld wegens "poging tot omverwerping van het bewind". Hij werd schuldig bevonden aan de kaping in 1981 van een Indonesisch vliegtuig naar Thailand, waarbij zeven doden vielen. Voorts werd hij schuldig geacht aan een overval op een politiebureau in Cicendo op West-Java, waarbij drie politiemannen omkwamen.

Van de 153 miljoen inwoners van Indonesie behoort ongeveer 90 procent tot de Islam. Daarmee is Indonesie het land met de grootste Moslembevolking in de Islamitische wereld.

Vanaf de onafhankelijkheid hebben de opeenvolgende Indonesische regeringen steeds met kracht de nationale ideologie van de Pantja sila gepropageerd, waarin geen plaats is voor een bijzondere band van de staat met één van Indonesie's godsdiensten. De vijf principes van de door Soekarno gelanceerde Pantja sila luiden: geloof in God, nationale eenheid, democratie, humanisme en sociale gerechtigheid.

In sommige orthodox-Islamitische kringen wordt de Pantja sila gezien als een poging om de invloed van de Islam in te dammen. Guerrillagroeperingen als de Darul Islam '50, afscheidingsbewegingen in Atjeh op Noord-Sumatra en de naar schatting 300 medestanders van de broederschap van de nu terechtgestelde Imran streven naar de vestiging van een Islamitische staat waarin de Islamitische wetten gelden.

Hoewel de invloed van deze extremistische groeperingen gering is, baren ze de autoriteiten toch zorgen. De Indonesische minister van godsdienstzaken, Alamsyah Ratu Perwiranegara, verklaarde begin dit jaar dat de ontwikkeling van de Islam in Indonesie wordt gehinderd door "het fanatisme van enkele aanhangers" en door gebrek aan verantwoordelijkheidsbesef bij sommige Islamitische leiders. Hij riep de geestelijke leiders van de Islam op actiever deel te nemen aan de ontwikkeling van het land, uitgaand van – zo beklemtoonde Alamsyah – de staatsideologie van de Pantja sila. De Indonesische regering hamert de laatste jaren met grote regelmaat op de beginselen van de Pantja sila, die vooral via de media onder de aandacht van de bevolking worden gebracht.

Waarnemers in Jakarta menen dat de regering sociale onrust vreest als gevolg van de economische teruggang. Extremistische groeperingen zouden uit zo'n situatie munt kunnen slaan om aanhang te winnen. Vorige maand moest Indonesie de roepie met 27,5 devalueren. De Indonesische economie heeft vooral te lijden onder de teruglopende inkomsten uit de olie-export, die ongeveer 70 procent van 's lands begroting moet opbrengen.

De bom en de zonde

PRESIDENT REAGAN heeft een tv-toespraak gehouden over de bewapening, die er op was gericht het Congres onder druk te zetten. Het Huis van Afgevaardigden – met een Democratische meerderheid – is namelijk niet bereid hem zonder meer in zijn defensieplannen te steunen. Eén zin uit Reagans toespraak was in dit opzicht tekenend: „Ik dring er bij u op aan om uw senatoren en afgevaardigden te vertellen dat wij door moeten gaan met het herstel van onze militaire groei." Het lijkt wel een verkiezingscampagne. Leden van het Amerikaanse Congres zijn altijd gevoelig voor brieven uit hun kiesdistrict en kennen daaraan grote waarde toe. De president vergrootte het effect van zijn rede bovendien door een uitgebreid onderzoeksprogramma aan te kondigen voor ultra-moderne wapens (met laserstralen), waardoor atoomraketten overbodig zouden worden.

REAGAN IS AL geruime tijd voor de vrede op het oorlogspad, om het paradoxaal te zeggen. Hij heeft zonder meer de oorlog verklaard aan iedereen die het niet met zijn defensieplannen eens is. Onlangs publiceerde de Washington Post een spotprent over de Amerikaanse president, staande in een middeleeuwse wapenuitrusting voor een groep demonstranten van de 'Freeze'-beweging. Daarin werken Amerikanen samen die voor een bevriezing van het arsenaal aan kernwapens pleiten, een soort vredesbeweging die de sympathie heeft van onder anderen senator Kennedy. Op de tekening roept Reagan met een verbeten gezicht de demonstranten een beroemde regel toe uit een geestelijk lied: 'Onward Christian Soldiers', voorwaarts christenstrijders.

DIRECTE AANLEIDING tot deze plaat was een opmerking, die de president onlangs maakte tijdens een toespraak voor de National Association of Evangelicals. Daar zei hij namelijk dat het ondersteunen van de 'Freeze:-beweging zcu neerkomen op het 'morele equivalent van de zonde'. Het lijkt een wat vreemde uitdrukking, maar Amerikanen zal ze vertrouwd in de oren klinken. Het is namelijk een variant op een bekende uitspraak uit het begin van deze eeuw, afkomstig van de Amerikaanse filosoof William James. In 1910 pleitte hij in het tijdschrift International Concilium er voor de kracht en de discipline, zoals die in het militaire apparaat worden aangewend, voor het organiseren van de vrede te gebruiken. Hij noemde dat het 'moreel equivalent van de oorlog'.

ZES JAAR GELEDEN leende ook president Carter deze uitdrukking om daarmee zijn energiebeleid geloofwaardig te maken. Het eiste een inspanning gelijkwaardig aan die van een oorlog, stelde hij vast, leidend tot een resultaat van hoog moreel niveau: 'Niet om te vernietigen, maar om te bouwen.' In de oorspronkelijke versie citeert William James de meedogenloze uitspraak, waarmee Frederik de Grote zijn soldaten op het slagveld aanzette: „Honden willen jullie eeuwig leven?" Als een dergelijke mentaliteit nu eens zou worden omgebogen in de richting van de vrede, zou er een militante offerbereidheid ontstaan, waarin de mens ongemak, honger, pijn, kou, gemeenheid en vuil zou kunnen verdragen, alles ter wille van de vrede, aldus James. Toen Carter met het citaat werkte, bleef overigens de kritiek niet uit, waarbij de meest ontnuchterende opmerking kwam van de bekende columnist Russell Baker van de New York Times. Hij vatte James' plechtige uitdrukking ('a moral equivalent of war') samen in een moderne afkorting, zoals die in Amerika aan de orde van de dag zijn: 'Meow'.

DAT HEEFT REAGAN niet verhinderd de uitdrukking opnieuw van stal te halen, maar in een eerlijk gezegd nogal verbijsterende variant. Hij ziet zelfs kans om de strekking van James' betoog totaal om te keren, een methode die hij al eens eerder toepaste toen hij de nieuwste MX-raketten aanduidde als vredeboodschappers. James was een man met pacifistische gevoelens: 'De oorlog tegen de oorlog wordt geen vakantie-uitstapje of een kampeerpartijtje', aldus de eerste zin van het bewuste essay. Wat zegt nu de president? Wie tegen de nucleaire bewapening is en de 'Freeze'-beweging steunt, creëert 'een moreel equivalent van de zonde'.

MET ANDERE WOORDEN: wat de voorstanders van deze beweging nastreven, lijkt weliswaar moreel verantwoord – ze zoeken immers de vrede – maar in feite zondigen ze. De rooms-katholieke bisschoppen van Amerika hebben vorig jaar als basisprincipe voor een herderlijke brief een mening aanvaard, die lijnrecht tegen deze opvatting ingaat en die aansluit bij de opvattingen van William James in het begin van deze eeuw. Als we de president goed begrijpen, komt dat er eigenlijk op neer dat de bisschoppen in zonde leven. De nu vooral binnenlands-Amerikaanse dicussie over de defensie leidt tot haast pathologische reacties bij de Amerikaanse president.

LAAT ER OVERIGENS geen misverstand over bestaan: het kernwapendebat is een belangrijk onderdeel van de defensiepolitiek, niet alleen in Amerika, maar in de hele wereld. Men moet de ernst van deze zaak niet ontlopen, zo min de opstelling van de Sovjet-Unie in deze aangelegenheid mag worden verwaarloosd. Daarbij kan men er evenmin om heen dat de signalen uit Rusland tot nu toe weinig hoopgevend zijn. Dat betekent echter niet dat de Amerikaanse president het recht heeft om al diegenen die bij dit debat in alle ernst laten bijken het niet met hem eens te zijn, als 'zondaars' te betitelen. Afgezien van de omstandigheid dat velen over de presidentiële uitlating de schouders zullen ophalen, omdat zij niet in dergelijke categorieën denken: een dergelijk oordeel komt hem niet toe. Zijn betogen beginnen steeds meer de grenzen van de menselijke rede te overschrijden.

Tot zover een commentaar van hoofdredacteur De Kok in de Haagsche Courant.

Wegens dwang en martelen van getuigen

Vrijspraak vier zwarten in uniek proces in Zuid Afrika

JOHANNESBURG — In wat wordt gezien als een vonnis zonder weerga in Zuid-Afrika heeft magistraat I.J.J. Luther drie zwarte jonge mannen en een meisje vrijgesproken van de beschuldiging van ondermijnende activiteiten, aangezien hij van mening was dat de veiligheidspolitie druk had uitgeoefend op getuigen om bepaalde verklaringen af te leggen. Zo begon Allister Sparks een verslag in NRC/Handelsblad.

Tijdens het proces van negen maanden in Kempton Park nabij Johannesburg werden verklaringen afgelegd over mishandeling en bedreiging van getuigen en gaf een agent van de veiligheidspolitie toe dat hem uitdrukkelijk was gezegd dat hij valse bewijzen moest aandragen.

In zijn vonnis zei Luther dat hij de voornaamste getuigen geen van allen geloofde en dat hij in drie specifieke gevallen had bevonden dat zij een onaanvaardbare getuigenis hadden afgelegd omdat zij waren bedreigd door de veiligheidspolitie.

Hoewel in het verleden vele beschuldigingen over een dergelijk gedrag van de veiligheidspolitie zijn geuit is het naar wordt aangenomen de eerste maal dat zij waar zijn bevonden in een vonnis leidend tot vrijspraak.

De vier verdachten, allen beschuldigd van het bevorderen van de doeleinden van verboden organisaties van zwarte studenten, waren de 27-jarige Stanley Radebe, de 24-jarige Mthuthuzeli Madalane, de 23-jarige Lebona Ernest Mohakala en het 23-jarige meisje Nonkukuleko Innocentia Mazibuko. Mohakala was er ook van beschuldigd een militaire opleiding in Libanon te hebben gevolgd.

Tijdens het proces, dat tot de laatste dag weinig publiciteit genoot, kwam David Soggot, de advocaat van twee van de verdachten, met een document dat hij noemde "een overzicht van het ondervragingsproces volgens de getuigen". Daarin stelde hij vast dat zes getuigen hadden gezegd dat zij waren mishandeld, sommigen van hen ernstig, en dat vijf hadden gezegd dat de veiligheidspolitie hun had verteld wat voor verklaringen van hen werden verwacht.

Vijf hadden gezegd dat zij voor en tijdens ondervraging geisoleerd waren gehouden. Twee hadden gezegd dat hun te verstaan was gegeven "bewijzen te verzinnen".

Een van hen was een zwarte, Portugees sprekende Mozambikaan genaamd Jim Kelly, die onder kruisverhoor bekende dat hij een agent van de Zuidafrikaanse veiligheidspolitie was.

Luther ging in zijn vonnis niet specifiek in op al deze beschuldigingen. Hij zei dat hij de drie die hij wel behandelde voldoende achtte om de hele zaak te kunnen afdoen.

De zaak leverde ook een rechtszaak binnen een rechtszaak op toen advocaat Soggot de toelaatbaarheid betwistte van een bekentenis die Radebe zou hebben afgelegd. Radebe getuigde dat hij in de gevangenis van Groenpunt in de provincie Oranje Vrijstaat door foltering tot die bekentenis was gebracht. Hij zei dat hij in een dwangbuis was gestopt en toen was geschopt en geslagen tot hij erin toestemde de 'bekentenis' te tekenen.

De openbare aanklager kwam met een aantal politie- en gevangenisfunctionarissen die dit ontkenden, maar Soggot noemde hun getuigenis een samenzwering. Luther was van oordeel dat Radebe "op een onmenselijke manier" was behandeld en besliste dat de bekentenis ontoelaatbaar was.

Luthers uitspraak komt slechts zes weken nadat een provinciale Hooggerechtshof rechter in Pretoria besliste dat een verklaring afgelegd door Cedric Mayson, een methodistische dominee beschuldigd van verraad op grond van Zuid-Afrika's veiligheidswetten, niet als bewijs toelaatbaar was omdat deze onder druk was afgelegd. In die zaak vertelde Mayson rechter Pieter van der Walt dat hij de verklaring had afgelegd terwijl hij door de veiligheidspolitie werd gefolterd. Maysons proces werd op 18 april voortgezet. Maar buiten aanwezigheid van de beklaagde. Deze had kans gezien te ontvluchten en bevindt zich nu buiten Zuid Afrika.

John Dugard, hoogleraar in de rechtswetenschappen aan de Witwatersrand universiteit van Johannesburg, zei te hopen dat deze twee uitspraken betekenen dat de rechtbanken zich kritischer gaan opstellen tegenover de methoden van de veiligheidspolitie. "Ik vind het bijzonder belangrijk dat een magistraat deze uitspraak heeft gedaan", zo voegde Dugard er aan toe.

Magistraten zijn staatsambtenaren en worden over het algemeen als minder onafhankelijk beschouwd dan rechters, die vast zijn aangesteld. Rechters horen zaken in de provinciale Hooggerechtshoven en in de Hoven van appèl, terwijl magistraten zitting hebben in de lagere rechtbanken - maar dikwijls met uitgebreide jurisdictie die hen in staat stelt verdachten tot aan tien jaar gevangenisstraf te geven.

Dat is de straf die de vier jonge zwarten waarschijnlijk hadden gekregen in deze zaak als ze schuldig waren bevonden.

Tot zover Allister Sparks in NRC/Handelsblad.

Opperbevelhebber van Israel

Eitan bij afscheid bejubeld en verguisd

TEL AVIV — De Israelische opperbevelhebber, luitenant-generaal Rafael Eitan, is met pensioen gegaan. Premier Begin nam met een toespraak afscheid van de stafchef van het Israelisch leger, die bekend was om zijn omstreden uitgesproken meningen.

"De Israelische natie zal altijd dankbaar zijn voor wat U in dienst van het leger hebt gepresteerd", zei premier Begin tijdens een korte plechtigheid in zijn kantoor in Jeruzalem. De 54-jarige Eitan gaf zijn commando over aan Moshe Levi, een generaal met veel minder gevechtservaring maar met de reputatie van een rustige efficiente tacticus en technocraat.

De commissie-Kahan, die een onderzoek instelde naar de Israelische verantwoordelijkheid voor de bloedbaden in de Palestijnse vluchtelingenkampen Sabra en Chatila, vorig jaar september, bekritiseerde in februari de passiviteit van de opperbevelhebber tijdens de massamoorden. Slechts omdat hij binnen korte tijd met pensioen zou gaan werd door de commissie aan premier Begin niet aanbevolen de stafchef van het Israelisch leger te ontslaan.

De afgetreden opperbevelhebber, een rechtse nationalist, sprak bij zijn afscheid opnieuw uitgesproken meningen uit, die leidden tot speculaties dat hij, net als enkele van zijn voorgangers, de politiek zal ingaan. Hij wordt met de voormalige minister van Defensie Ariel Sharon beschouwd als de architecten van de invasie in Libanon, vorig jaar juni. Het optreden van de generaal heeft in Israel altijd tot opschudding geleid. Het dagblad "Jeruzalem Post" schreef dat het afscheid van Eitan komt als een opluchting. Volgens het blad was Eitan de eerste Israelische stafchef die openlijk zijn "verachting" toonde voor het parlement, zich steeds in politieke debatten mengde en het beeld van de Arabieren als vijand "ontmenselijkte en als wreed schilderde". Hij was volgens de Post ook de eerste opperbevelhebber die "voor deze excessen werd bekritiseerd door de president"

GENERAAL EITAN
...duidelijke uitspraken...

Generaal Eitan werd door zijn soldaten en aanhangers bewonderd om zijn no-nonsense aanpak waarbij hij bijvoorbeeld vorige zomer niet schroomde zelf als navigator op te treden van een Phantom F-4 tijdens het beleg van West-Beiroet.

Maar met zijn zeer politieke benadering en onverholen afschuw van sommige Knesset-leden maakte Eitan in Israel ook vijanden. Onlangs werd bekend dat hij Israelische soldaten op de bezette westelijke Jordaanoever had bevolen Palestijnse jongeren te slaan. Hij werd korte tijd geleden nog door leden van de parlementaire oppositie scherp bekritiseerd nadat hij zei dat massale joodse kolonisatie van de westelijke Jordaanoever ertoe zal leiden dat "Palestijnen als verdoofde kakkerlakken in een fles rondspringen". Politici vroegen de regering hem een schrobbering te geven maar enkele dagen later ontkende de generaal het woord te hebben gebruikt.

In het rapport van de commissie-Kahan werd Eitan bekritiseerd omdat hij er niets aan deed de Falangistische moordenaars uit de Palestijnse vluchtelingenkampen te krijgen. Het afgelopen jaar was Eitan bijna geen dag van de voorpagina's. Hij werd als belangrijkste bondgenoot en medewerker gezien van minister Sharon, die moest aftreden na het rapport van de commissie-Kahan. Generaal Eitan heeft ten afscheid een rondreis door Israel gemaakt. Hij sprak over terugkeren naar zijn timmermanswerkplaats.

Maar het weekblad Koteret Rashit schreef dat de generaal het Israelische publiek het hof maakte als een Amerikaanse presidentiele kandidaat.

Prins Claus, wiens taak het is om echtgenoot te zijn van de koningin...

Zinvol werk nodig voor prinsgemaal

Claus' mensenrechten

DEN HAAG — Twee jaar geleden had prins Claus een aardige verrassing voor de buitenlandse journalisten in Nederland. Toen hij tijdens het jaarlijkse diner van de Buitenlandse Pers vereniging als gastspreker optrad, beperkte hij zich niet tot een voorspelbaar toespraakje, maar goot zijn betoog in de vorm van een interview met zichzelf. Het onderwerp luidde: Mijn positie als prins-gemaal. De verbazing onder de aanwezigen was groot, vooral toen Claus aankondigde "zo eerlijk te zullen zijn als mogelijk".

De speech van Claus haalde destijds de voorpagina's van de kranten. Nu de prins inmiddels al maanden onder psychiatrische behandeling is voor wat officieel "klachten van depressieve aard" heet, is het de moeite waard om zijn tekst nog eens na te lezen. "Het zijn zestien jaren geweest van leven en aanpassen", zei hij toen over zijn leven na zijn huwelijk met Beatrix. "De rol en de echte mens — als u begrijpt wat ik bedoel. Een soort identiteitscrisis. Het was niet gemakkelijk. En ik ben een slechte acteur... Het is trouwens nog steeds niet gemakkelijk". Zo schrijft Hetty van Rooij in het Nieuwsblad van het Zuiden.

In hoeverre heeft die permanente identiteitscrisis, waar hij zelf over spreekt, bijgedragen tot de ziekte van Claus? Als echtgenoot van de Nederlandse vorstin-anno-1982 verkeert hij in een vrijwel onmogelijke positie. Beatrix streeft een koningschap na dat op moderne leest is geschoeid. De hofhouding is door haar toedoen gemoderniseerd en wordt gerund als een eigentijds bedrijf. Er zijn een hoop stoffige overblijfsels uit de paleizen geveegd. Sinds Beatrix haar moeder opvolgde, is er in Den Haag sprake van "statiebezoeken-nieuwe-stijl". Beatrix en Claus zijn het erover eens dat die formele reizen niet alleen bedoeld zijn als protollair kijkspel, maar zoveel mogelijk inhoud dienen te hebben. De persconferentie die Beatrix gaf in de National Press Club in Washington is van die "nieuwe stijl" een goed voorbeeld.

GEPACK

Beatrix heeft de mogelijkheid gegrepen om haar functie een vorm te geven die zoveel mogelijk bij het jaartal 1983 past, maar Claus heeft die mogelijkheid niet. In feite bevindt hij zich in dezelfde situatie als prins Hendrik, die vér voor de Tweede Wereldoorlog eens bij een officiele gelegenheid zei: "Ich bin nur das Gepack" (Ik ben alleen maar de bagage). De echtgenoot van het staatshoofd heeft slechts één functie: het zijn van de echtgenoot van het staatshoofd. Afgezien van zijn belang als persoonlijk raadgever van zijn vrouw en afgezien van een reeks functies die over het algemeen weinig voorstellen en voor een deel erebaantjes zijn, is zijn positie vrijwel geheel ceremonieel. De ministeriele verantwoordelijkheid voor zijn persoon ontneemt Claus het recht, een eigen mening te uiten over elk onderwerp dat controversieel is of zou kunnen worden.

Daardoor kan hij ook geen enkele openbare functie meer uitoefenen die werkelijk inhoud heeft en overeenstemt met zijn capaciteiten. Claus zijn in feite een aantal fundamentele mensenrechten ontzegd: het recht van vrije meningsuiting en het recht op arbeid. Dat is een vorm van discriminatie waar allang een actiegroep tegen in de weer zou dienen te zijn.

VERANTWOORDELIJK

Het merkwaardige is dat de ministeriele verantwoordelijkheid, die Claus zozeer aan banden legt en die waarschijnlijk weinig bijdraagt aan zijn geestelijke gezondheid, nergens in de wet is vastgelegd. De positie van het staatshoofd is duidelijk. In artikel 42 van de Grondwet staat: "De Koning is onschendbaar, de ministers zijn verantwoordelijk". Dat grondwetsartikel is de logische consequentie van het feit, dat de koningin het hoogste gezag vertegenwoordigt. Het hoogste gezag kan per definitie geen fouten maken. Maar hoe zit dat dan met de leden van haar familie?

In het kader van de omvangrijke Grondwetsherziening bogen de ministers van Staat, Oud en Drees, zich in 1965 over het probleem van de ministeriele verantwoordelijkheid. Zij kwamen daarbij tot de conclusie dat de verantwoordelijkheid van de regering voor het doen en laten van een lid van het Koninklijk Huis afneemt, naarmate het betreffende lid verder van de troon verwijderd is. "Het recht tot vrije meningsuiting en het recht om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer moet voor leden van het Koninklijk Huis niet verder worden ingesnoerd dan nodig is", betogen Oud en Drees. Daarbij gaan zij er gemakshalve wel van uit dat familieleden van de koningin "geen officiele functie of ambt" vervullen.

"Sinds de dagen van Oud en Drees is er eigenlijk niet zo veel veranderd", zegt Schelto Patijn, Tweede Kamerlid voor de PvdA en gespecialiseerd op het terrein van het staatsrecht. In 1980 stelde minister-president Van Agt zich op het standpunt dat de ministers alleen te maken hebben met de gedragingen van leden van het Koninklijk Huis, wanneer door hun toedoen schade zou kunnen worden toegebracht aan het "openbaar belang". "Voor het overige hoort de wijze, waarop zij hun leven inhoud willen geven, tot hun eigen eerste verantwoordelijkheid", aldus de minister-president.

TALENTEN

En daar zit, wat Claus betreft, nou net de kneep. Zijn recht op een zinvol bestaan is in strijd met Claus' eigen taakopvatting, waardoor hij zich genoodzaakt voelt, zijn talenten ongebruikt te laten. In de dagen dat Beatrix nog kroonprinses was, lag die situatie anders. Claus is toen o.a. buitengewoon actief geweest als speciaal adviseur van de minister van Ontwikkelingssamenwerking, een functie die wel degelijk inhoud had. En die ook inhield dat de prins zich met omstreden zaken bezig hield.

In politiek Den Haag wordt als vaststaand aangenomen dat de "identiteitscrisis" van de prins door een werkelijk zinvolle functie voorkomen had kunnen worden.

Geen van de grote fracties in de Kamer zal bezwaren maken als de prins-gemaal weer zelfstandig werk gaat verrichten. Gezien zijn karakter en zijn verleden wordt het risico, dat hij daardoor op een of andere manier "over de schreef" zou kunnen gaan, als buitengewoon klein aangemerkt. Vanaf zijn huwelijk met Beatrix is Claus erin geslaagd, op geen enkele wijze op een negatieve manier in de publiciteit te komen of door een onbedachtzame uitspraak opschudding te veroorzaken. Het rumoer rond zijn huwelijk had te maken met het feit dat hij een Duitser is, niet met zijn persoon.

Claus was in 1975 getuige van de Lockheed-affaire, waardoor zijn schoonvader van zijn voetstuk viel als "reizend ambassadeur voor Nederland". "Het proces van leren en aanpassen", waar hij zelf over spreekt, moet hem duidelijk hebben gemaakt dat zijn pad als prins-gemaal buitengewoon smal is. Die opvatting leidde uiteindelijk naar een psychiatrische kliniek in Basel.

TAAK KABINET

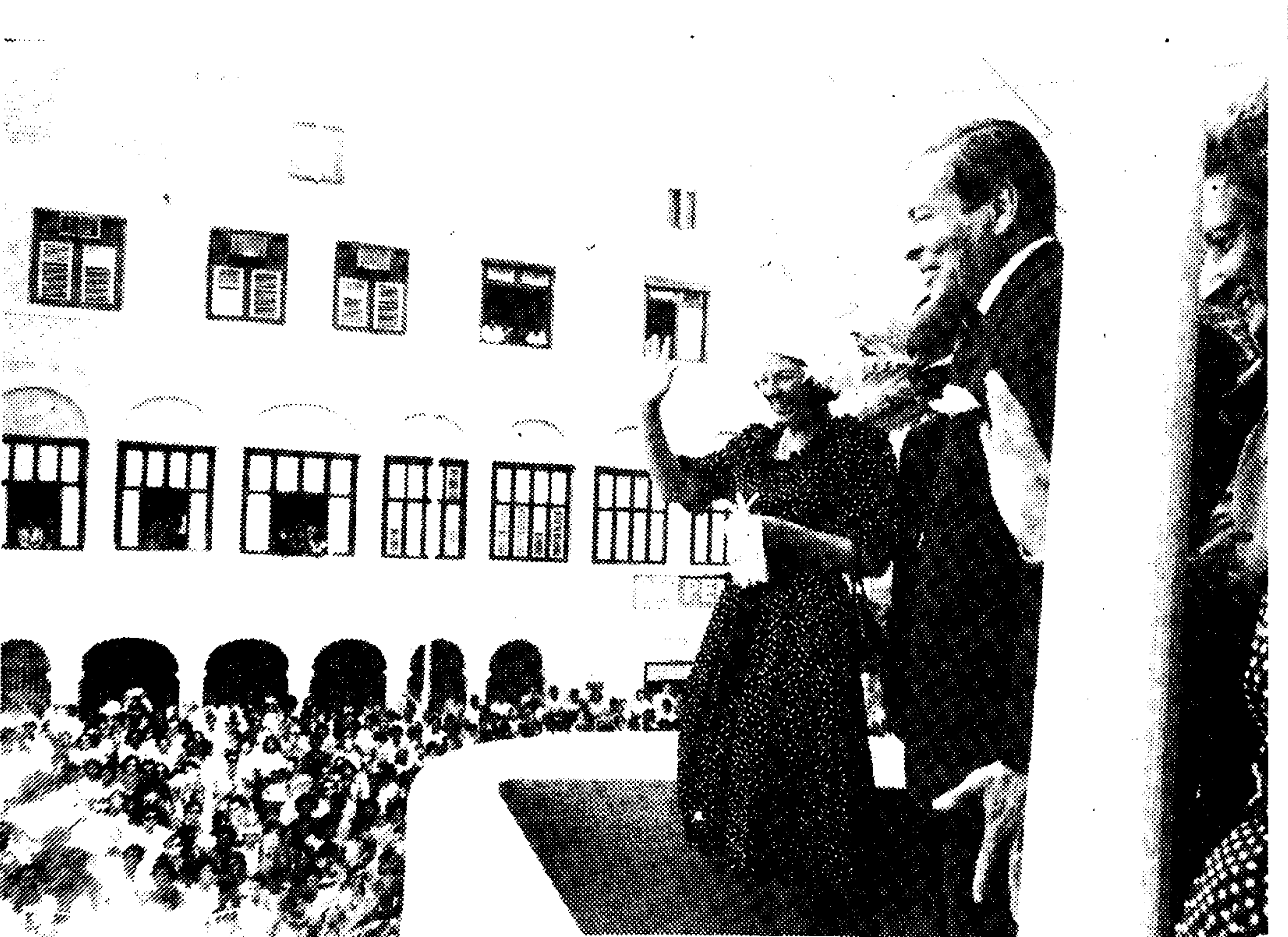
Omdat de regering verantwoordelijk is voor het "algemeen belang" voor zover dat beinvloed kan worden door de leden van het Koninklijk Huis, ligt er voor het kabinet-Lubbers nu een taak. Wellicht zou 't het herstel van de prins bevorderen als het kabinet ervoor zorgde dat hij een functie tegemoet kan zien, die bij zijn talenten past. Het algemeen belang is aanzienlijk beter gediend met een prins-gemaal die zelf het gevoel heeft dat hij zinvol functioneert, dan met een prins-gemaal die zichzelf als een overbodig aanhangsel beschouwt. (Overgenomen uit het Nieuwsblad van het Zuiden.

....Koningin Beatrix spreekt enkele woorden Papiamentu tot de Statenleden, prins Claus luistert mee....

DE KONINGIN EN DE PRINS-GEMAAL

....prins Claus en de koningin Beatrix zwaaien naar de menigte op het gouvernementsplein (eind october 1980).....

Sintimentu poetiko puru

Rikesa di Aguette

REGULARMENTE TA SALI publiká poesia na Papiamentu. Ki bon intenshon e eskritornan por tin, mayoria di e poesianan aki no ta hasi masha impreshon. Tin be hasta bo mester papia di poesia mediokre ku mihó no mester a sali publiká. Den otro kolekshon di poesia podisé bo por topa un o dos poesia ku ta bale la pena.

Esaki no ta nada straño pa un komunidat chikitu manera esun ku nos ta biba aden i ku ta den un fase di desaroyo di su literatura. Nos mester akseptá ku e kantidat di gran eskritor ta limitá. Lokual nos tin, nos mester apresiá i podisé asta nos mester adaptá nos normanan un tiki pa duna e poesianan di menos "kalidat" un chèns. Den kurso di añanan sigur sigur lo sali mas eskritor ku lo sá di enrikesé nos literatura.

Asina ta, ku ta algo mashá spesial di topa ku un kolekshon di poesia di un nivel haltu. Poesia skibí pa un persona ku un sintimentu poetiko puru, poesia ku ta hala bo atenshon mes ora. Poesia ku un mensahe klá i konvensiente, un forma i ritmo atraktivo: produkto di un poeta "profeshonal".

Algun tempu pasá Pader Brenneker a pasa na kas ku un kolekshon di bintiun poesia di un persona ku ta skibi bou dj'e pseudoniem Aguette. Di loke Pader Brenneker a konta, m'a bin komprondé ku Aguette ta skibi poesia komo divertishon i k'e no ta kere ku su poesianan ta algu ku bal sali publiká. Pader Brenneker mes si tabata sumamente positivo enkuantu e poesianan i ker a sa mi opinion. Despues di a haña chèns di lesa e poesianan, mi n' por hasi otro kos ku duna Pader Brenneker razón. Mientrastantu varios otro hende ku a haña e poesianan lesa tambe a keda impreshoná pa nan i asina Pader Brenneker a bai papia ku Aguette p'e duna permit pa publiká maske ta algun di su poesianan den Amigoe.

Aguette ta un poeta ku ta opservá mundu rònt di dje mashá skèrpi pa despues ekspresá su sintimentunan di un forma direkto i sinsero. E ta skibi ku su kurazon. Ademas di esaki Aguette tin e don di un bon dominio di Papiamentu: un Papiamentu riku, rítmiko, elegante i florido. Ku e dos hermèntnan akí Aguette ta skibi su poesianan.

Su poesianan tin diferente tema. Kasi por bisa ku e tema riba su mes no ta djé importante ei. Aguette por kue kualke tema, skibi un poesia riba dje. Kos simpel manera un kachó mankaron por ehempel ta pone Aguette skibi:

mirab'ei ta ko..ko..chá
puntra suela si bo por sosegá

i mas aleu den e mesun poesia aki, ora un outo pasa e kachó ta:

bula grita mal rabiá
morde taiyer bon sará

Wer, trabou di tur dia, fin di aña, insomnio, bellisima, vruminga loko, kualke kos por inspirá Aguette pa skibi un poesia. Hasiendo uso di metáfora orihinal e ta duna su poesia, su pensamentu forma. Manera den e poesia INSOMNIO kaminda e ta skibi:

un dia pisá
sembrá di alegria
pero pestá
ku pispis d'inhustisia

De bes en kuando Aguette ta husa un palabra ku ta manera kibra ritmo o kontenido ki su poesia. Palabra ku sigur sigur e por a evitá. Palabra ku e ta husa manera Ulandesnan ta bisa "gedwongen" pa haña un palabra ku ta reim ku otro. Pero sorto di fayo chikí asina por evitá fasil i no ta kita nada di e balor di Aguette su obra komo tal! Meskos tambe aki y aya tin palabra ku ofisialmente mester wòrdu skibí di otro manera.

Nos lesadónan mes por husga e tres poesianan ku nos ta publiká riba e pagina akí. Mi tin sigur ku nan tambe lo ta di akuerdo ku esnan ku a haña e oportunidat di siña konosé e obra di Aguette, ku Aguette ta un poeta mashá spesial i ku e meresé pa su poesianan sali publiká pa asina enrikesé nos literatura na Papiamentu.

Carel de Haseth

MELANKOLIA

Sin ku mi por a nota
m'a haña un derota

di animo te na suela abow
ingles l'a bisa beis ta blow

sin smak di hari
ni tampoko sali

ku lagrima na punt'i wowo
kla pa bòltu yen'un tobo

mi ta manera na kastigu
sin sa pa ki' motibu

ai Dios bin, lantami ku bo man
pa mi bolbe bira tankatán

Aguette

WER

Bo ta dorná
ku katuna
bònchi katuna rant dí oro.....

bo ta simpel
na blow bistí
blow kla, bo koló preferí...

bo ta troka
kita buta
shinishi, oranyo
blow skur...

bo ta skóhe
pretu ku plata
gala! ku bròsh di djamanta...

bo ta sará
ranka tur goya
borota bira ronka sapatia
chispa kandela di rabia...

bo ta tristu
kos a sali fo'i man
di duel bo ta yora, i sigi yora...

bo ta pordoná
pa bon Maestro
Ken ta kohe palèt di shete koló
i bisti bo'e sinta di triumfo

Aguette

MI HARDIN DI PUESIA

Ban keiru den mi hardin
di puesia
ku m'a traha parotin
pero yen di legria

m'a planta ku kurason
son hermèn d'eksperto
ku speransa pa bai bon
maske mi'n ta pèrito

mi 'n uza liña ni niñal
wèl kisas p'esei
i sin e abono speshal
basta l'a skeins fo'i rei

lo m'a snui lat òf kòrta
loke mester sigui krese
òf falta mas flor pa dòrna
ai kuantu mas lo mi 'n skeze

tòg, loke m'a sinti, kon chikitu
tur lokual mi ta' tin
m'a komparti ku bo, derechitu
di kurason den mi hardin

Aguette